

INSTYTUT GRUŻLICY I CHORÓB PŁUC
Zakład Epidemiologii i Organizacji Walki z Gruźlicą

*National Tuberculosis
and Lung Diseases Research Institute
Department of Epidemiology*

**GRUŻLICA I CHOROBY UKŁADU
ODDECHOWEGO W POLSCE W 2021 ROKU**

*TUBERCULOSIS AND LUNG DISEASES
IN POLAND IN 2021*

Redaktor (editor):

Maria Korzeniewska-Koseła

**KONFERENCJA NAUKOWO-SZKOLENIOWA SPECJALISTÓW CHORÓB PŁUC
W WARSZAWIE 12-14.X.2022 r.**

Redaktor (*editor*):

Maria Korzeniewska-Koseła

Współpraca (*in collaboration*):

**Piotr Głaz, Bożena Mieczkowska,
Renata Szostak, Ewa Mańkowicz**

ISSN – 1507 – 8159

ISBN 978-83-928021-8-1

Przy publikowaniu danych z Biuletynu – prosimy o podanie źródła:

Gruźlica i Choroby Układu Oddechowego w Polsce w 2021r. red. Maria Korzeniewska-Koseła. Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc, Warszawa 2022

WSTĘP

W niniejszym biuletynie zawarte są dane epidemiologiczne dotyczące gruźlicy w Polsce w 2021 roku.

Gruźlica jest chorobą zakaźną wywołaną przez prątki należące do *Mycobacterium tuberculosis* complex. Najczęstszą postacią gruźlicy jest gruźlica płuc ale zmiany gruźlicze mogą występować w każdym narządzie ciała (gruźlica pozapłucna).

W 2020 roku (ostatnie dane światowe) liczba wykrytych i zarejestrowanych przypadków gruźlicy na świecie zmniejszyła się z 7,1 mln w 2019 r. do 5,8 mln. Tak duży spadek liczby wykrytych zachorowań na gruźlicę spowodowany był zaburzeniami funkcjonowania systemów ochrony zdrowia w czasie pandemii COVID-19. Zgodnie z szacunkami WHO rzeczywista liczba osób na świecie, które zachorowały na gruźlicę w 2020 roku, sięgała 10 mln (zapadalność wynosiła 127 przypadków na 100 000 ludności), co oznacza, że u 4 mln chorych gruźlicy nie wykryto i osoby te nie były leczone. Dzieci stanowiły 11% ogółu chorych. Odsetek osób zakażonych HIV wśród wszystkich chorych na gruźlicę na świecie wynosił 8%.

Największe nagłe spadki liczby osób, u których wykryto gruźlicę, odnotowano w Indiach, Indonezji i na Filipinach. Kraje o największej liczbie zachorowań na gruźlicę to Indie (26% wszystkich przypadków gruźlicy na świecie), Chiny (8,5%), Indonezja (8,4%), Filipiny (6,0%), Pakistan (5,8%), Nigeria (4,6%), Bangladesz (3,6%) i Republika Południowej Afryki (3,3%). Szczególnym zagrożeniem dla zdrowia publicznego jest gruźlica wielolekooporna-MDR-TB, tzn. oporna na dwa najskuteczniejsze leki przeciwprątkowe, na izoniazyd i ryfampicynę. Największe odsetki MDR-TB wśród wszystkich przypadków gruźlicy stwierdza się w krajach, które w przeszłości były republikami Związku Radzieckiego. W 2020 roku z powodu gruźlicy zmarło 1,3 mln osób na świecie, więcej niż w roku 2019 (1,2 mln).

W 2020 roku w 29 krajach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (UE/EOG) (Łotwa nie podała danych) stwierdzono łącznie 33 148 przypadków gruźlicy, zapadalność wynosiła 7,3 zachorowania na 100 000 ludności (w 2019 roku 9,6 na 100 000).

Największą liczbę chorych na gruźlicę, 7698, odnotowano w Rumunii.

Dzieci w wieku poniżej 15 lat stanowiły 3,8% chorych na gruźlicę. Stosunek liczby mężczyzn chorych na gruźlicę do kobiet wynosił w krajach UE/EOG 2,0/1.

W 2020 roku 33,0% wszystkich chorych na gruźlicę było cudzoziemcami w odniesieniu do kraju UE/EOG zgłaszającego ich zachorowanie. W sześciu krajach cudzoziemcy stanowili ponad 85% ogółu chorych.

Gruźlicę wielolekooporną wykryto u 566 osób (3,8% osób z grupy 15 179 chorych ze znanymi wynikami lekowrażliwości). Największe odsetki chorych na MDR-TB stwierdzono w Estonii i na Litwie (19,4% i 16,7%).

W 2020 roku dane o współwystępowaniu gruźlicy i zakażenia HIV podało 19 krajów UE/EOG. Zakażenie HIV stwierdzono u 4,2% osób z grupy 12 327 chorych na gruźlicę ze znanym statusem HIV, tzn. w 515 przypadkach.

Ryzyko gruźlicy u więźniów obliczone na podstawie raportów z krajów, które wykazały takie dane, było 9,3 razy większe niż w populacji ogólnej tych krajów.

W Polsce dane o przypadkach gruźlicy gromadzone są w Krajowym Rejestrze Zachorowań na Gruźlicę. Rejestr powstał w 1957 roku i od tego czasu jest w sposób ciągły prowadzony przez Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie. Placówka, na mocy decyzji Głównego Inspektora Sanitarnego, jest krajową specjalistyczną jednostką właściwą w zakresie gruźlicy.

Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc przygotowuje raporty o zachorowaniach na gruźlicę w Rzeczypospolitej Polskiej, wykonuje analizy bieżącej sytuacji epidemiologicznej gruźlicy w naszym kraju i jej zmian zachodzących w czasie. Sytuacja epidemiologiczna gruźlicy oceniana jest poprzez takie wskaźniki jak: zapadalność ogólna w grupach wieku i płci, udziałowych zachorowań i wznów oraz gruźlicy płuc i pozapłucnej, zapadalność na gruźlicę z potwierdzeniem bakteriologicznym, zapadalność na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem badania bakterioskopowego plwociny i posiewu, odsetek cudzoziemców i więźniów wśród ogółu chorych, współwystępowanie gruźlicy i HIV, rozpowszechnienie gruźlicy wywołanej przez prątki odporne na leki i umieralność z powodu gruźlicy.

Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc przekazuje dane o gruźlicy w Polsce do Europejskiego Centrum do Spraw Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) oraz do WHO, które przygotowują zbiorcze raporty z krajów i prowadzą ponadnarodowy nadzór nad gruźlicą.

W Polsce istnieje prawny obowiązek zgłaszania zachorowań na gruźlicę. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r., określająca zasady i tryb zapobiegania oraz zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2020 r. poz. 1845 późn. zm.) oraz o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 195 t.j.) nakładają ten obowiązek na lekarzy i felczerów. Zgodnie z tymi ustawami, lekarz lub felczer, który podejrzewa lub rozpoznaje zakażenie, chorobę zakaźną lub zgon z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, jest obowiązany do niezwłocznego, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin, zgłoszenia tego faktu właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu. Dane o zachorowaniach na gruźlicę, zebrane przez stacje sanitarno-epidemiologiczne, przekazywane są do Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie. Z województwa lubuskiego dane do Instytutu przesłała Wojewódzka Poradnia Chorób Płuc i Gruźlicy.

Uwagi techniczne

Dane o zapadalności na gruźlicę, przedstawione w niniejszym biuletynie, pochodzą w całości z Krajowego Rejestru Zachorowań na Gruźlicę. Dane o umieralności z powodu gruźlicy zostały zgromadzone przez Główny Urząd Statystyczny (GUS). Statystyczna kategoria dotycząca zgonów z powodu gruźlicy zawiera przypadki, w których na karcie zgonu jako wyjściową przyczynę śmierci osoby podano gruźlicę. Z GUS pochodzą także przedstawione w biuletynie informacje o umieralności z powodu innych chorób układu oddechowego.

W niniejszym biuletynie zastosowano podstawowe wskaźniki statystyczne: liczby bezwzględne, odsetki i współczynniki surowe (obliczone na 100 000 populacji). Współczynniki zapadalności/umieralności w określonej grupie wieku wyrażano na 100 000 populacji w danej grupie wieku (w tekście liczba 100 000 bywała pomijana). Obok informacji o zachorowaniach w 2021 roku umieszczono (w nawiasach) dane odnoszące się do poprzedniego roku. Zebrane przez GUS dane na temat umieralności na gruźlicę i z powodu innych chorób układu oddechowego dotyczą roku 2020. W tej części biuletynu, w której przedstawiono dane o umieralności, obok wyniku z 2020 roku podano w nawiasie odnośny wynik z roku 2019.

Informacje o nowotworach złośliwych pochodzą z Krajowego Rejestru Nowotworów, prowadzonego przez Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie i odnoszą się do roku 2019.

Wskaźniki zapadalności dot. gruźlicy obliczono wg. stanu ludności na 30.06.2021 roku

Wskaźniki umieralności na gruźlicę i inne choroby płuc (dane GUS) wg. stanu ludności na 30.06.2020 roku

Wskaźniki zapadalności i umieralności na nowotwory złośliwe wg. stanu ludności na 30.06.2019 roku

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA GRUŹLICY W POLSCE W 2021 ROKU

Zapadalność na gruźlicę

W 2021 roku zarejestrowano 3704 (3388) zachorowania na gruźlicę, co oznacza 316 przypadków gruźlicy więcej niż w roku poprzednim i 3838 przypadków mniej w porównaniu z rokiem 2012.

W 2021 roku zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wynosiła 9,7 (8,8) i była większa o 10,2% w porównaniu z rokiem 2020 i mniejsza o 50,5% w porównaniu z rokiem 2012, w którym wynosiła 19,6.

W kolejnych latach ostatniego pięciolecia (2017-2021) zmiany zapadalności przedstawiały się jak następuje: (-)10,1%, (-)5,3%, (-)2,8%, (-)36,7%, 10,2%.

Średni roczny spadek zapadalności w ocenianym pięcioleciu wynosił (-)6,9% i był większy niż w pięcioleciu wcześniejszym, w którym wynosił (-)3,0%.

Nowe przypadki, bez historii wcześniejszego leczenia gruźlicy, było ich w 2021 roku 3229 (2912), współczynnik 8,5 (7,6), stanowiły 87,2% (86,0%) ogółu zachorowań. Ponowne zachorowania – w liczbie 475 (476) – współczynnik 1,2 (1,2) – stanowiły 12,8% (14,0%) wszystkich zgłoszonych przypadków.

Najczęstszą postacią gruźlicy była gruźlica płuc, która stanowiła w 2021 roku 95,9% (95,5%) wszystkich zachorowań. Zarejestrowano 3553 (3237) przypadki gruźlicy płuc – współczynnik 9,3 (8,4). W 17 (17) przypadkach gruźlica płuc występowała razem z gruźlicą pozapłucną. Chorzy z jednoczesnym zajęciem procesem gruźliczym płuc i innych narządów są rejestrowani jako przypadki gruźlicy płuc. Chorzy tylko na gruźlicę pozapłucną – 151 (151) przypadków – współczynnik 0,4 (0,4) stanowili 4,1% (4,5%) ogółu chorych w 2021 roku. Podobnie jak w latach wcześniejszych, najczęstszą postacią gruźlicy pozapłucnej (uwzględniono tylko chorych bez współwystępujących zmian w płucach) było gruźlicze zapalenie opłucnej – 61 (71) zachorowań – 40,4% wszystkich przypadków o lokalizacji pozapłucnej. Na drugim miejscu była kości i stawów - 22 chorych, w tym 4 przypadki gruźlicy kręgosłupa, kolejno: gruźlica obwodowych węzłów chłonnych – 18 chorych i gruźlica układu moczowego – 17 chorych. Trzy osoby zachorowały na gruźlicze zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i mózgu. W roku 2021 nie zarejestrowano zachorowań na tę postać gruźlicy u dzieci (0-14 lat) i młodzieży (15-19 lat).

W 2021 roku współczynnik zapadalności na gruźlicę był tym większy, im starsza była grupa wieku, ale tylko do wieku 45-64 lata. Współczynniki wynosiły od 0,6 (0,7) wśród dzieci do 14 roku życia do 15,8 (15,0) u osób w wieku od 45 do 64 lat. Chorzy w wieku od 45 do 64 lat stanowili największy odsetek ogółu chorych na gruźlicę (42,6%). W latach wcześniejszych największe współczynniki zapadalności stwierdzano w najstarszej grupie wieku, tzn. u osób ≥ 65 lat. Od 2015 r. największe współczynniki zapadalności są w grupie od 45 do 64 lat. W 2021 roku współczynnik zapadalności u osób w wieku 65 lat i starszych wynosił 11,7 (12,1) i był mniejszy niż w grupie wieku od 45 do 64 lat.

Zgłoszono 37 (39) przypadków gruźlicy u dzieci do 14 roku życia, co stanowiło 1,0% (1,2%) ogółu zachorowań. U dzieci wykryto 31 (37) przypadków gruźlicy płuc i 6 (2)

przypadków gruźlicy pozapłucnej. Potwierdzenie bakteriologiczne uzyskano w 10 (8) przypadkach gruźlicy u dzieci, tzn. w 27,0% (20,5%) zachorowań pediatrycznych. Wśród przypadków z pewnym rozpoznaniem gruźlicy, potwierdzonym posiewem, było 8 (7) przypadków gruźlicy płuc (25,8% wszystkich zachorowań na gruźlicę płuc u dzieci) oraz 2 przypadki gruźlicy pozapłucnej. U dwojga dzieci dodatni był także wynik badania bakterioskopowego płwociny. W województwie mazowieckim, gdzie zarejestrowano 17, najwięcej w Polsce, zachorowań na gruźlicę u dzieci, wszystkie przypadki to gruźlica płuc bez potwierdzenia bakteriologicznego. W 2021 roku większą niż w roku poprzednim liczbę przypadków pediatrycznych odnotowano w 5 województwach: kujawsko-pomorskim (2 vs 1); małopolskim (5 vs 0); mazowieckim (17 vs 16); opolskim (1 vs 0); śląskim (4 vs 1). W województwach opolskim i podlaskim stwierdzono po jednym przypadku gruźlicy dziecięcej. W siedmiu województwach: lubelskim, lubuskim, łódzkim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim nie zarejestrowano żadnego zachorowania w tej grupie wieku. Największe współczynniki zapadalności na gruźlicę u dzieci stwierdzono w województwach: mazowieckim – 1,9 (1,8), małopolskim 0,9 (0) i po 0,8 województwach opolskim (0) i pomorskim (1,0).

W 2021 roku zarejestrowano 51 (49) zachorowań na gruźlicę wśród młodzieży w wieku od 15 do 19 lat – współczynnik 2,8 (2,7). Większość młodocianych chorych, 90,2%, miała gruźlicę płuc. Potwierdzenie bakteriologiczne gruźlicy uzyskano u 40 (33) nastolatków, czyli u 78,4% tej grupy chorych. U 22 nastoletnich chorych na gruźlicę płuc dodatni był także wynik bakterioskopii płwociny. W 7 województwach nastąpił wzrost zapadalności na gruźlicę w tej grupie wiekowej. Największy w woj. śląskim – 3,1 (1,0); wielkopolskim – 5,2 (2,9), łódzkim – 3,7 (2,7). Największą liczbę chorych na gruźlicę w wieku od 15 do 19 lat zarejestrowano w woj. wielkopolskim 9 (5), mazowieckim 7 (5) i po 6 przypadków w woj. lubelskim (7) i śląskim (2). W 3 województwach stwierdzono spadek zapadalności na gruźlicę wśród młodzieży w porównaniu z rokiem 2020. W województwach lubuskim i podlaskim zapadalność była jak w ubiegłym roku. W województwach: opolskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim nie zarejestrowano żadnego przypadku gruźlicy u osób w wieku od 15 do 19 lat. Największą zapadalność na gruźlicę u nastolatków – 5,9 (6,8) – stwierdzono w woj. lubelskim, następnie 5,2 (2,9) w woj. wielkopolskim i 5,0 (0) w woj. kujawsko-pomorskim. Największą zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie u młodzieży odnotowano w województwach: wielkopolskim – 5,2 (1,8), lubelskim – 4,9 (2,9) i dolnośląskim – 4,0 (4,0). Na taką postać gruźlicy zachorowało w wielkopolskim 9 osób w wieku od 15 do 19 lat; w woj. lubelskim 5 osób i woj. dolnośląskim 5 osób. W 4 województwach: opolskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim nie było ani jednego zachorowania na

potwierdzoną bakteriologicznie gruźlicę płuc u nastolatków. Największą zapadalność na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii plwociny u młodzieży stwierdzono w woj. wielkopolskim – 4,1.

W 2021 roku, podobnie jak w latach poprzednich, zapadalność na gruźlicę wśród mężczyzn była większa niż u kobiet. Zarejestrowano 2690 (2506) przypadków gruźlicy u mężczyzn – współczynnik 14,6 (13,5) i 1014 (882) u kobiet – współczynnik 5,1 (4,5). Przypadki gruźlicy u mężczyzn stanowiły 72,6 (74,0%) ogółu zachorowań. Największa różnica zapadalności między mężczyznami a kobietami występowała u osób w wieku od 55 do 59 lat (30,5 vs 6,6) oraz w wieku 60 do 64 lat (26,0 vs. 5,7). Największą zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci u mężczyzn stwierdzono w woj. śląskim – współczynnik 20,2; najmniejszą w woj. wielkopolskim – współczynnik 8,0. Największy współczynnik zapadalności na gruźlicę u kobiet stwierdzono w woj. mazowieckim – 6,8 zaś najmniejszy – 2,7 – w woj. podlaskim. Współczynnik zapadalności na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wynosił u mężczyzn 12,0 (10,6); u kobiet – 3,9 (3,1).

W 2021 roku po raz kolejny zapadalność na gruźlicę wśród mieszkańców miast była większa niż u ludności wiejskiej. Zarejestrowano 2375 (2069) zachorowań w miastach i 1329 (1319) przypadków gruźlicy na wsi. Współczynnik zapadalności u mieszkańców miast wynosił 10,4 (9,0); u mieszkańców wsi – 8,7 (8,6).

Znaczne różnice współczynników zapadalności na gruźlicę między województwami, obserwowane od lat, wystąpiły także w roku 2021. W 2021 roku największą zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci zarejestrowano w województwach: śląskim – 12,6 (6,9); mazowieckim 12,3 (11,0), lubelskim – 11,9 (13,3) i świętokrzyskim – 11,2 (11,5). W województwach: podlaskim – 5,4 (5,5), wielkopolskim – 5,7 (6,2), lubuskim – 5,8 (10,1) i warmińsko-mazurskim – 5,8 (6,5) współczynniki zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci były najmniejsze w całym kraju. W 2021 roku spadek zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci w porównaniu z rokiem poprzednim wystąpił w 8 województwach. Największy w woj. lubuskim – 5,8 (10,1) – spadek o 42,6%; woj. warmińsko-mazurskim 5,8 (6,5) – spadek o 10,8%; lubelskim – 11,9 (13,3) – spadek o 10,5%. Współczynnik zapadalności większy niż w roku 2020 stwierdzono w 8 województwach. Największy w woj. śląskim – 12,6 (6,9) – wzrost o 82,6%, kujawsko-pomorskim – 10,8 (8,4) wzrost – 28,6 % i pomorskim – 9,4 (7,7) – wzrost o 22,1 % .

Największe w kraju współczynniki zapadalności na gruźlicę potwierdzoną bakteriologicznie, czyli rozpoznaną w sposób pewny, stwierdzono w np. województwach: śląskim – 10,6 (5,1), kujawsko-pomorskim – 9,8 (7,5) i świętokrzyskim – 9,6 (8,0). W województwach: lubuskim – 4,7 (6,2), podlaskim - 4,8 (4,6) i tak samo w woj. warmińsko-

mazurskim – 4,8 (4,6) zapadalność na gruźlicę potwierdzoną w posiewach była najmniejsza w kraju.

W 2021 roku gruźlica została potwierdzona bakteriologicznie u 3061 (2655) chorych, w tym w 2970 (2573) przypadkach gruźlicy płuc. Zapadalność na wszystkie postaci gruźlicy potwierdzonej bakteriologicznie wynosiła 8,0 (6,9); zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną w posiewach – 7,8 (6,7). Chorzy z potwierdzeniem bakteriologicznym stanowili 82,6% (78,4%) ogółu chorych. Wśród chorych na gruźlicę płuc odsetek ten wynosił 83,6% (79,5%). W całej grupie 151 (151) chorych na gruźlicę pozapłucną rozpoznanie potwierdzono bakteriologicznie u 91 (82) – 60,3% (54,3%). Utrzymują się duże różnice między województwami odnośnie odsetka zachorowań na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie: od 64,6% w woj. łódzkim; 75,5% w woj. mazowieckim, 76,9% w woj. podkarpackim i 78,1% w woj. lubelskim do 97,4% w woj. wielkopolskim, 93,8% w woj. dolnośląskim i 91,5% w woj. podlaskim i 91,1% w woj. kujawsko-pomorskim.

Chorzy na gruźlicę płuc, u których prątki stwierdzono także w bakterioskopii, stanowili 58,7% (54,7%) wszystkich chorych na gruźlicę płuc i 70,2% (68,8%) chorych na gruźlicę płuc z potwierdzeniem bakteriologicznym. Zarejestrowano 2085 (1771) takich przypadków – współczynnik 5,5 (4,6). Największą zapadalność na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii odnotowano w woj. śląskim – współczynnik 7,5, dolnośląskim – współczynnik 7,0; najniższą w woj. łódzkim – 3,2. Największy odsetek chorych z dodatnim wynikiem bakterioskopii wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc stwierdzono w woj. zachodniopomorskim – 81,2%; najmniejszy w woj. łódzkim – 32,5%.

Wśród chorych na gruźlicę zarejestrowanych w 2021 roku było 132 (116) cudzoziemców, w większości – 98 osób – w wieku od 20 do 44 lat. Przypadki gruźlicy u cudzoziemców stanowiły 3,6% (3,4%) wszystkich zachorowań. Wśród cudzoziemców chorych na gruźlicę były cztery zachorowania u dzieci do 14 roku życia, nie odnotowano zachorowań u młodzieży w wieku od 15 do 19 lat. Najwięcej cudzoziemców (51) leczono z powodu gruźlicy na Mazowszu. Największą grupę – 68 osób – stanowili przybysze z Ukrainy; drugą co do liczebności grupą byli Hindusi (15 chorych), następnie Gruzini i Wietnamczycy (po 7 chorych). Cudzoziemcy, u których rozpoznano gruźlicę, przybyli do Polski z 25 krajów świata. W 6 przypadkach kraj pochodzenia nie był znany.

W 2021 roku, podobnie jak w latach wcześniejszych, współwystępowanie gruźlicy i HIV było w Polsce zjawiskiem rzadkim. Wg. danych Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego-Państwowego Zakładu Higieny, gruźlica była chorobą wskaźnikową AIDS u 4 (5) osób zakażonych HIV. Wśród chorych na gruźlicę zarejestrowanych w 2021 roku odnotowano 119

(112) osób, które przebywały w aresztach śledczych i zakładach karnych (zapadalność 167,1 na 100 000 osadzonych).

Zgodnie ze zbiorczym sprawozdaniem MZ-13, odnoszącym się do osób leczonych z powodu gruźlicy w poradniach gruźlicy i chorób płuc we wszystkich województwach, wśród których są także chorzy, którzy rozpoczęli leczenie jeszcze przed 2021 rokiem, w roku 2021 leczono ambulatoryjnie 81 przypadków gruźlicy z opornością na co najmniej 1 lek przeciwpłukowy. W tej grupie było 36 chorych na gruźlicę wielolekooporną (MDR-TB). Najwięcej chorych na MDR-TB pozostawało pod opieką poradni w woj. mazowieckim (18) i małopolskim (6).

Zgodnie z danymi z rejestrów laboratoryjnych MDR-TB rozpoznano w 2021 roku u 53 chorych, w tym u 25 cudzoziemców. Przypadki MDR-TB stanowiły 1,7% wszystkich zachorowań na gruźlicę potwierdzoną bakteriologicznie oraz 1,9% zachorowań ze znaną lekowrażliwością (w 2021 roku wyniki lekowrażliwości były dostępne u 91,2% chorych z dodatnimi wynikami posiewów). Było ponadto 55 chorych z opornością wyłącznie na izoniazyd (1,8% chorych na gruźlicę potwierdzoną bakteriologicznie i 2,0% przypadków ze znanymi wynikami lekowrażliwości).

W 2021 roku u 0,2% chorych na gruźlicę stwierdzono gruźlicę włóknisto-jamistą; w takim samym odsetku rozpoznano prosówkę gruźliczą. Nie odnotowano przypadków serowatego zapalenia płuc. Większość chorych, czyli 95,5%, miała gruźlicę naciekową płuc.

UMIERALNOŚĆ

W 2020 roku gruźlica była przyczyną zgonu 474 (456) osób. Współczynnik umieralności wynosił 1,2 (1,2) na 100 000 ludności. Główną przyczyną zgonów z powodu gruźlicy, podobnie jak w latach wcześniejszych, była gruźlica płuc – zmarło na nią 462 (440) chorych – współczynnik umieralności wynosił 1,2 (1,1). Z powodu gruźlicy pozapłucnej zmarło 12 (16) chorych. Zgony z powodu gruźlicy stanowiły 0,1% ogółu zgonów w 2020 roku w Polsce i 28,6% zgonów z powodu wszystkich chorób zakaźnych i pasożytniczych.

Najwięcej osób zmarłych z powodu gruźlicy było w wieku od 45 do 64 lat – 228; współczynnik umieralności wynosił 2,3 (w roku 2019 na gruźlicę zmarło 211 osób w wieku od 45 do 64 lat; współczynnik 2,1). Największy współczynnik umieralności z powodu gruźlicy stwierdzono w grupie wieku ≥ 65 lat – 2,7 (2,7). Na gruźlicę zmarło 189 (184) osób w takim wieku, które stanowiły 39,9% (40,3%) ogółu zmarłych na gruźlicę. Nie odnotowano żadnego zgonu na gruźlicę u dzieci i u młodzieży. W ostatnim pięcioleciu zarejestrowano jeden przypadek zgonu z powodu gruźlicy u dzieci (2016 rok).

W 2020 roku liczba mężczyzn zmarłych w Polsce z powodu gruźlicy – 379 (359) – była czterokrotnie większa niż kobiet – 95 (97); współczynniki umieralności odpowiednio –

2,0 i 0,5 (1,9 i 0,5). We wcześniejszych latach stwierdzano ponad trzykrotnie większe liczby mężczyzn niż kobiet zmarłych z powodu gruźlicy.

Największe w kraju współczynniki umieralności z powodu gruźlicy wszystkich postaci zarejestrowano w 2020 roku w województwie świętokrzyskim – 1,9 (23 zgony) i śląskim – 1,8 (83 zgony), zaś najmniejsze w woj. lubuskim – 0,4 (4 zgony) i kujawsko-pomorskim – 0,7 (15 zgonów).

Wzrost współczynnika umieralności w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano w 2020 roku w połowie województw, największy w woj. lubelskim – od 1,1 do 1,4; wielkopolskim – od 0,5 do 0,8 i zachodniopomorskim – od 1,4, do 1,7. Największy z kolei spadek umieralności wystąpił w Lubuskim – od 1,5 do 0,4. Umieralność z powodu gruźlicy w 2020 roku była jednakowa wśród mieszkańców miast i na wsi – 1,2 (w roku 2019 była większa w miastach).

Największą umieralność na gruźlicę w Polsce w 2020 roku stwierdzono wśród mężczyzn w woj. śląskim – 3,0 (66 zgonów) oraz zachodniopomorskim – 2,8 (23 zgony).

Przy uwzględnieniu płci największy w Polsce współczynnik umieralności z powodu gruźlicy zarejestrowano w 2020 roku u mężczyzn w woj. śląskim – 3,0; najmniejszy – u kobiet w woj. podlaskim i pomorskim – 0,2.

WYKRYWANIE CHORYCH

Informacje o sposobie wykrycia przypadków gruźlicy płuc w 2021 roku wskazują, że w Polsce najczęstszą metodą wykrywania takich zachorowań było wykrywanie bierne, tzn. z powodu objawów chorobowych u osób, które same zgłosiły się do placówki medycznej. Z powodu objawów wykryto 92,7% przypadków gruźlicy płuc, w tym 93,4% chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną w badaniu bakteriologicznym i 89,0% chorych na gruźlicę płuc bez potwierdzenia w posiewie. Największy odsetek przypadków gruźlicy płuc wykryto metodą bierną w woj. łódzkim – 97,5%; najmniejszy w woj. warmińsko-mazurskim- 81,3% .

W grupie wszystkich chorych na gruźlicę płuc – 2,3% przypadków wykryto przy okazji badania osób z kontaktu; 2,5% – przy innych badaniach profilaktycznych i 2,5% – w innych okolicznościach, jak hospitalizacja z różnych przyczyn lub badanie sekcyjne.

SZCZEPIENIA BCG

W roku 2021 szczepienie BCG wykonano u 305 509 (323 567) noworodków, które stanowiły 92,2% ogółu dzieci żywo urodzonych w Polsce. Najmniejsze odsetki zaszczepionych noworodków stwierdzono w woj. podlaskim, dolnośląskim i

zachodniopomorskim, kolejno 89,8%, 89,9% i 90,0%; największe - w woj. mazowieckim – 94,8%, pomorskim – 94,4%, kujawsko-pomorskim – 92,7% (dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego- Państwowego Zakładu Higieny).

INFORMACJE DOTYCZĄCE UMIERALNOŚCI Z POWODU WYBRANYCH CHOROÓB UKŁADU ODDECHOWEGO W POPULACJI POLSKIEJ

Choroby układu oddechowego, w tym nowotwory układu oddechowego i gruźlica płuc były w 2020 roku przyczyną 11,4% (13,0%) zgonów w Polsce. W poniższym zestawieniu przedstawiono dane o zgonach z następujących przyczyn:

- nowotwory złośliwe tchawicy i płuca/także dane o zachorowalności/
- przewlekłe choroby dolnych dróg oddechowych (-J40-J44)
- astma oskrzelowa
- zapalenie płuc

Statystyczne dane dotyczące przyczyn umieralności pochodzą z kart zgonu. W tabelach przedstawiono liczebności i współczynniki umieralności z powodu w/w chorób w kolejnych latach.

W roku 2020, pierwszym roku pandemii COVID-19 w Polsce, choroby układu oddechowego łącznie z gruźlicą płuc, nowotworami układu oddechowego i zespołem serca płucnego uznano za przyczynę zgonu 54 325 (53 432) osób. Współczynnik umieralności z powodu tych wszystkich chorób wyniósł 141,6/100 000 (139,2). W ciągu dwóch ostatnich dekad, od 2000 roku, wystąpiły zmiany liczebności osób zmarłych na poszczególne choroby, w tym wzrosła liczba zgonów z powodu nowotworów układu oddechowego oraz z powodu zapalenia płuc (2,3X), natomiast zmniejszyła się liczba zgonów z powodu gruźlicy (2,2X), astmy (2,3X) i serca płucnego (2,9X).

Choroby układu oddechowego bez zespołu serca płucnego, nowotworów i gruźlicy (J00 - J99, klasyfikacja wg. ICD-10) były w 2020 roku przyczyną zgonu 28 732 (27 219) osób; współczynnik umieralności wyniósł 74,9 (70,9). Większość zgonów w tej grupie stanowiły zgony z powodu zapalenia płuc i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. Z powodu ostrego zapalenia górnych dróg oddechowych zmarło w 2020 roku 12 osób. W roku 2020 zarejestrowano 19 770 (18 240) zgonów z powodu zapalenia płuc. Zgony z powodu zapalenia płuc dotyczyły głównie osób w wieku 70 lat i starszych. Współczynnik umieralności z powodu zapalenia płuc w tej grupie wieku był sześciokrotnie większy niż u osób w wieku od 60 do 69 lat (56,1) i wynosił 327,2 (309,8) na 100 000; u mężczyzn 433,0 (400,8); u kobiet 264,3 (256,3). W całej populacji wyniósł 51,5 (47,5). We wszystkich grupach wieku

współczynniki umieralności z powodu zapalenia płuc były większe u płci męskiej. Największe zmiany umieralności z powodu zapalenia płuc nastąpiły w ciągu lat u niemowląt. W 1965 roku umieralność z powodu zapalenia płuc wynosiła u dzieci w pierwszym roku życia 756 na 100 000 (w 2020 roku 7,2 na 100 000).

W 2020 roku liczba osób, które zmarły z powodu przewlekłych chorób dolnych dróg oddechowych (J40 - J44), była większa niż w roku poprzednim – 6102 vs 6007; współczynnik umieralności wynosił 15,9 (15,6). Współczynniki umieralności z tej przyczyny są od lat większe u mężczyzn, największe, z dużym wzrostem, u osób w wieku ≥ 70 lat. W 2020 roku z powodu przewlekłych chorób dolnych dróg oddechowych zmarło 160,8 (156,7) na 100 000 mężczyzn ≥ 70 lat (współczynnik umieralności u mężczyzn w wieku od 60 do 69 lat – 37,0 na 100 000).

Współczynnik umieralności z powodu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (POChP-J44) wyniósł w 2020 roku 15,6 (10,4). Z tej przyczyny zmarło 5998 (5917) chorych. Współczynniki umieralności z powodu POChP rosły z wiekiem i były większe u mężczyzn, co jest stałym zjawiskiem. Największy współczynnik stwierdzono u osób w wieku ≥ 70 lat – 95,7 (69,5) na 100 000 (u mężczyzn w tym wieku był 2,7 X większy niż u kobiet – 158,2 vs. 58,6 na 100 000; w latach wcześniejszych ten iloraz był większy). Osoby w wieku ≥ 70 lat stanowiły większość zmarłych na POChP (73.0%).

W 2020 roku zarejestrowano 613 zgonów z powodu astmy oskrzelowej (w 2019 roku –555); współczynnik 1,6 (1,4) na 100 000. Największą umieralność z tej przyczyny – współczynnik 9,7 (8,4) na 100 000 – stwierdzono u osób ≥ 70 roku życia (większy u mężczyzn – 10,4 vs. 9,2). Nie było zgonów z powodu astmy u dzieci i u nastolatków. Umieralność z powodu astmy zmniejszyła się w ciągu lat znacząco. W 1980 roku współczynnik umieralności z powodu astmy wynosił 9,7; w 1990 roku – 6,1; w roku 2000 – 3,6 na 100 000.

Rok 2019 (z tego roku pochodzą dane udostępnione przez Narodowy Instytut Onkologii) był kolejnym rokiem wzrostu zachorowań na nowotwory złośliwe (C00-D09, klasyfikacja wg. ICD-10) – współczynnik zapadalności wyniósł 446,0 na 100 000 (435,9). Na wszystkie nowotwory zachorowało w kraju 171 218 osób (167 446). Na nowotwory złośliwe tchawicy i płuca (C33-34) zachorowało 22 299 (21 260) osób: 13 819 (13 445) mężczyzn i 8480 (7815) kobiet. Zapadalność na nowotwory złośliwe tchawicy i płuca (C33-C34) wynosiła ogólnie 58,1 (55,3) na 100 000; 74,4 (72,3) u mężczyzn i 42,8 (39,4) u kobiet.

Na nowotwory złośliwe płuca C34 (bez nowotworów tchawicy C33) zachorowało w 2019 roku 22 271 osób (współczynnik 58,0 na 100 000); 13 802 mężczyzn i 8469 kobiet (74,3 vs. 42,7 na 100 000).

Biorąc pod uwagę wszystkich chorych na nowotwory złośliwe płuca (C34), największy współczynnik – 396,7 (383,6) na 100 000 odnotowano u mężczyzn w wieku od 70 do 79 lat. Kobiety w tej grupie wieku miały współczynnik zapadalności na raka płuca także większy niż pozostałe – 165,1 na 100 000 (w roku 2018 – 148,0). Do roku 2015, w odniesieniu do kobiet, największe współczynniki zapadalności na tę postać nowotworów złośliwych stwierdzano u osób w wieku od 60 do 69 lat. Zapadalność na nowotwory złośliwe płuca u kobiet wykazuje ciągły trend wzrostowy; u mężczyzn widoczna jest tendencja spadkowa, z wahaniami.

W 2019 roku nowotwory płuca, stanowiące u mężczyzn 16,1% wszystkich nowotworów złośliwych, były u osób płci męskiej drugim co do częstości rozpoznaniem onkologicznym – po raku gruczołu krokowego (20,6%); u kobiet także drugim – 9,9% – po raku piersi (22,9%).

Wyraźne są różnice współczynników zapadalności na nowotwory między województwami. Największą zapadalność na nowotwory złośliwe C33-34 u kobiet odnotowano w 2019 roku w województwie kujawsko-pomorskim – 65,9 i dolnośląskim – 60,5 na 100 000; najmniejszą w województwie podlaskim – 24,5 i podkarpackim – 25,2 na 100 000; u mężczyzn największe współczynniki zapadalności na nowotwory złośliwe C33-34 stwierdzono w województwie kujawsko-pomorskim – 98,2 i dolnośląskim – 97,7; najmniejsze- w województwie podkarpackim – 55,9 i podlaskim – 56,0 na 100 000.

W 2019 roku z powodu nowotworów złośliwych (C00-D09) zmarło w Polsce łącznie 100 324 (101 391) osoby; współczynnik 261,4 (263,9) na 100 000. Na nowotwory złośliwe tchawicy i płuca (C33-C34) zmarło 23 136 osób, 14 921 (15 631) mężczyzn i 8215 (8091) kobiet; współczynniki umieralności u mężczyzn i kobiet wynosiły odpowiednio 80,4 (84,1) i 41,5 (40,8); dla całej populacji – 60,3 (61,8) na 100 000. Na raka płuca (C34) zmarło w 2019 roku 14 902 mężczyzn (współczynnik umieralności 80,2 na 100 000) i 8205 kobiet (współczynnik umieralności 41,4 na 100 000). W 2019 roku współczynnik umieralności na raka płuca u mężczyzn był mniejszy niż w roku 2018, u kobiet większy. Nowotwory złośliwe płuca są główną przyczyną zgonów z przyczyn nowotworowych w całej populacji Polski. U mężczyzn spowodowały 27,4% (na drugim miejscu rak gruczołu krokowego – 10,3%) zgonów z powodów onkologicznych; u kobiet – 17,9% (rak piersi – 15,1%). W 2019 roku po raz kolejny liczba kobiet, które zmarły z powodu raka płuca przekroczyła liczbę kobiet, które zmarły z powodu raka piersi (o 1254).

Nowotwór złośliwy płuca zajmuje pierwsze miejsce wśród nowotworowych przyczyn zgonów u mężczyzn we wszystkich województwach (od 23% do 30%). Największą umieralność z powodu nowotworów złośliwych C33-C34 stwierdzono u mężczyzn z woj. kujawsko-pomorskiego – 92,4 na 100 000; najmniejszą z woj. podkarpackiego – 57,7 na 100 000. U mężczyzn obserwuje się w ostatnich latach nieduże wahania umieralności na złośliwe

nowotwory płuca z tendencją spadkową; wśród kobiet umieralność na ten typ nowotworów systematycznie rośnie z każdym rokiem (w 2010 roku wynosiła 31,1 na 100 000). W 2019 roku rak płuca był na czele nowotworowych przyczyn zgonów u kobiet w 14 województwach (od 12% do 21%). U kobiet największą umieralność z powodu nowotworów złośliwych C33-C34 stwierdzono jak rok wcześniej w woj. zachodniopomorskim i dolnośląskim – 54,1 i 52,9 na 100 000; najmniejszą- w woj. podkarpackim – 21,2 na 100 000. W 2019 roku współczynnik umieralności z powodu nowotworów złośliwych C33-C34 był w Polsce 50 razy większy niż współczynnik umieralności z powodu gruźlicy.

Piśmiennictwo: Didkowska J., Wojciechowska U., Olasek P., dos Santos FC., Michałek I.: Nowotwory złośliwe w Polsce w 2019 roku. Krajowy Rejestr Nowotworów. Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa 2021.

INTRODUCTION

This bulletin contains an overview of the epidemiological situation of tuberculosis (TB) in Poland in 2021. The bulletins have been published annually for many years by the Department of TB Epidemiology and Surveillance of the National Tuberculosis and Lung Diseases Research Institute in Warsaw to present the actual epidemiological situation of tuberculosis in the country. Absolute numbers and rates per 100 000 population are given. In addition to data on incidence of tuberculosis, data on case finding methods and on mortality from TB in 2019 are also included. All the tables are self-explanatory. The data from the previous year are shown in the brackets. In the tables "0" means that no cases were reported. The epidemiological situation of tuberculosis has been evaluated with respect to all forms of disease. The data on drug resistance, on tuberculosis in cases of foreign origin, in prisoners and in HIV infected subjects are also presented. Since 1957, notification of tuberculosis is mandatory in Poland. The duty to report cases of tuberculosis is regulated by the Polish law.

INCIDENCE OF TUBERCULOSIS IN POLAND IN 2021.

In 2021, 3704 (3388) TB cases were reported in Poland. The incidence rate was 9.7 (8.8) cases per 100 000 with large variability between voivodeships from 5.4 to 12.6 per 100 000. The mean annual decrease of TB incidence in 2017-2021 was 6.9%. In 2021, 3229 (2912) cases were newly diagnosed with no history of previous treatment i.e. 8.5 (7.6) per 100 000. 475 (476) cases i.e. 1.2 (1.2) per 100 000 – 12.8% (14.0%) of all registered subjects were previously treated for tuberculosis.

In 2021, the number of all pulmonary tuberculosis cases was 3553 (3237) i.e. 9.3 (8.4) per 100 000. Pulmonary cases represented 95.9% (95.5%) of all TB cases. In 2021, 151 (151) extrapulmonary TB cases were notified. In the whole country there were 37 (39) pediatric cases of tuberculosis. TB in children represented 1.0% (1.2%) of all cases notified in Poland in 2021. The incidence rates of tuberculosis were growing along with the age group from 0.6 per 100 000 among children to 15.8 per 100 000 among subjects in the age group 45-64 years (the highest incidence rate). In 2021, the incidence rate in the age group ≥65 years was 11.7 per 100 000.

The TB incidence in men i.e. 14.6 (13.5) per 100 000 was almost three times bigger than among women i.e. 5.1 (4.5) per 100 000. The most significant differences in the TB incidence between the two sex groups occurred in persons aged 50 to 59 years – 30.5 vs. 6.6 and in age group 60 to 64 years – 26.0 vs. 5.8. The TB incidence in rural population was lower than in urban, respectively 8.7 (8.6) per 100 000 and 10.4 (9.0) per 100 000.

In 2021, the number of all culture positive TB cases was 3061 (2655). Pulmonary tuberculosis was bacteriologically confirmed in 2970 (2573) subjects. Cases confirmed by culture represented 82.6% (78.4%) of all TB cases. Pulmonary TB patients with positive sputum culture accounted for 83.6% (79.5%) of all pulmonary TB cases. The number of smear-positive pulmonary TB cases found in 2021 was 2085 (1771) i.e. 5.5 (4.6) per 100 000 accounting for 58.7% (54.7%) of all pulmonary TB cases and 70.2% (68.8%) of pulmonary TB cases confirmed by culture.

TB was AIDS indicative disease in 4 (5) subjects with HIV infection. Among all patients with tuberculosis in Poland in 2021 there were 53 (38) cases with MDR-TB (including 25 of foreign origin) and 55 (58) patients with resistance to isoniazid only, representing respectively 1.9% and 2.0% of cases with known DST results (DSTs were available in 91.2% of all TB cases with positive culture results). In 2021, there were 132 patients of foreign origin among all cases of tuberculosis in Poland (3.6%).

CASE-FINDING METHODS

In 2021, 92.7% cases of pulmonary TB were detected because of symptoms. Screening of persons who had contact with tuberculosis patients allowed to find 2.3% of all such cases; other prophylactic measures - 2.5%; all other methods also 2.5 % (in this hospitalization for any reason other than tuberculosis, autopsy).

TUBERCULOSIS MORTALITY

There were 474 (456) deaths due to tuberculosis reported in 2020 – 1.2 (1.2) per 100 000; 462 (440) people died from pulmonary and 12 (16) from extrapulmonary tuberculosis. TB mortality among males – 2.0 (1.9) per 100 000 – was 4X bigger than among females –

0.5 (0.5). 39.9% (40.3%) of all TB deaths were cases 65 years old and older – 2.7 (2.7) per 100 000. In 2020, there was no death from tuberculosis in children and in adolescents. In 2020, tuberculosis was the cause of 0.1% of all deaths in Poland and 28.6% of mortality from infectious and parasitic diseases.

BCG VACCINATIONS

BCG vaccination is obligatory in Poland since 1955. Revaccination was discontinued in 2006 and since then the vaccine has been administered only once, at birth. In 2021, BCG vaccination was given to 305,509 (323,567) newborns, representing 92.2% of all live-born infants in Poland.

Spis tabel i rycin

Tabela I.	Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w latach 1957– 2021 w wybranych grupach wieku. Współczynniki na 100.000. Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by age groups. Poland 1957 – 2021. Rates per 100 000 population.
Tabela II.	Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w latach 2011-2021 w grupach wieku. Współczynniki na 100.000 ludności. Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by case status and age groups. Poland 2011-2021. Rates per 100.000 population.
Tabela III.	Zapadalność na gruźlicę potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w latach 2011-2021 w grupach wieku. Współczynniki na 100.000 ludności. Culture confirmed tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by case status and age groups. Poland 2011-2021. Rates per 100.000 population.
Tabela IV.	Zapadalność na gruźlicę płuc w Polsce w latach 2011-2021 w grupach wieku. Współczynniki na 100.000 ludności. Pulmonary tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by case status and age groups. Poland 2011-2021. Rates per 100.000 population.
Tabela V.	Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w latach 2011-2021 w grupach wieku. Współczynniki na 100.000 ludności. Culture confirmed pulmonary cases of tuberculosis and notification rates by case status and age groups. Poland 2011-2021. Rates per 100.000 population.
Tabela VI.	Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną w posiewie, z dodatnim wynikiem badania bakterioskopowego. Polska w latach 1994– 2021 w grupach wieku. Współczynniki na 100.000 ludności. Pulmonary sputum smear and culture positive cases and notification rates by age groups. Poland 1994-2021. Rates per 100.000 population.
Tabela VII.	Zapadalność na gruźlicę pozapłucną w Polsce w latach 2011-2021 w grupach wieku. Współczynniki na 100.000 ludności. Extrapulmonary cases and notification rates by case status and age groups. Poland 2011-2021. Rates per 100.000 population.
Rycina 1	Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w latach 1965-2021. Współczynniki na 100.000 ludności. Tuberculosis notification rates. Poland 1965 – 2021. Rates per 100.000 population.
Tabela VIII.	Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce wg województw w latach 2017-2021. Współczynniki na 100.000 ludności. Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by voivodeships. Poland 2017-2021. Rates per 100.000 population.
Tabela IX.	Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce wg województw w latach 2017-2021. Współczynniki na 100.000 ludności. Culture confirmed tuberculosis cases and notifications rates by voivodeships. Poland 2017-2021. Rates per 100.000 population.
Tabela X.	Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wg wieku, płci i miejsca zamieszkania w Polsce w 2021 roku. Współczynniki na 100.000 ludności. Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by sex, age groups and place of residence. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
Tabela XI.	Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2021 roku wg lokalizacji zmian, płci, wieku i stanu bakteriologicznego. Liczby bezwzględne. Tuberculosis cases by site of disease, culture result, sex and age groups. Poland 2021. (Numbers).
Tabela XII.	Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2021 roku wg lokalizacji zmian, płci, wieku i stanu bakteriologicznego Współczynniki na 100.000 ludności.

Spis tabel i rycin

Tuberculosis notification rates by site of disease, culture confirmation, sex and age groups. Poland 2021. Rates per 100.000 population.

- Tabela XIII. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wśród dzieci (0-14 lat) w Polsce wg województw w latach 2017-2021. Współczynniki na 100.000.
Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates in children (0-14 years old) by voivodeships. Poland 2017-2021. Rates per 100.000.
- Tabela XIV. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wśród młodzieży (15-19 lat) w Polsce wg województw w latach 2017-2021. Współczynniki na 100.000.
Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates in adolescents (15-19 years old) by voivodeships. Poland 2017-2021. Rates per 100.000.
- Tabela XV. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w roku 2021 wg płci, miejsca zamieszkania i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by sex, place of residence and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Rycina 2. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wg płci i wieku w Polsce w 2021 roku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates by sex and age. Poland in 2021. Rates per 100.000 population.
- Rycina 3. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wg miejsca zamieszkania i wieku w Polsce w 2021 roku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates by place of residence and age. Poland in 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XVI. Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w latach 1970-2021.
Tuberculosis cases by result of bacteriological examination (numbers and percentage). Poland 1970-2021.
- Tabela XVII. Zapadalność na gruźlicę układu oddechowego/ płuc wg stanu bakteriologicznego w Polsce w latach 1972- 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.
Pulmonary /respiratory tuberculosis cases and pulmonary tuberculosis notification rates by result of bacteriological examination. Poland 1972-2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XVIII. Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę układu oddechowego/ płuc wg metod badania bakteriologicznego w Polsce w latach 1972-2021.
Pulmonary /respiratory tuberculosis cases by result of bacteriological examination Poland 1972-2021.
- Rycina 4. Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę płuc zarejestrowanych w Polsce w 2021r.
Pulmonary tuberculosis cases by result of bacteriological examination (percentage of total cases). Poland 2021.
- Tabela XIX. Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w roku 2021 wg województw.
Tuberculosis cases by result of bacteriological examination and voivodeships (numbers and percentage). Poland 2021.
- Tabela XX. Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę płuc w Polsce w roku 2021 wg województw.
Pulmonary tuberculosis by result of bacteriological examination and voivodeships. (numbers and percentage). Poland 2021.
- Rycina 5. Struktura bakteriologiczna zachorowań na gruźlicę układu oddechowego / płuc w Polsce w latach 1970-2021. (do r. 1995 bez MON i MSW)
Pulmonary / respiratory tuberculosis cases by result of bacteriological examination

Spis tabel i rycin

(percentage of total PTB cases). Poland 1970-2021.

- Rycina 6 Nowe zachorowania i wznovy gruźlicy płuc wg stanu bakteriologicznego w Polsce w 2021 roku.
Pulmonary tuberculosis cases by result of bacteriological examination (percentage of total cases). Poland 2021.
- Tabela XXI. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w roku 2021 wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis cases (all forms) and tuberculosis notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXII. Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci (bez wznów) w Polsce w roku 2021 wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis cases (without relapses) and tuberculosis notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXIII. Zapadalność na gruźlicę płuc w Polsce w roku 2021 wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Pulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXIV. Zapadalność na gruźlicę płuc (bez wznów) w Polsce w roku 2021 wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Pulmonary tuberculosis cases (without relapses) and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXV. Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w roku 2021 wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Culture confirmed pulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXVI. Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie (bez wznów) w Polsce w roku 2021 wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Culture confirmed pulmonary tuberculosis cases (without relapses) and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXVII. Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wg metod badania bakteriologicznego i województw w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.
Culture confirmed pulmonary tuberculosis cases and notification rates by methods of bacteriological examination and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXVIII. Zapadalność na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii i posiewu w Polsce w 2021 roku wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Sputum smear and culture positive pulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXIX. Zapadalność na gruźlicę pozapłucną w Polsce w 2021 roku wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Extrapulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXX. Zapadalność na gruźlicę pozapłucną potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w 2021 roku wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Culture confirmed extrapulmonary tuberculosis by age groups and voivodeships. Poland 2021.
- Tabela XXXI. Zachorowania na gruźlicę w Polsce w 2021 roku wg lokalizacji zmian, poprzedniego leczenia i województw.
Tuberculosis cases by site of disease, history of previous treatment and

Spis tabel i rycin

voivodeships. Poland 2021.

- Tabela XXXII. Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2021 roku wg lokalizacji zmian, poprzedniego leczenia i województw.
Tuberculosis notification rates by site of disease, history of previous treatment and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXXIII. Zapadalność na gruźlicę (bez wznów) w Polsce w 2021 roku wg lokalizacji zmian i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis cases and notification rates (without relapses) by site of disease and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXXIV. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Mapa 1. Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2021 roku wg województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates by voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXXV. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci (bez wznów) w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates (without relapses). Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXXVI. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg płci - mężczyźni - w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 mężczyzn.
Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and sex. Males. Poland 2021. Rates per 100.000 males.
- Tabela XXXVII. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg płci - kobiety - w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 kobiet.
Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and sex. Females. Poland 2021. Rates per 100.000 females.
- Tabela XXXVIII. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg miejsca zamieszkania - miasto - w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and place of residence - urban areas. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XXXIX. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg miejsca zamieszkania - wieś - w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and place of residence - rural areas. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XL. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by pulmonary tuberculosis notification rates. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XLI. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc (bez wznów) w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by pulmonary tuberculosis notification rates (without relapse). Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XLII. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci potwierdzoną bakteriologicznie. Polska 2021 rok. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by culture confirmed tuberculosis notification rates. Poland 2021. Rates per 100.000 population.

Spis tabel i rycin

- Tabela XLIII. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci potwierdzoną bakteriologicznie (bez wznów). Polska 2021 rok. Współczynniki na 100.000 ludności. Rank-list of voivodeships by culture confirmed tuberculosis notification rates (without relapses). Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XLIV. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii i w posiewu. Polska 2021 rok. Współczynniki na 100.000 ludności. Rank-list of voivodeships by sputum smear and culture positive pulmonary tuberculosis notification rates. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Mapa 2 Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w 2021 roku wg województw. Współczynniki na 100.000 ludności. Culture confirmed pulmonary tuberculosis notification rates by voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XLV. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności. Rank-list of voivodeships by culture confirmed pulmonary tuberculosis notification rates. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela XLVI. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę pozapłucną w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności. Rank-list of voivodeships by extrapulmonary tuberculosis notification rates. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Rycina 7 Udział chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc wg województw. Polska 2021 rok. Percentage of culture confirmed pulmonary tuberculosis cases in total PTB notified cases by voivodeships. Poland 2021.
- Tabela XLVII. Ranking województw wg udziału gruźlicy potwierdzonej bakteriologicznie wśród chorych na gruźlicę. Polska 2021 rok. Rank-list of voivodeships by percentage of culture confirmed tuberculosis cases in total registered TB cases. Poland 2021.
- Mapa 3 Udział chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc wg województw. Polska 2021 rok. Percentage of culture confirmed pulmonary tuberculosis cases in total registered pulmonary TB cases. Poland 2021.
- Tabela XLVIII. Ranking województw wg udziału (w %) chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc. Polska 2021 rok. Rank-list of voivodeships by percentage culture confirmed pulmonary tuberculosis cases in total notified pulmonary cases. Poland 2021.
- Tabela XLIX. Ranking województw wg udziału (w %) chorych na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii i posiewu wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc. Polska 2021 rok. Rank-list of voivodeships by percentage of sputum smear and culture positive pulmonary tuberculosis cases in total notified pulmonary cases. Poland 2021.
- Tabela L. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wśród dzieci (0-14 lat) w Polsce w 2021 roku. Współczynniki na 100.000 ludności. Rank-list of voivodeships by pediatric tuberculosis notification rates. Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Tabela LI. Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci u młodzieży (15-19 lat) w Polsce w 2021 roku. Współczynniki na 100.000 ludności. Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates in adolescents (15-19 years old). Poland 2021. Rates per 100.000 population.
- Rycina 8 Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci ogółem, dzieci i młodocianych w Polsce w latach 1957-2021.

Spis tabel i rycin

Tuberculosis notification rates – children, adolescents and total population. Poland 1957 – 2021. Rates per 100.000.

- Tabela LII. Ranking województw wg udziału (w%) ponownych zachorowań na gruźlicę (wznów) wśród ogółu chorych na gruźlicę zarejestrowanych w Polsce w 2021 roku.
Rank-list of voivodeships by percentage of relapses in total tuberculosis notified cases. Poland 2021 .
- Tabela LIII. Gruźlica wśród obywateli cudzoziemskich zarejestrowanych w Polsce w 2021 roku wg płci, wieku i historii poprzedniego leczenia.
Foreign origin tuberculosis cases registered in Poland 2021 by sex, age groups and history of previous treatment.
- Tabela LIV. Gruźlica wśród obywateli cudzoziemskich zarejestrowanych w Polsce w 2021 roku wg wieku i stanu bakteriologicznego.
Foreign origin tuberculosis cases registered in Poland 2021 by age groups and bacteriological status.
- Rycina 9 Struktura kliniczna zachorowań na gruźlicę w Polsce w 2021 roku.
Clinical profile of tuberculosis cases. Poland 2021.
- Tabela LV. Udział (w %) ostrych postaci gruźlicy w ogólnej zapadalności na gruźlicę w Polsce w 2021 roku wg województw.
Percentage of acute severe forms of tuberculosis cases in total tuberculosis cases by voivodeships. Poland 2021
- Tabela LVI. Ranking województw wg udziału (w %) gruźlicy włóknisto-jamistej w gruźlicy płuc w Polsce w 2021 roku.
Rank-list of voivodeships by percentage of chronic fibrocavernous pulmonary tuberculosis cases in total PTB cases. Poland 2021
- Tabela LVII. Chorzy z lekoopornością prątków zarejestrowani wg województw w Polsce na dzień 31 XII 2021 roku (chorobowość wg sprawozdania MZ-13).
Antituberculous drug resistant cases by voivodeships. Poland 2021 (prevalance)
- Tabela LVIII. Umieralność z powodu gruźlicy wszystkich postaci w Polsce wg grup wieku w latach 1950-2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from tuberculosis (all forms) by age group. Poland 1950- 2020.
Rates per 100.000 population.
- Rycina 10 Umieralność z powodu gruźlicy w Polsce w latach 1965-2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from tuberculosis (all forms) in Poland: 1965-2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela LIX. Umieralność z powodu gruźlicy wg lokalizacji zmian, wieku, płci i miejsca zamieszkania w Polsce w 2020 roku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from pulmonary and extrapulmonary tuberculosis by age groups, sex and place of residence. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela LX. Umieralność z powodu gruźlicy w Polsce wg płci, miejsca zamieszkania i województw w Polsce w 2020 roku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from tuberculosis (all forms) by sex, place of residence and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXI. Umieralność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce wg województw w latach 2016-2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from tuberculosis (all forms) by voivodeships. Poland 2016-2020.
Rates per 100.000 population.
- Tabela LXII. Ranking województw wg umieralności z powodu gruźlicy w Polsce w roku 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.

Spis tabel i rycin

Rank-list of voivodeships by mortality from tuberculosis (all forms). Poland 2020.
Rates per 100.000 population.

- Tabela LXIII. Stopień objęcia szczepieniami BCG noworodków w Polsce w roku 2021 wg województw %.
BCG vaccination coverage of newborns by voivodeships. Poland 2021.
- Tabela LXIV. Ranking województw wg udziału (w %) chorych na gruźlicę płuc wykrytych z objawów chorobowych w Polsce w 2021 roku.
Rank-list of voivodeships by percentage of pulmonary TB cases detected by symptoms. Poland 2021
- Rycina 11 Metody wykrywania chorych na gruźlicę układu oddechowego/ płuc w Polsce w latach 1970-2021 .
Methods of case finding of respiratory/ pulmonary tuberculosis. Poland 1970-2021.
- Tabela LXV. Ranking województw wg udziału chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną oraz niepotwierdzoną bakteriologicznie, wykrytych z objawów chorobowych (wśród - odpowiednio – wszystkich chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie lub wszystkich chorych na gruźlicę niepotwierdzoną bakteriologicznie) w Polsce w 2021 roku.
Rank-list voivodeships by percentage of pulmonary TB cases detected by symptoms in culture positive and culture negative pulmonary TB cases. Poland 2021.
- Tabela LXVI. Umieralność z powodu wybranych przyczyn w Polsce w latach: 1980, 1990, 2000, 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality by selected causes. Poland 1980-2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXVII. Umieralność z powodu chorób układu oddechowego wg wybranych przyczyn w Polsce w latach 1980, 1990, 2000, 2020. Współczynniki na 100 000 ludności.
Mortality from selected respiratory diseases – Poland 1980, 1990, 2000, 2020. Rates per 100 000 population.
- Tabela LXVIII. Umieralność z powodu przewlekłych chorób dolnych dróg oddechowych (J40-J44) i astmy oskrzelowej w Polsce w latach 1980, 1990, 2000, 2020.
Współczynniki na 100 000 ludności.
Mortality from chronic lower respiratory tract diseases (J40-J44) and asthma. Poland 1980, 1990, 2000, 2020. Rates per 100 000 population.
- Tabela LXIX. Umieralność z powodu zapalenia płuc (J12-J18) w Polsce w latach 1965 – 2020 w wybranych grupach wieku wg płci. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from pneumonia by sex and age groups. Poland 1965-2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXX. Umieralność z powodu przewlekłych chorób dolnych dróg oddechowych (J40-44) w Polsce w latach 1965 – 2020 wg płci i wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from chronic lower respiratory tract diseases (J40-J44) by sex and age groups. Poland 1965-2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXXI. Umieralność z powodu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (J44) w Polsce w latach 1999 – 2020 wg płci i wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from chronic obstructive pulmonary disease (J44) by sex and age groups. Poland 1999-2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXXII. Umieralność z powodu astmy (J45-J46) w Polsce w latach 1965 – 2020 wg płci i wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from asthma by sex and age groups. Poland 1965-2020. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXXIII. Zachorowania i zgony z powodu nowotworów złośliwych w Polsce w latach 1960-2019.
Registered new cases and mortality from cancers (all sites, respiratory organs and

Spis tabel i rycin

lung). Poland 1960-2019.

- Tabela LXXIV. Zapadalność i umieralność z powodu wszystkich nowotworów złośliwych i nowotworów układu oddechowego w Polsce w latach 1960-2019. Incidence and mortality from cancers (all sites, respiratory organs and lung). Poland 1960-2019.
- Tabela LXXV. Zachorowania i zgony z powodu nowotworów złośliwych układu oddechowego wg płci w Polsce w latach 1960-2019. Registered new cases and mortality from respiratory organs and lung cancer by sex. Poland 1960-2019. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXXVI. Zapadalność i umieralność z powodu nowotworów złośliwych układu oddechowego wg płci w Polsce w latach 1960-2019. Współczynniki na 100 000 ludności. Incidence and mortality from respiratory organs and lung cancer by sex. Poland 1960-2019. Rates per 100.000 population.
- Tabela LXXVII. Zapadalność na nowotwory złośliwe płuca (C34) wg płci i wieku w Polsce w latach 1960-2019. Współczynniki na 100.000 ludności. Lung cancer notification rates by age groups and sex. Poland 1960-2019. Rates per 100.00 population.
- Tabela LXXVIII. Umieralność z powodu nowotworów złośliwych płuca (C34) wg płci i wieku w Polsce w latach 1960-2019. Współczynniki na 100.000 ludności. Lung cancer mortality rates by age groups and sex. Poland 1960-2019. Rates per 100.00 population.
- Tabela LXXIX. Zachorowania i zgony na nowotwory złośliwe (C33-C34) - kobiety 2019r. Współczynniki na 100.000 ludności.
- Tabela LXXX. Zachorowania i zgony na nowotwory złośliwe (C33-C34) - mężczyźni 2019r. Współczynniki na 100.000 ludności.
- Tabela LXXXI. Ludność Polski wg województw, płci i wieku – stan na 30 VI 2021 rok. Population by sex, age groups and voivodeships. Poland 30 VI 2021.

Definicje przypadków gruźlicy

Przypadek gruźlicy płuc lub gruźlicy pozapłucnej

Gruźlica płuc oznacza chorobę miąższu płucnego, krtani lub drzewa tchawiczo-oskrzelowego. Choroba zajmująca inne miejsca ciała, włączając izolowaną gruźlicę opłucnej lub izolowaną gruźlicę węzłów chłonnych śródpiersia i wnęk, jest gruźlicą pozapłucną

Chory na gruźlicę płuc i jednocześnie na gruźlicę pozapłucną jest określany jako przypadek gruźlicy płuc

Jeśli gruźlica pozapłucna zajmuje jednocześnie kilka narządów, najcięższa postać określa typ chorego np. chory na gruźlicę opon mózgowo- rdzeniowych i opłucnej, stanowi przypadek gruźlicy opon mózgowo- rdzeniowych

Ciężkie postacie gruźlicy pozapłucnej: zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych, prosówka gruźlicza, zapalenie osierdzia, zapalenie otrzewnej, obustronne lub masywne zapalenie opłucnej, gruźlica kręgosłupa, jelit

Historia leczenia przeciwprątkowego

Dane o wcześniejszym leczeniu przeciwprątkowym są ważne ponieważ umożliwiają wykrywanie rejestrowanie chorych o zwiększonym ryzyku nabytej odporności prątków na leki i podanie odpowiedniego schematu leczenia

1. Nowy przypadek - chory nigdy nie był leczony przeciwprątkowo lub otrzymywał leczenie przeciwprątkowe krócej niż 1 miesiąc
2. Przypadek poprzednio leczony- pozostali chorzy

Kryteria laboratoryjne rozpoznania gruźlicy

Przypadek pewny

- Wyhodowanie *M. tuberculosis* z materiału klinicznego
- Wykrycie materiału genetycznego *M. tuberculosis* w plwocinie **oraz** dodatni wynik bad. bakterioskopowego
- Obecność ziarniniaków w bad. histologicznym **oraz** wykrycie materiału genetycznego *M. tuberculosis*

Przypadek prawdopodobny

- Dodatni wynik badania bakterioskopowego
- Wykrycie materiału genetycznego *M. tuberculosis* w materiale klinicznym
- Ziarniniaki w badaniu histologicznym

Przypadek możliwy

- Objawy i/lub wynik badania radiologicznego oraz decyzja lekarza, by podać pełne leczenie przeciwprątkowe

Kategorie oceny leczenia gruźlicy wg WHO i ECDC (2021)

Wynik leczenia, charakterystyka chorych:

- **Wyleczony:** chory na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie na początku leczenia, który zakończył leczenie przeciwprątkowe zgodnie z zaleceniami krajowymi, z potwierdzeniem odpowiedzi bakteriologicznej ^a i bez cech niepowodzenia leczenia
- **Zakończone leczenie:** chory, który zakończył leczenie zgodnie z zaleceniami krajowymi, a wynik leczenia nie spełnia definicji wyleczenia lub niepowodzenia leczenia
- **Niepowodzenie leczenia:** chory, u którego schemat leczenia musiał zostać zakończony lub zmieniony na nowy schemat lub nową strategię leczenia ^b
- **Niedostępny dla dalszej obserwacji:**
Chory, który nie rozpoczął leczenia lub przerwał je na ≥ 2 kolejne miesiące
- **Zgon:** zgon z jakiegokolwiek przyczyny przed rozpoczęciem leczenia gruźlicy lub w jego trakcie
- **Niepoddany ocenie:** chory, u którego nie określono wyniku leczenia ^c
- **Nadal leczony:** chory nadal leczony po 12 mies. od rozpoczęcia leczenia (po 24 mies. w przypadku gruźlicy wielolekoopornej), który nie kwalifikuje się do innej kategorii

a Odpowiedź bakteriologiczna – konwersja bakteriologiczna bez dalszej rewersji bakteriologicznej

Spis tabel i rycin

1) **konwersja bakteriologiczna** (dotyczy chorych z bakteriologicznym potwierdzeniem gruźlicy): wyniki ≥ 2 kolejnych posiewów lub rozmazów (do rozmazów można ograniczyć się tylko w gruźlicy wywołanej przez prątki wrażliwe na leki) pobranych w odstępie ≥ 7 dni są ujemne

2) **rewersja bakteriologiczna**: wyniki ≥ 2 posiewów lub rozmazów (do rozmazów można ograniczyć się tylko w gruźlicy wywołanej przez prątki wrażliwe na leki) pobranych w odstępie ≥ 7 dni są ponownie dodatnie po wcześniejszej konwersji bakteriologicznej albo gdy nie było wyjściowego potwierdzenia bakteriologicznego gruźlicy.

b Przyczyny zmiany leczenia: brak odpowiedzi klinicznej i/lub bakteriologicznej, działania niepożądane leków, dodatkowa oporność na stosowane leki.

c Do tej kategorii należą chorzy przeniesieni do innej placówki, których wyniki leczenia są nieznane; wyklucza się osoby „niedostępne dla dalszej obserwacji”

Źródło: World Health Organization treatment outcome definitions for tuberculosis: 2021 update

Tabela I

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w latach 1957 – 2021 w wybranych grupach wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.

Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by age groups. Poland 1957 – 2021. Rates per 100 000 population.

LATA Years	Ogółem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Ogółem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
	Liczby bezwzględne/Number of cases in age groups						Współczynniki na 100 000 ludności					
1957	82201	16402	5757	37141	19255	3646	290,4	181,0	266,1	370,6	351,6	230,1
1960	85529	16580	4781	37244	22746	4178	289,3	167,6	245,2	365,7	390,3	244,9
1965	57511	4553	3879	23914	18520	6645	182,6	46,6	134,1	221,6	314,5	309,6
1970	42142	1273	2861	18440	13001	6567	128,5	14,3	83,1	158,3	209,6	242,0
1975	26255	535	1695	11844	7753	4428	77,2	6,5	49,5	94,8	116,0	136,5
1980	25807	573	990	11358	8434	4452	72,5	6,6	35,7	84,7	117,9	123,8
1985	21650	314	621	9226	7678	3811	58,2	3,3	24,7	66,3	98,7	108,8
1990	16136	225	421	6682	5818	2990	42,3	2,3	14,8	46,6	77,3	78,0
2000	11477	103	241	3978	4221	2934	29,7	1,4	7,2	28,0	47,2	62,4
2001	10672	124	199	3600	4052	2697	27,6	1,7	6,0	25,4	44,2	56,3
2002	10475	125	211	3203	4175	2761	27,4	1,8	6,4	23,1	44,8	56,8
2003	10124	100	184	3045	3968	2827	26,5	1,5	5,8	21,9	41,7	57,6
2004	9493	120	129	2836	3835	2573	24,9	1,9	4,2	20,3	39,5	51,7
2005	9269	99	156	2717	3760	2537	24,3	1,6	5,3	19,4	38,0	50,9
2006	8587	69	156	2529	3655	2178	22,5	1,1	5,5	18,0	36,4	42,8
2007	8614	74	135	2538	3762	2105	22,6	1,2	4,9	18,0	37,0	41,1
2008	8081	76	115	2248	3685	1957	21,2	1,3	4,3	15,9	35,8	38,1
2009	8236	99	131	2250	3704	2052	21,6	1,7	5,1	15,8	35,6	39,9
2010	7509	62	114	2086	3441	1806	19,7	1,1	4,6	14,6	32,8	34,9
2011	8478	111	130	2171	3895	2171	22,2	1,9	5,4	15,2	37,0	41,9
2012	7542	95	166	1996	3404	1881	19,6	1,6	7,3	13,8	32,1	34,8
2013	7250	116	113	1903	3241	1877	18,8	2,0	5,2	13,2	30,8	33,7
2014	6698	70	86	1787	3001	1754	17,4	1,2	4,1	12,4	28,7	30,4
2015	6430	81	83	1752	2909	1605	16,7	1,4	4,1	12,2	28,1	26,9
2016	6444	103	76	1801	2853	1611	16,8	1,8	3,9	12,6	27,8	26,0
2017	5787	68	69	1604	2601	1445	15,1	1,2	3,6	11,3	25,6	22,6
2018	5487	52	60	1473	2494	1408	14,3	0,9	3,3	10,5	24,7	21,3
2019	5321	81	48	1434	2405	1353	13,9	1,4	2,6	10,4	23,9	19,8
2020	3388	39	49	941	1503	856	8,8	0,7	2,7	6,9	15,0	12,1
2021	3704	37	51	1199	1578	839	9,7	0,6	2,8	9,0	15,8	11,7

Tabela II

**Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce
w latach 2011 – 2021 w grupach wieku.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

***Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by case status and age groups.
Poland 2011– 2021. Rates per 100.000 population.***

Rok Year	Liczba zachorowań w grupach wieku Number of cases in age groups (years)						Współczynniki na 100 000 ludności w każdej grupie wieku Rate per 100.000 population					
	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
RAZEM / TOTAL												
2011	8.478	111	130	2.171	3.895	2.171	22,2	1,9	5,4	15,2	37,0	41,9
2012	7.542	95	166	1.996	3.404	1.881	19,6	1,6	7,3	13,8	32,1	34,8
2013	7.250	116	113	1.903	3.241	1.877	18,8	2,0	5,2	13,2	30,8	33,7
2014	6.698	70	86	1.787	3.001	1.754	17,4	1,2	4,1	12,4	28,7	30,4
2015	6.430	81	83	1.752	2.909	1.605	16,7	1,4	4,1	12,2	28,1	26,9
2016	6.444	103	76	1.801	2.853	1.611	16,8	1,8	3,9	12,6	27,8	26,0
2017	5.787	68	69	1.604	2.601	1.445	15,1	1,2	3,6	11,3	25,6	22,6
2018	5.487	52	60	1.473	2.494	1.408	14,3	0,9	3,3	10,5	24,7	21,3
2019	5.321	81	48	1.434	2.405	1.353	13,9	1,4	2,6	10,4	23,9	19,8
2020	3.388	39	49	941	1503	856	8,8	0,7	2,7	6,9	15,0	12,1
2021	3.704	37	51	1199	1578	839	9,7	0,6	2,8	9,0	15,8	11,7
NOWE ZACHOROWANIA / NEW CASES												
2011	7.515	111	127	1.979	3.339	1.959	19,7	1,9	5,3	13,8	31,7	37,8
2012	6.665	94	165	1.781	2.908	1.717	17,3	1,6	7,3	12,3	27,4	31,8
2013	6.403	116	110	1.705	2.748	1.724	16,6	2,0	5,1	11,8	26,1	30,9
2014	6.066	69	84	1.623	2.656	1.634	15,8	1,2	4,0	11,3	25,4	28,3
2015	5.757	81	82	1.578	2.522	1.494	15,0	1,4	4,1	11,0	24,4	25,0
2016	5.713	103	75	1.643	2.412	1.480	14,9	1,8	3,8	11,5	23,5	23,9
2017	5.127	68	68	1.427	2.225	1.339	13,3	1,2	3,6	10,1	21,9	20,9
2018	4.852	52	58	1.316	2.134	1.292	12,6	0,9	3,1	9,4	21,1	19,5
2019	4.717	79	46	1.282	2.062	1.248	12,3	1,3	2,5	9,3	20,5	18,3
2020	2.912	38	49	805	1238	782	7,6	0,6	2,7	5,9	12,4	11,1
2021	3.229	37	48	1065	1340	739	8,5	0,6	2,7	8,0	13,4	10,3
WZNOWY / RELAPSES												
2011	963	-	3	192	556	212	2,5	-	0,1	1,4	5,3	4,1
2012	877	1	1	215	496	164	2,3	0,0	0,0	1,5	4,7	3,0
2013	847	-	3	198	493	153	2,2	-	0,1	1,4	4,7	2,7
2014	632	1	2	164	345	120	1,6	0,0	0,1	1,1	3,3	2,1
2015	673	-	1	174	387	111	1,8	-	0,0	1,2	3,7	1,9
2016	731	-	1	158	441	131	1,9	-	0,1	1,1	4,3	2,1
2017	660	-	1	177	376	106	1,7	-	0,1	1,3	3,7	1,7
2018	635	-	2	157	360	116	1,7	-	0,1	1,1	3,6	1,8
2019	604	2	2	152	343	105	1,6	0,0	0,1	1,1	3,4	1,5
2020	476	1	-	136	265	74	1,2	0,0	-	1,0	2,6	1,0
2021	475	-	3	134	238	100	1,2	-	0,2	1,0	2,4	1,4

Tabela III

**Zapadalność na gruźlicę potwierdzoną bakteriologicznie
w Polsce w latach 2011-2021 w grupach wieku.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Culture confirmed tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by case status and age groups. Poland 2011-2021. Rates per 100.000 population.

Rok Year	Liczba zachorowań w grupach wieku Number of cases in age groups (years)						Współczynniki na 100 000 ludności w każdej grupie wieku Rate per 100.000 population					
	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
	R A Z E M / T O T A L											
2011	5.581	27	80	1.583	2.551	1.340	14,6	0,5	3,3	11,1	24,2	25,8
2012	5.070	23	95	1.505	2.310	1.137	13,2	0,4	4,2	10,4	21,8	21,0
2013	4.825	20	59	1.427	2.179	1.140	12,5	0,3	2,7	9,9	20,7	20,5
2014	4.781	23	59	1.405	2.126	1.168	12,4	0,4	2,8	9,7	20,4	20,2
2015	4.630	18	45	1.386	2.126	1.055	12,0	0,3	2,2	9,6	20,5	17,7
2016	4.619	15	50	1.422	2.077	1.055	12,0	0,3	2,6	10,0	20,2	17,1
2017	4.179	15	50	1.255	1.910	949	10,9	0,3	2,6	8,9	18,8	14,8
2018	4.075	21	54	1.194	1.892	914	10,6	0,4	2,9	8,5	18,7	13,8
2019	4.054	28	39	1.183	1.888	916	10,6	0,5	2,2	8,6	18,8	13,4
2020	2.655	8	33	807	1210	597	6,9	0,1	1,8	5,9	12,1	8,5
2021	3.061	10	40	1038	1328	645	8,0	0,2	2,2	7,8	13,3	9,0
N O W E Z A C H O R O W A N I A / N E W C A S E S												
2011	4.944	27	77	1.430	2.183	1.227	12,9	0,5	3,2	10,0	20,7	23,7
2012	4.475	22	94	1.337	1.971	1.051	11,6	0,4	4,1	9,3	18,6	19,4
2013	4.268	20	58	1.270	1.860	1.060	11,1	0,3	2,7	8,8	17,7	19,0
2014	4.323	22	57	1.271	1.878	1.095	11,2	0,4	2,7	8,8	18,0	19,0
2015	4.131	18	44	1.242	1.839	988	10,7	0,3	2,2	8,6	17,8	16,6
2016	4.106	15	49	1.291	1.765	986	10,7	0,3	2,5	9,0	17,2	15,9
2017	3.721	15	50	1.119	1.652	885	9,7	0,3	2,6	7,9	16,2	13,8
2018	3.587	21	52	1.065	1.616	833	9,3	0,4	2,8	7,6	16,0	12,6
2019	3.590	27	38	1.051	1.628	846	9,4	0,5	2,1	7,6	16,2	12,4
2020	2.268	8	33	691	993	543	5,9	0,1	1,8	5,1	9,9	7,7
2021	2.670	10	37	918	1132	573	7,0	0,2	2,1	6,9	11,4	8,0
W Z N O W Y / R E L A P S E S												
2011	637	-	3	153	368	113	1,7	-	0,1	1,1	3,5	2,2
2012	595	1	1	168	339	86	1,5	0,0	0,0	1,2	3,2	1,6
2013	557	-	1	157	319	80	1,4	-	0,0	1,1	3,0	1,4
2014	458	1	2	134	248	73	1,2	0,0	0,1	0,9	2,4	1,3
2015	499	-	1	144	287	67	1,3	-	0,0	1,0	2,8	1,1
2016	513	-	1	131	312	69	1,3	-	0,1	0,9	3,0	1,1
2017	458	-	-	136	258	64	1,2	-	-	1,0	2,5	1,0
2018	488	-	2	129	276	81	1,3	-	0,1	0,9	2,7	1,2
2019	464	1	1	132	260	70	1,2	0,0	0,1	1,0	2,6	1,0
2020	387	-	-	116	217	54	1,0	-	-	0,9	2,2	0,8
2021	391	-	3	120	196	72	1,0	-	0,2	0,9	2,0	1,0

Tabela IV

**Zapadalność na gruźlicę płuc
w Polsce w latach 2011-2021 w grupach wieku.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Pulmonary tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by case status and age groups. Poland 2011-2021. Rates per 100.000 population.

Rok Year	Liczba zachorowań w grupach wieku Number of cases in age groups (years)						Współczynniki na 100 000 ludności w każdej grupie wieku Rate per 100.000 population					
	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
	R A Z E M / T O T A L											
2011	7.879	60	109	2.046	3.692	1.972	20,6	1,0	4,5	14,3	35,0	38,1
2012	7.018	52	143	1.886	3.230	1.707	18,2	0,9	6,3	13,1	30,4	31,6
2013	6.835	62	104	1.822	3.129	1.718	17,8	1,1	4,8	12,6	29,7	30,8
2014	6.311	44	84	1.692	2.877	1.614	16,4	0,8	4,0	11,7	27,5	28,0
2015	6.078	51	70	1.650	2.812	1.495	15,8	0,9	3,5	11,5	27,2	25,0
2016	6.116	76	68	1.733	2.747	1.492	15,9	1,3	3,5	12,1	26,8	24,1
2017	5.531	45	63	1.544	2.526	1.353	14,4	0,8	3,3	10,9	24,8	21,1
2018	5.244	35	58	1.418	2.410	1.323	13,7	0,6	3,1	10,1	23,9	20,0
2019	5.075	61	42	1.384	2.323	1.265	13,2	1,0	2,3	10,0	23,1	18,5
2020	3.237	37	44	899	1451	806	8,4	0,6	2,4	6,6	14,5	11,4
2021	3.553	31	46	1154	1534	788	9,3	0,5	2,6	8,6	15,4	11,0
N O W E Z A C H O R O W A N I A / N E W C A S E S												
2011	6.931	60	106	1.856	3.142	1.767	18,1	1,0	4,4	13,0	29,8	34,1
2012	6.162	51	142	1.677	2.741	1.551	16,0	0,9	6,3	11,6	25,8	28,7
2013	6.007	62	101	1.628	2.644	1.572	15,6	1,1	4,7	11,3	25,1	28,2
2014	5.692	43	82	1.532	2.537	1.498	14,8	0,7	3,9	10,6	24,3	26,0
2015	5.416	51	69	1.479	2.429	1.388	14,1	0,9	3,4	10,3	23,5	23,3
2016	5.407	76	67	1.582	2.314	1.368	14,1	1,3	3,4	11,1	22,6	22,1
2017	4.881	45	62	1.368	2.155	1.251	12,7	0,8	3,3	9,7	21,2	19,5
2018	4.616	35	56	1.263	2.053	1.209	12,0	0,6	3,0	9,0	20,3	18,3
2019	4.481	59	40	1.235	1.983	1.164	11,7	1,0	2,2	8,9	19,7	17,0
2020	2.770	36	44	768	1187	735	7,2	0,6	2,4	5,6	11,9	10,4
2021	3.084	31	43	1020	1298	692	8,1	0,5	2,4	7,6	13,0	9,6
W Z N O W Y / R E L A P S E S												
2011	948	-	3	190	550	205	2,5	-	0,1	1,3	5,2	4,0
2012	856	1	1	209	489	156	2,2	0,0	0,0	1,4	4,6	2,9
2013	828	-	3	194	485	146	2,2	-	0,1	1,3	4,6	2,6
2014	619	1	2	160	340	116	1,6	0,0	0,1	1,1	3,3	2,0
2015	662	-	1	171	383	107	1,7	-	0,1	1,2	3,7	1,8
2016	709	-	1	151	433	124	1,8	-	0,1	1,1	4,2	2,0
2017	650	-	1	176	371	102	1,7	-	0,1	1,2	3,6	1,6
2018	628	-	2	155	357	114	1,6	-	0,1	1,1	3,5	1,7
2019	594	2	2	149	340	101	1,5	0,0	0,1	1,1	3,4	1,5
2020	467	1	-	131	264	71	1,2	0,0	-	1,0	2,6	1,0
2021	469	-	3	134	236	96	1,2	-	0,2	1,0	2,4	1,3

Tabela V

**Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną
bakteriologicznie w Polsce w latach 2011-2021 w grupach wieku.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Culture confirmed pulmonary cases of tuberculosis and notification rates by case status and age groups. Poland 2011-2021. Rates per 100.000 population.

Rok Year	Liczba zachorowań w grupach wieku Number of cases in age groups (years)						Współczynniki na 100 000 ludności w każdej grupie wieku Rate per 100.000 population					
	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
	R A Z E M / T O T A L											
2011	5.327	19	70	1.525	2.466	1.247	13,9	0,3	2,9	10,7	23,4	24,1
2012	4.870	17	87	1.458	2.246	1.062	12,6	0,3	3,8	10,1	21,2	19,7
2013	4.663	13	56	1.389	2.133	1.072	12,1	0,2	2,6	9,6	20,2	19,2
2014	4.603	14	58	1.356	2.073	1.102	12,0	0,2	2,8	9,4	19,8	19,1
2015	4.472	12	41	1.333	2.082	1.004	11,6	0,2	2,0	9,3	20,1	16,8
2016	4.475	10	45	1.387	2.039	994	11,6	0,2	2,3	9,7	19,9	16,1
2017	4.057	10	47	1.221	1.883	896	10,6	0,2	2,5	8,6	18,5	14,0
2018	3.935	14	52	1.158	1.852	859	10,2	0,2	2,8	8,3	18,3	13,0
2019	3.926	21	34	1.149	1.853	869	10,2	0,4	1,9	8,3	18,4	12,7
2020	2.573	7	30	779	1181	576	6,7	0,1	1,7	5,7	11,8	8,2
2021	2.970	8	37	1012	1296	617	7,8	0,1	2,1	7,6	13,0	8,6
N O W E Z A C H O R W A N I A / N E W C A S E S												
2011	4.699	19	67	1.373	2.102	1.138	12,3	0,3	2,8	9,6	19,9	22,0
2012	4.282	16	86	1.291	1.910	979	11,1	0,3	3,8	8,9	18,0	18,1
2013	4.115	13	55	1.235	1.819	993	10,7	0,2	2,5	8,6	17,3	17,8
2014	4.153	13	56	1.225	1.828	1.031	10,8	0,2	2,7	8,5	17,5	17,9
2015	3.978	12	40	1.190	1.797	939	10,3	0,2	2,0	8,3	17,4	15,7
2016	3.973	10	44	1.260	1.730	929	10,3	0,2	2,3	8,8	16,9	15,0
2017	3.603	10	47	1.086	1.625	835	9,4	0,2	2,5	7,7	16,0	13,0
2018	3.451	14	50	1.030	1.577	780	9,0	0,2	2,7	7,4	15,6	11,8
2019	3.466	20	33	1.018	1.594	801	9,0	0,3	1,8	7,4	15,9	11,7
2020	2.192	7	30	666	965	524	5,7	0,1	1,7	4,9	9,6	7,4
2021	2.582	8	34	892	1102	546	6,8	0,1	1,9	6,7	11,1	7,6
W Z N O W Y / R E L A P S E S												
2011	628	-	3	152	364	109	1,6	-	0,1	1,1	3,5	2,1
2012	588	1	1	167	336	83	1,5	0,0	0,0	1,2	3,2	1,5
2013	548	-	1	154	314	79	1,4	-	0,0	1,1	3,0	1,4
2014	450	1	2	131	245	71	1,2	0,0	0,1	0,9	2,3	1,2
2015	494	-	1	143	285	65	1,3	-	0,0	1,0	2,8	1,1
2016	502	-	1	127	309	65	1,3	-	0,1	0,9	3,0	1,1
2017	454	-	-	135	258	61	1,2	-	-	1,0	2,5	1,0
2018	484	-	2	128	275	79	1,3	-	0,1	0,9	2,7	1,2
2019	460	1	1	131	259	68	1,2	0,0	0,1	0,9	2,6	1,0
2020	381	-	-	113	216	52	1,0	-	-	0,8	2,2	0,7
2021	388	-	3	120	194	71	1,0	-	0,2	0,9	1,9	1,0

Tabela VI

Zapadalność na gruźlicę płuc* potwierdzoną w posiewie, z dodatnim wynikiem badania bakterioskopowego. Polska w latach 1995 – 2021 w grupach wieku.

Współczynniki na 100.000 ludności.

Pulmonary sputum smear and culture positive cases of tuberculosis and notification rates by age groups. Poland 1995-2021. Rates per 100.000 population.

Rok Year	Liczba zachorowań w grupach wieku Number of cases in age groups (years)						Współczynniki na 100 000 ludności w wybranych grupach wieku Rate per 100.000 population					
	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
1995	4.273	6	77	1.910	1.453	827	11,1	0,1	2,4	13,3	18,2	19,4
1996	4.137	11	51	1.807	1.393	875	10,7	0,1	1,6	12,6	17,2	20,0
1997	4.054	10	60	1.747	1.424	813	10,5	0,1	1,8	12,2	17,1	18,2
1998	4.049	9	44	1.728	1.430	838	10,5	0,1	1,3	12,1	16,8	18,4
1999	3.711	10	69	1.471	1.434	727	9,6	0,1	2,1	10,3	16,4	15,7
2000	3.713	2	54	1.525	1.321	811	9,6	0,0	1,6	10,7	14,8	17,3
2001	3.636	9	55	1.442	1.347	783	9,4	0,1	1,6	10,2	14,7	16,4
2002	3.432	6	58	1.228	1.394	746	9,0	0,1	1,8	8,9	15,0	15,3
2003	3.501	5	66	1.235	1.391	804	9,2	0,1	2,1	8,9	14,6	16,4
2004	3.219	3	37	1.166	1.355	658	8,4	0,0	1,2	8,4	13,9	13,9
2005	3.253	6	53	1.115	1.361	718	8,5	0,1	1,8	8,0	13,8	14,4
2006	3.307	2	44	1.125	1.463	673	8,7	0,0	1,6	8,0	14,6	11,3
2007	3.291	4	30	1.026	1.481	640	8,6	0,1	1,1	7,3	14,6	12,5
2008	3.047	9	36	981	1477	544	8,0	0,2	1,4	6,9	14,4	10,6
2009	3.063	6	36	974	1.458	589	8,0	0,1	1,4	6,9	14,0	11,4
2010	2.803	5	36	895	1.351	516	7,3	0,1	1,5	6,3	12,9	10,0
2011	2.916	6	36	878	1.434	562	7,6	0,1	1,5	6,1	13,6	10,8
2012	2.778	2	45	901	1.307	523	7,2	0,0	2,0	6,2	12,3	9,7
2013	2.859	5	31	889	1.368	566	7,4	0,1	1,4	6,2	13,0	10,2
2014	2.800	6	34	874	1.345	541	7,3	0,1	1,6	6,1	12,9	9,4
2015	2.714	4	23	826	1.375	486	7,1	0,1	1,1	5,7	13,3	8,1
2016	2.612	2	23	841	1.276	470	6,8	0,0	1,2	5,9	12,4	7,6
2017	2.472	3	26	768	1.243	432	6,4	0,1	1,4	5,4	12,2	6,7
2018	2.324	2	36	690	1.166	430	6,1	0,0	2,0	4,9	11,5	6,5
2019	2.565	6	18	778	1.280	483	6,7	0,1	1,0	5,6	12,7	7,1
2020	1.771	1	20	562	847	341	4,6	0,0	1,1	4,1	8,5	4,8
2021	2.085	2	22	739	945	377	5,5	0,0	1,2	5,5	9,5	5,3

• *Do 2001 roku. gruźlica układu oddechowego. Od 2002 gruźlica płuc.
Until 2001 – respiratory tuberculosis. Since 2002 pulmonary tuberculosis

Tabela VII

**Zapadalność na gruźlicę pozapłucną* w Polsce
w latach 2011-2021 w grupach wieku.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

***Extrapulmonary cases and notification rates by case status and age groups. Poland 2011-2021.
Rates per 100.000 population.***

Rok Year	Liczba zachorowań w grupach wieku Number of cases in age groups (years)						Współczynniki na 100 000 ludności w każdej grupie wieku Rate per 100.000 population					
	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Razem Total	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
	RAZEM / TOTAL											
2011	599	51	21	125	203	199	1,6	0,9	0,9	0,9	1,9	3,8
2012	524	43	23	110	174	174	1,4	0,7	1,0	0,8	1,6	3,2
2013	415	54	9	81	112	159	1,1	0,9	0,4	0,6	1,1	2,9
2014	387	26	2	95	124	140	1,0	0,5	0,1	0,7	1,2	2,4
2015	352	30	13	102	97	110	0,9	0,5	0,6	0,7	0,9	1,8
2016	328	27	8	68	106	119	0,9	0,5	0,4	0,5	1,0	1,9
2017	256	23	6	60	75	92	0,7	0,4	0,3	0,4	0,7	1,4
2018	243	17	2	55	84	85	0,6	0,3	0,1	0,4	0,8	1,3
2019	246	20	6	50	82	88	0,6	0,3	0,3	0,4	0,8	1,3
2020	151	2	5	42	52	50	0,4	0,0	0,3	0,3	0,5	0,7
2021	151	6	5	45	44	51	0,4	0,1	0,3	0,3	0,4	0,7
	NOWE ZACHOROWANIA / NEW CASES											
2011	584	51	21	123	197	192	1,5	0,9	0,9	0,9	1,9	3,7
2012	503	43	23	104	167	166	1,3	0,7	1,0	0,7	1,6	3,1
2013	396	54	9	77	104	152	1,0	0,9	0,4	0,5	1,0	2,7
2014	374	26	2	91	119	136	1,0	0,5	0,1	0,6	1,1	2,4
2015	341	30	13	99	93	106	0,9	0,5	0,6	0,7	0,9	1,8
2016	306	27	8	61	98	112	0,8	0,5	0,4	0,4	1,0	1,8
2017	246	23	6	59	70	88	0,6	0,4	0,3	0,4	0,7	1,4
2018	236	17	2	53	81	83	0,6	0,3	0,1	0,4	0,8	1,3
2019	236	20	6	47	79	84	0,6	0,3	0,3	0,3	0,8	1,2
2020	142	2	5	37	51	47	0,4	0,0	0,3	0,3	0,5	0,7
2021	145	6	5	45	42	47	0,4	0,1	0,3	0,3	0,4	0,7
	WZNOWY / RELAPSES											
2011	15	-	-	2	6	7	0,1	-	-	0,0	0,9	0,1
2012	21	-	-	6	7	8	0,1	-	-	0,1	0,0	0,1
2013	19	-	-	4	8	7	0,1	-	-	0,0	0,1	0,1
2014	13	0	0	4	5	4	0,0	-	-	0,0	0,0	0,1
2015	11	-	-	3	4	4	0,0	-	-	0,0	0,0	0,1
2016	22	-	-	7	8	7	0,1	-	-	0,0	0,1	0,1
2017	10	-	-	1	5	4	0,0	-	-	0,0	0,0	0,1
2018	7	-	-	2	3	2	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0
2019	10	-	-	3	3	4	0,0	-	-	0,0	0,0	0,1
2020	9	-	-	5	1	3	0,0	-	-	0,0	0,0	0,0
2021	6	-	-	-	2	4	0,0	-	-	-	0,0	0,1

Rycina 1

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w latach 1965-2021.
Współczynniki na 100.000 ludności.

*Tuberculosis notification rates. Poland 1965 – 2021.
Rates per 100.000 population.*

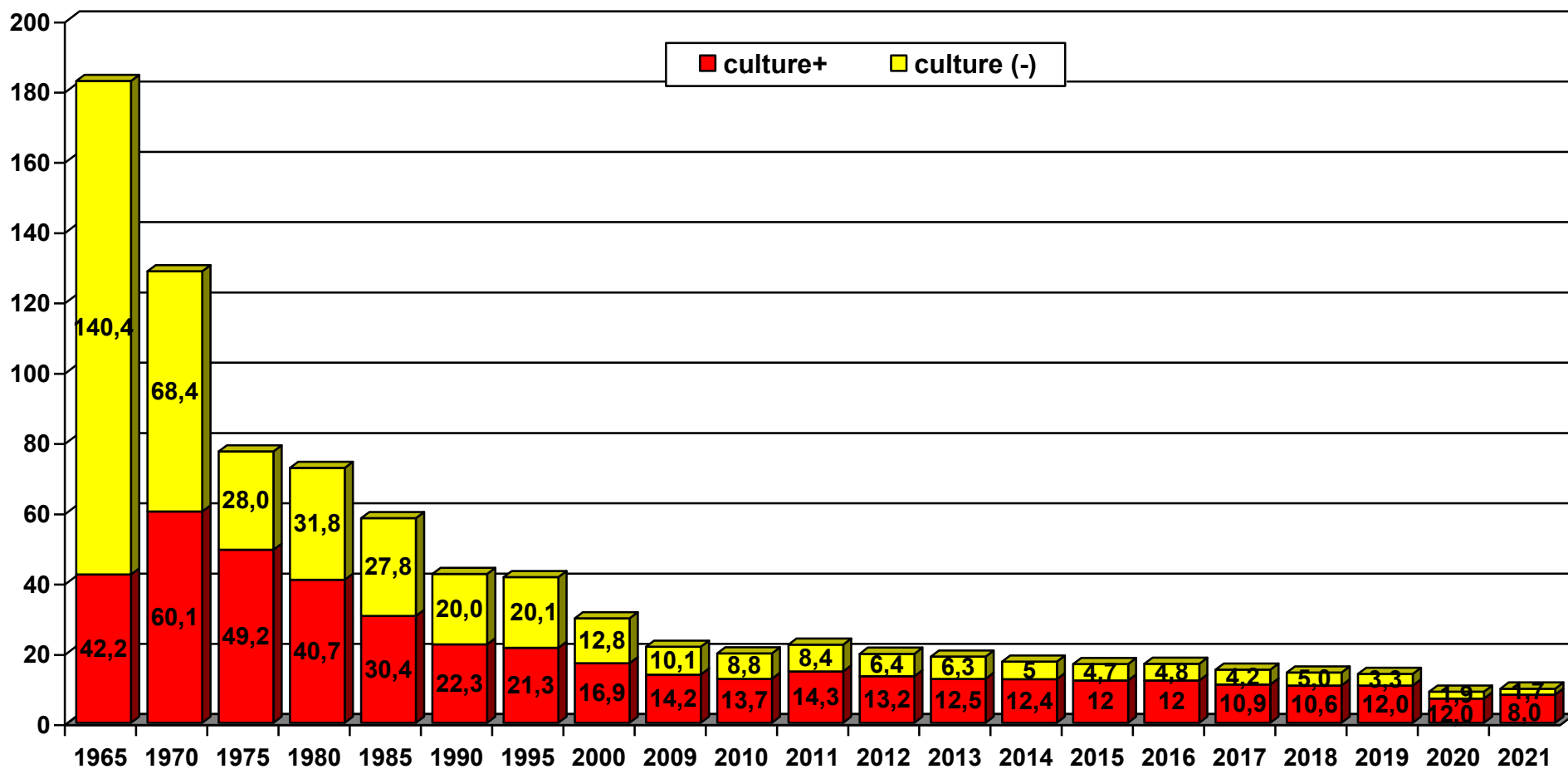

Tabela VIII

**Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce
wg województw w latach 2017-2021. Współczynniki na 100.000 ludności.**

Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by voivodeships. Poland 2017-2021. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodships	Liczby bezwzględne/ Numbers					Współczynniki/ Rates				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
POLSKA	5.787	5.487	5.321	3.388	3.704	15,1	14,3	13,9	8,8	9,7
1. Dolnośląskie	427	377	384	265	279	14,7	13,0	13,2	9,1	9,7
2. Kujawsko-pomorskie	239	211	253	173	222	11,5	10,1	12,2	8,4	10,8
3. Lubelskie	466	497	423	280	249	21,9	23,4	20,0	13,3	11,9
4. Lubuskie	131	119	94	102	58	12,9	11,7	9,3	10,1	5,8
5. Łódzkie	456	406	429	241	246	18,4	16,4	17,4	9,8	10,1
6. Małopolskie	458	440	398	314	290	13,5	13,0	11,7	9,2	8,5
7. Mazowieckie	1.038	954	885	599	668	19,3	17,7	16,4	11,0	12,3
8. Opolskie	133	127	112	82	93	13,4	12,9	11,4	8,4	9,6
9. Podkarpackie	257	263	236	179	192	12,1	12,4	11,1	8,4	9,1
10. Podlaskie	131	86	114	65	63	11,1	7,3	9,7	5,5	5,4
11. Pomorskie	265	349	280	180	220	11,4	15,0	12,0	7,7	9,4
12. Śląskie	952	844	863	309	565	20,9	18,6	19,1	6,9	12,6
13. Świętokrzyskie	206	209	208	141	137	16,5	16,8	16,8	11,5	11,2
14. Warmińsko-mazurskie	132	124	150	93	82	9,2	8,7	10,5	6,5	5,8
15. Wielkopolskie	311	279	281	217	199	8,9	8,0	8,0	6,2	5,7
16. Zachodniopomorskie	185	202	211	148	141	10,8	11,9	12,4	8,7	8,4

Tabela IX

**Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce
wg województw w latach 2017-2021. Współczynniki na 100.000 ludności.**

*Culture confirmed tuberculosis cases and notifications rates by voivodeships.
Poland 2017-2021. Rates per 100.000 population.*

Województwa Voivodships	Liczby bezwzględne/ Numbers					Współczynniki/ Rates				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
POLSKA	4.179	4.075	4.054	2.655	3061	10,9	10,6	10,6	6,9	8,0
1. Dolnośląskie	364	350	350	242	256	12,5	12,1	12,1	8,3	8,9
2. Kujawsko-pomorskie	221	197	222	156	201	10,6	9,5	10,7	7,5	9,8
3. Lubelskie	279	325	287	201	193	13,1	15,3	13,6	9,6	9,3
4. Lubuskie	101	83	67	63	47	9,9	8,2	6,6	6,2	4,7
5. Łódzkie	308	270	238	149	158	12,4	10,9	9,7	6,1	6,5
6. Małopolskie	336	313	301	250	260	9,9	9,2	8,8	7,3	7,6
7. Mazowieckie	679	680	670	463	494	12,6	12,6	12,4	8,5	9,1
8. Opolskie	94	94	77	68	78	9,5	9,5	7,8	6,9	8,0
9. Podkarpackie	191	205	179	134	145	9,0	9,6	8,4	6,3	6,9
10. Podlaskie	118	77	102	54	56	10,0	6,5	8,6	4,6	4,8
11. Pomorskie	218	279	248	148	193	9,4	12,0	10,6	6,3	8,2
12. Śląskie	632	541	627	232	473	13,9	11,9	13,9	5,1	10,6
13. Świętokrzyskie	129	155	141	98	117	10,3	12,5	11,4	8,0	9,6
14. Warmińsko-mazurskie	85	87	113	65	68	5,9	6,1	7,9	4,6	4,8
15. Wielkopolskie	267	241	253	193	194	7,7	6,9	7,2	5,5	5,6
16. Zachodniopomorskie	157	178	179	139	128	9,2	10,5	10,5	8,2	7,6

Tabela X

**Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wg wieku, płci i miejsca zamieszkania w Polsce w 2021 roku.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

*Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by sex, age groups and place of residence.
Poland 2021. Rates per 100.000 population.*

Płeć / miejsce zamieszkania		Grupy wieku / Age groups														Razem Total	
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69		70+
Polska Poland	L.N	14	8	15	51	118	175	220	342	344	389	369	419	401	335	504	3704
	wsp.R	0,7	0,4	0,7	2,8	6,1	7,5	7,9	10,6	11,2	14,2	16,0	18,3	15,3	13,4	10,8	9,7
Mężczyźni Males	L.N	9	5	6	27	72	118	150	245	269	310	296	341	321	252	269	2690
	wsp.R	0,9	0,5	0,6	2,9	7,3	9,9	10,6	15,1	17,3	22,5	25,9	30,5	26,0	22,4	15,4	14,6
Kobiety Females	L.N	5	3	9	24	46	57	70	97	75	79	73	78	80	83	235	1014
	wsp.R	0,5	0,3	0,9	2,7	4,8	4,9	5,1	6,1	4,9	5,8	6,3	6,6	5,7	6,0	8,0	5,1
Miasto Urban areas	L.N	7	6	13	36	75	108	149	231	230	256	238	257	258	218	293	2375
	wsp.R	0,6	0,6	1,1	3,6	7,3	8,5	9,0	11,6	12,2	15,7	17,9	19,1	15,8	13,2	9,5	10,4
Wieś Rural areas	L.N	7	2	2	15	43	67	71	111	114	133	131	162	143	117	211	1329
	wsp.R	0,9	0,2	0,2	1,9	4,7	6,2	6,3	9,0	9,6	12,0	13,5	17,1	14,4	13,6	13,4	8,7

Tabela XI

**Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2021 roku wg lokalizacji zmian, płci, wieku
i stanu bakteriologicznego. Liczby bezwzględne.**

Tuberculosis cases by site of disease, culture result, sex and age groups. Poland 2021 (Numbers).

Wiek Age	Wszystkie postacie gruźlicy TB all forms			Gruźlica płuc Pulmonary TB						Gruźlica pozapłucna Extrapulmonary TB					
				Ogółem Total		culture+		culture(-)		Ogółem Total		culture+		culture(-)	
	Ogółem Total	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female
0-4	14	9	5	6	4	2	2	4	2	3	1	1	-	2	1
5-14	23	11	12	10	11	2	2	8	9	1	1	-	1	1	-
15-19	51	27	24	24	22	19	18	5	4	3	2	1	2	2	-
20-24	118	72	46	67	43	59	37	8	6	5	3	1	1	4	2
25-34	395	268	127	253	123	226	104	27	19	15	4	11	1	4	3
35-44	686	514	172	499	169	442	144	57	25	15	3	12	-	3	3
45-54	758	606	152	588	148	522	114	66	34	18	4	14	1	4	3
55-64	820	662	158	644	154	539	121	105	33	18	4	15	2	3	2
65+	839	521	318	494	294	398	219	96	75	27	24	15	13	12	11
Razem	3704	2690	1014	2585	968	2209	761	376	207	105	46	70	21	35	25
Ogółem	3704			3553		2970		583		151		91		60	

Tabela XII

**Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2021 roku wg lokalizacji zmian, płci, wieku i stanu bakteriologicznego.
Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates by site of disease, culture confirmation, sex and age groups. Poland 2021.
Rates per 100.000 population.**

Wiek Age	Wszystkie postacie gruźlicy TB all forms			Gruźlica płuc Pulmonary TB						Gruźlica pozapłucna Extrapulmonary TB					
				Ogółem Total		culture+		culture(-)		Ogółem Total		culture+		culture(-)	
	Ogółem Total	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Mężczyźni Male	Kobiety Female
0-4	0,7	0,9	0,5	0,6	0,4	0,2	0,2	0,4	0,2	0,3	0,1	0,1	-	0,2	0,1
5-14	0,6	0,5	0,6	0,5	0,6	0,1	0,1	0,4	0,5	0,0	0,1	-	0,1	0,0	-
15-19	2,8	2,9	2,7	2,6	2,5	2,1	2,0	0,5	0,5	0,3	0,2	0,1	0,2	0,2	-
20-24	6,1	7,3	4,8	6,8	4,5	5,9	3,9	0,8	0,6	0,5	0,3	0,1	0,1	0,4	0,2
25-34	7,7	10,3	5,0	9,7	4,9	8,7	4,1	1,0	0,8	0,6	0,2	0,4	0,0	0,2	0,1
35-44	10,9	16,2	5,5	15,7	5,4	13,9	4,6	1,8	0,8	0,5	0,1	0,4	-	0,1	0,1
45-54	15,0	24,1	6,0	23,4	5,9	20,7	4,5	2,6	1,3	0,7	0,2	0,6	0,0	0,2	0,1
55-64	16,7	28,1	6,2	27,4	6,0	22,9	4,7	4,5	1,3	0,8	0,2	0,6	0,1	0,1	0,1
65+	11,7	18,2	7,4	17,2	6,8	13,9	5,1	3,3	1,7	0,9	0,6	0,5	0,3	0,4	0,3
Razem	9,7	14,6	5,1	14,0	4,9	12,0	3,9	2,0	1,0	0,6	0,2	0,4	0,1	0,2	0,1
Ogółem	9,7			9,3		7,8		1,5		0,4		0,2		0,2	

Tabela XIII

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wśród dzieci (0-14 lat) w Polsce wg województw w latach 2017-2021.

Współczynniki na 100.000 ludności.

Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates in children (0-14 years old) by voivodeships. Poland 2017-2021.

Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers					Współczynniki / Rates				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
P O L S K A	68	52	81	39	37	1,2	0,9	1,4	0,7	0,6
1. Dolnośląskie	2	2	8	2	2	0,5	0,5	1,9	0,5	0,5
2. Kujawsko-pomorskie	6	1	10	1	2	1,9	0,3	3,2	0,3	0,6
3. Lubelskie	2	3	2	1	-	0,6	1,0	0,6	0,3	-
4. Lubuskie	-	1	1	-	-	-	0,6	0,6	-	-
5. Łódzkie	2	2	3	1	-	0,6	0,6	0,9	0,3	-
6. Małopolskie	2	5	4	-	5	0,4	0,9	0,7	-	0,9
7. Mazowieckie	27	18	30	16	17	3,1	2,1	3,4	1,8	1,9
8. Opolskie	2	-	3	-	1	1,5	-	2,3	-	0,8
9. Podkarpackie	4	5	2	2	2	1,2	1,6	0,6	0,6	0,6
10. Podlaskie	1	2	2	6	1	0,6	1,2	1,2	3,5	0,6
11. Pomorskie	5	1	4	4	3	1,3	0,3	1,0	1,0	0,8
12. Śląskie	15	6	3	1	4	2,3	0,9	0,5	0,2	0,6
13. Świętokrzyskie	-	-	2	3	-	-	-	1,2	1,8	-
14. Warmińsko-mazurskie	-	1	2	-	-	-	0,5	0,9	-	-
15. Wielkopolskie	-	4	3	1	-	-	0,7	0,5	0,2	-
16. Zachodniopomorskie	-	1	2	1	-	-	0,4	0,8	0,4	-

Tabela XIV

**Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wśród młodzieży (15-19 lat) w Polsce wg województw w latach 2017- 2021.
Współczynniki na 100.000.**

*Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates in adolescents (15-19 years old) by voivodeships. Poland 2017-2021.
Rates per 100.000.*

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers					Współczynniki / Rates				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
P O L S K A	69	60	48	49	51	3,6	3,3	2,6	2,7	2,8
1. Dolnośląskie	4	2	4	7	5	3,1	1,6	3,2	5,6	4,0
2. Kujawsko-pomorskie	6	6	4	-	5	5,6	5,8	3,9	-	5,0
3. Lubelskie	4	7	8	7	6	3,6	6,5	7,6	6,8	5,9
4. Lubuskie	3	-	1	1	1	6,0	-	2,1	2,1	2,1
5. Łódzkie	10	3	2	3	4	8,7	2,7	1,8	2,7	3,7
6. Małopolskie	3	6	2	-	3	1,7	3,4	1,2	-	1,8
7. Mazowieckie	15	7	10	5	7	5,9	2,8	4,0	2,0	2,7
8. Opolskie	1	1	1	2	-	2,1	2,2	2,3	4,7	-
9. Podkarpackie	4	5	2	-	1	3,4	4,4	1,8	-	0,9
10. Podlaskie	2	-	3	2	2	3,3	-	5,3	3,6	3,6
11. Pomorskie	1	3	4	10	2	0,8	2,6	3,5	8,7	1,7
12. Śląskie	8	9	2	2	6	3,9	4,5	1,0	1,0	3,1
13. Świętokrzyskie	2	2	1	2	-	3,2	3,3	1,7	3,5	-
14. Warmińsko-mazurskie	3	2	-	-	-	4,0	2,7	-	-	-
15. Wielkopolskie	2	6	3	5	9	1,1	3,5	1,8	2,9	5,2
16. Zachodniopomorskie	1	1	1	3	-	1,2	1,2	1,3	3,8	-

Tabela XV

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w roku 2021 wg płci, miejsca zamieszkania i województw.

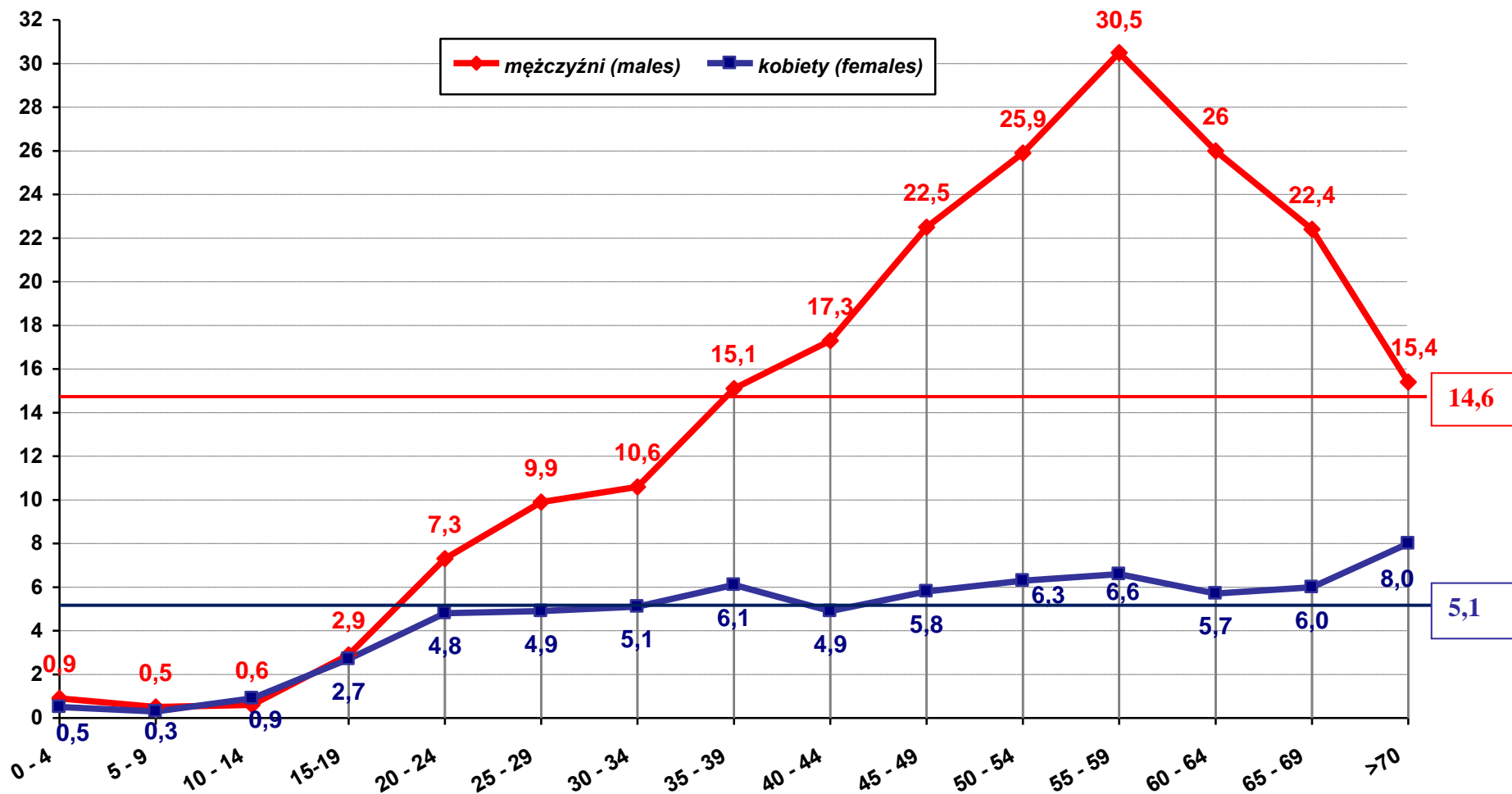
Współczynniki na 100.000.

Tuberculosis cases and tuberculosis notification rates by sex, place of residence and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000.

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers					Współczynniki / Rates				
	Ogółem Total	Mężczyźni Male	Kobiety Female	Miasto Urban areas	Wieś Rural areas	Ogółem Total	Mężczyźni i Male	Kobiety Female	Miasto Urban areas	Wieś Rural areas
Polska	3704	2690	1014	2375	1329	9,7	14,6	5,1	10,4	8,7
1. Dolnośląskie	279	204	75	202	77	9,7	14,7	5,0	10,3	8,4
2. Kujawsko-pomorskie	222	153	69	133	89	10,8	15,4	6,5	11,1	10,4
3. Lubelskie	249	184	65	100	149	11,9	18,2	6,0	10,3	13,3
4. Lubuskie	58	43	15	39	19	5,8	8,8	2,9	6,0	5,4
5. Łódzkie	246	171	75	160	86	10,1	14,8	5,9	10,6	9,4
6. Małopolskie	290	198	92	131	159	8,5	12,0	5,2	8,0	9,0
7. Mazowieckie	668	475	193	483	185	12,3	18,3	6,8	13,8	9,6
8. Opolskie	93	74	19	45	48	9,6	15,7	3,8	8,7	10,5
9. Podkarpackie	192	140	52	83	109	9,1	13,5	4,8	9,5	8,8
10. Podlaskie	63	47	16	31	32	5,4	8,3	2,7	4,4	7,0
11. Pomorskie	220	162	58	145	75	9,4	14,2	4,8	9,8	8,6
12. Śląskie	565	434	131	490	75	12,6	20,2	5,6	14,3	7,1
13. Świętokrzyskie	137	105	32	61	76	11,2	17,7	5,1	11,0	11,4
14. Warmińsko-mazurskie	82	59	23	53	29	5,8	8,6	3,2	6,4	5,0
15. Wielkopolskie	199	136	63	121	78	5,7	8,0	3,5	6,5	4,8
16. Zachodniopomorskie	141	105	36	98	43	8,4	12,9	4,2	8,5	8,0

Rycina 2

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wg płci i wieku w Polsce w 2021 roku.
Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates by sex and age. Poland in 2021. Rates per 100.000 population.

Rycina 3

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci wg miejsca zamieszkania i wieku w Polsce w 2021 roku.
 Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates by sex and age. Poland in 2021. Rates per 100.000 population.

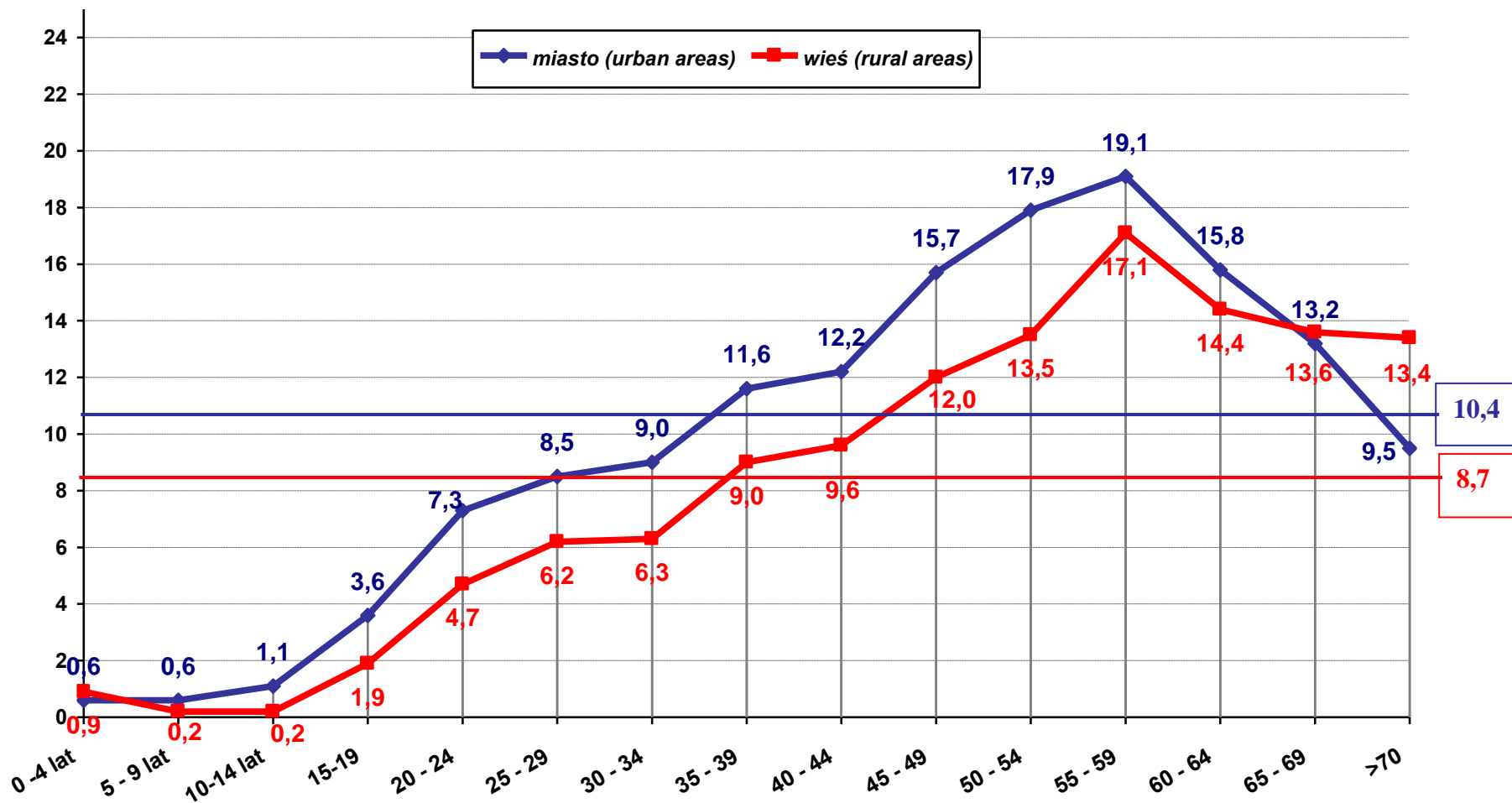

Tabela XVI

**Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę wszystkich postaci
w Polsce w latach 1970-2021*.**
*Tuberculosis cases by result of bacteriological examination(numbers and percentage).
Poland 1970-2021.*

Rok Year	Wszystkie przypadki Total cases		Potwierdzone bakteriologicznie Bacteriologically confirmed				Niepotwierdzone bakteriologicznie Not confirmed	
			w bakterioskopii i w posiewie / smear and culture positive		tylko w posiewie only culture positive			
	liczba (N)	%	liczba (N)	%	liczba (N)	%	liczba (N)	%
1970	41.536	100,0	.	.	.	.	22.541	54,3
1972	35.205	100,0	9.371	26,6	8.270	23,5	17.564	49,9
1975	25.924	100,0	9.535	36,8	7.067	27,2	9.322	36,0
1980	25.451	100,0	7.802	30,7	6.556	25,7	11.093	43,6
1990	15.961	100,0	4.593	28,8	3.843	24,1	7.525	47,1
1991	16.324	100,0	4.922	30,2	3.929	24,0	7.473	45,8
1993	16.672	100,0	4.973	29,8	4.004	24,0	7.695	46,2
1994	16.466	100,0	4.663	28,3	3.834	23,3	7.969	48,4
1995	15.771	100,0	4.318	27,4	3.825	24,2	7.628	48,4
1996	15.358	100,0	4.199	27,3	3.888	25,3	7.271	47,4
1997	13.967	100,0	4.117	29,5	3.367	24,1	6.483	46,4
1998	13.302	100,0	4.090	30,7	3.411	25,7	5.801	43,6
1999	12.179	100,0	3.765	30,9	2.944	24,2	5.470	44,9
2000	11.477	100,0	3.770	32,9	2.748	23,9	4.959	43,2
2001	10.672	100,0	3.699	34,7	2.384	22,3	4.589	43,0
2002	10.475	100,0	3.511	33,5	2.385	22,8	4.579	43,7
2003	10.124	100,0	3.573	35,3	2.257	22,3	4.294	42,4
2004	9.493	100,0	3.264	34,4	2.044	21,5	4.185	44,1
2005	9.296	100,0	3.253	35,1	2.146	23,2	3.870	41,8
2006	8.587	100,0	3.307	38,5	1.922	22,4	3.358	39,1
2007	8.614	100,0	3.291	38,2	2.119	24,6	3.204	37,2
2008	8.081	100,0	3.047	37,7	2.047	25,3	2.987	37,0
2009	8.236	100,0	3.063	37,2	2.160	26,2	3.013	36,6
2010	7.509	100,0	2.803	37,3	1.953	26,0	2.753	36,7
2011	8.478	100,0	2.916	34,4	2.665	31,4	2.897	34,2
2012	7.542	100,0	2.778	36,8	2.292	30,4	2.472	32,8
2013	7.250	100,0	2.859	39,4	1.966	27,1	2.425	33,4
2014	6.698	100,0	2.800	41,8	1.981	29,6	1.917	28,6
2015	6.430	100,0	2.714	42,2	1.916	29,8	1.800	28,0
2016	6.444	100,0	2.612	40,5	2.007	31,1	1.825	28,3
2017	5.787	100,0	2.497	43,1	1.682	29,1	1.608	27,8
2018	5.487	100,0	2.324	42,4	1.751	31,9	1.412	25,7
2019	5.321	100,0	2.601	48,9	1.453	27,3	1.267	23,8
2020	3.388	100,0	1.790	52,8	865	25,5	733	21,6
2021	3.704	100,0	2.113	57,0	948	25,6	643	17,4

* W latach 1970-1995 bez chorych zarejestrowanych w poradniach MON i MSW.

Od 1996 roku – także chorzy zarejestrowani w poradniach MON i MSW.

In years 1970-1995 excluding patients registered in dispensaries of Ministries of National Defense and Internal Affairs.

Since 1996 including patients registered in dispensaries of Ministries National Defense and Internal Affairs

Tabela XVII

Zapadalność na gruźlicę układu oddechowego/ płuc* wg stanu bakteriologicznego w Polsce w latach 1972- 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.

Pulmonary /respiratory* tuberculosis cases and pulmonary tuberculosis notification rates by result of bacteriological examination. Poland 1972-2021. Rates per 100.000 population.

ROK Year	Gruźlica płuc Pulmonary TB		Potwierdzone bakteriologicznie Bacteriologically confirmed				Niepotwierdzone bakteriologicznie Not confirmed	
			w bakterioskopii i w posiewie/ smear and culture positive		tylko w posiewie only culture positive			
	Liczba N	Wsp. R	Liczba N	Wsp. R	Liczba N	Wsp. R	Liczba N	Wsp. R
1972*	33.458	9.101,2	9.328	28,2	8.084	24,5	16.046	48,5
1975	24.454	71,9	9.468	27,9	6.812	20,0	8.174	24,0
1980	24.082	67,7	7.698	21,6	6.325	17,8	10.059	28,3
1990	15.316	40,2	4.556	12,0	3.716	9,7	7.044	18,5
1995	15.130	39,2	4.273	11,1	3.664	9,5	7.193	18,6
1996	14.761	38,2	4.137	10,7	3.753	9,7	6.871	17,8
1997	13.396	34,7	4.054	10,5	3.225	8,4	6.117	15,8
1998	12.799	33,1	4.049	10,5	3.228	8,5	5.462	14,1
1999	11.641	30,1	3.711	9,6	2.818	7,3	5.112	14,1
2000	10.960	28,4	3.713	9,6	2.640	6,8	4.607	11,9
2001	10.183	26,4	3.636	9,4	2.258	5,8	4.289	11,1
2002	9.438	24,7	3.432	9,0	2.162	5,7	3.844	10,1
2003	9.207	24,1	3.501	9,2	2.057	5,4	3.649	9,6
2004	8.691	22,8	3.219	8,4	1.889	4,9	3.583	9,4
2005	8.449	22,1	3.253	8,5	1.916	5,0	3.280	8,6
2006	7.879	20,7	3.307	8,7	1.682	4,4	2.890	7,6
2007	7.986	21,0	3.291	8,6	1.909	5,0	2.786	7,3
2008	7.484	19,6	3.047	8,0	1.845	4,8	2.592	6,8
2009	7.654	20,1	3.063	8,0	1.972	5,2	2.619	6,9
2010	6.992	18,3	2.803	7,3	1.782	4,7	2.407	6,3
2011	7.879	20,6	2.916	7,6	2.411	6,3	2.552	6,7
2012	7.018	18,2	2.778	7,2	2.092	5,4	2.148	5,6
2013	6.835	17,8	2.859	7,4	1.804	4,7	2.172	5,6
2014	6.311	16,4	2.800	7,3	1.803	4,7	1.708	4,4
2015	6.078	15,8	2.714	7,1	1.758	4,6	1.606	4,2
2016	6.116	15,9	2.612	6,8	1.863	4,8	1.641	4,3
2017	5.531	14,4	2.472	6,4	1.585	4,1	1.474	3,8
2018	5.244	13,7	2.324	6,1	1.611	4,2	1.309	3,4
2019	5.075	13,2	2.565	6,7	1.361	3,5	1.149	3,0
2020	3.237	8,4	1.771	4,6	802	2,1	664	1,7
2021	3.553	9,3	2085	5,5	885	2,3	583	1,5

* Do 2001 roku gruźlica układu oddechowego. Od 2002 roku gruźlica płuc.
Until 2001- respiratory TB cases. Since 2002 pulmonary tuberculosis

Tabela XVIII

Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę układu oddechowego/ płuc* wg wyniku badania bakteriologicznego w Polsce w latach 1972-2021.

Pulmonary /respiratory* tuberculosis cases by result of bacteriological examination. Poland 1972-2021.

ROK Year	Gruźlica ukł. oddech./płuc Pulmonary TB		Potwierdzone bakteriologicznie Bacteriologically confirmed				Niepotwierdzone bakteriologicznie Not confirmed	
			w bakterioskopii i w posiewie / smear and culture positive		tylko w posiewie only culture positive			
	liczba (N)	%	liczba (N)	%	liczba (N)	%	liczba (N)	%
1972	33.458	100,0	9.328	27,9	8.084	24,2	16.046	47,9
1975	24.456	100,0	9.468	38,7	6.812	27,9	8.176	33,4
1980	24.082	100,0	7.698	32,0	6.325	26,3	10.059	41,7
1990	15.316	100,0	4.556	29,7	3.716	24,3	7.044	46,0
1991	15.625	100,0	4.866	31,1	3.771	24,1	6.988	44,7
1992	15.717	100,0	4.990	31,7	3.632	23,1	7.095	45,2
1993	15.953	100,0	4.931	30,9	3.836	24,1	7.186	45,0
1994	15.752	100,0	4.603	29,2	3.657	23,2	7.492	47,6
1995	15.130	100,0	4.273	28,2	3.664	24,2	7.193	47,6
1996	14.761	100,0	4.137	28,0	3.753	25,4	6.871	46,6
1997	13.396	100,0	4.054	30,2	3.225	24,1	6.117	45,7
1998	12.799	100,0	4.049	31,6	3.288	25,7	5.462	42,7
1999	11.641	100,0	3.711	31,9	2.818	24,2	5.112	43,9
2000	10.960	100,0	3.713	33,9	2.640	24,1	4.607	42,0
2001	10.183	100,0	3.636	35,7	2.258	22,2	4.289	42,1
2002	9.438	100,0	3.432	36,4	2.162	22,9	3.844	40,7
2003	9.207	100,0	3.501	38,0	2.057	22,4	3.649	39,6
2004	8.691	100,0	3.219	37,0	1.889	21,7	3.583	41,3
2005	8.449	100,0	3.253	38,5	1.916	22,7	3.280	38,8
2006	7.879	100,0	3.307	42,0	1.682	21,4	2.890	36,7
2007	7.986	100,0	3.291	41,2	1.909	23,9	2.786	34,9
2008	7.484	100,0	3.047	40,7	1.845	24,7	2.592	34,6
2009	7.654	100,0	3.063	40,0	1.972	25,8	2.619	34,2
2010	6.992	100,0	2.803	40,1	1.782	25,5	2.407	34,4
2011	7.879	100,0	2.916	37,0	2.411	30,6	2.552	32,4
2012	7.018	100,0	2.778	39,6	2.092	29,8	2.148	30,6
2013	6.835	100,0	2.859	41,8	1.804	26,4	2.172	31,8
2014	6.311	100,0	2.800	44,4	1.803	28,6	1.708	27,1
2015	6.078	100,0	2.714	44,7	1.758	28,9	1.606	26,4
2016	6.116	100,0	2.612	42,7	1.863	30,5	1.641	26,8
2017	5.531	100,0	2.472	44,7	1.585	28,7	1.474	26,6
2018	5.244	100,0	2.324	44,3	1.611	30,7	1.309	25,0
2019	5.075	100,0	2.565	50,5	1.361	26,8	1.149	22,6
2020	3.237	100,0	1.771	54,7	802	24,8	664	20,5
2021	3553	100,0	2085	58,7	885	24,9	583	16,4

* Do 2001 roku gruźlica układu oddechowego. Od 2002 roku gruźlica płuc.
Until 2001- respiratory TB cases. Since 2002 pulmonary tuberculosis

Rycina 4

**Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę płuc zarejestrowanych w Polsce w 2021r.
Pulmonary tuberculosis cases by result of bacteriological examination (percentage of total cases). Poland 2021.**

Gruźlica płuc / Pulmonary TB:	3.553	
Bakterioskopia i posiew (+)/ s+c+	2.085	/58,7/
Tylko posiew (+)/ only culture positive:	885	/24,9/
Not confirmed:	583	/16,4/

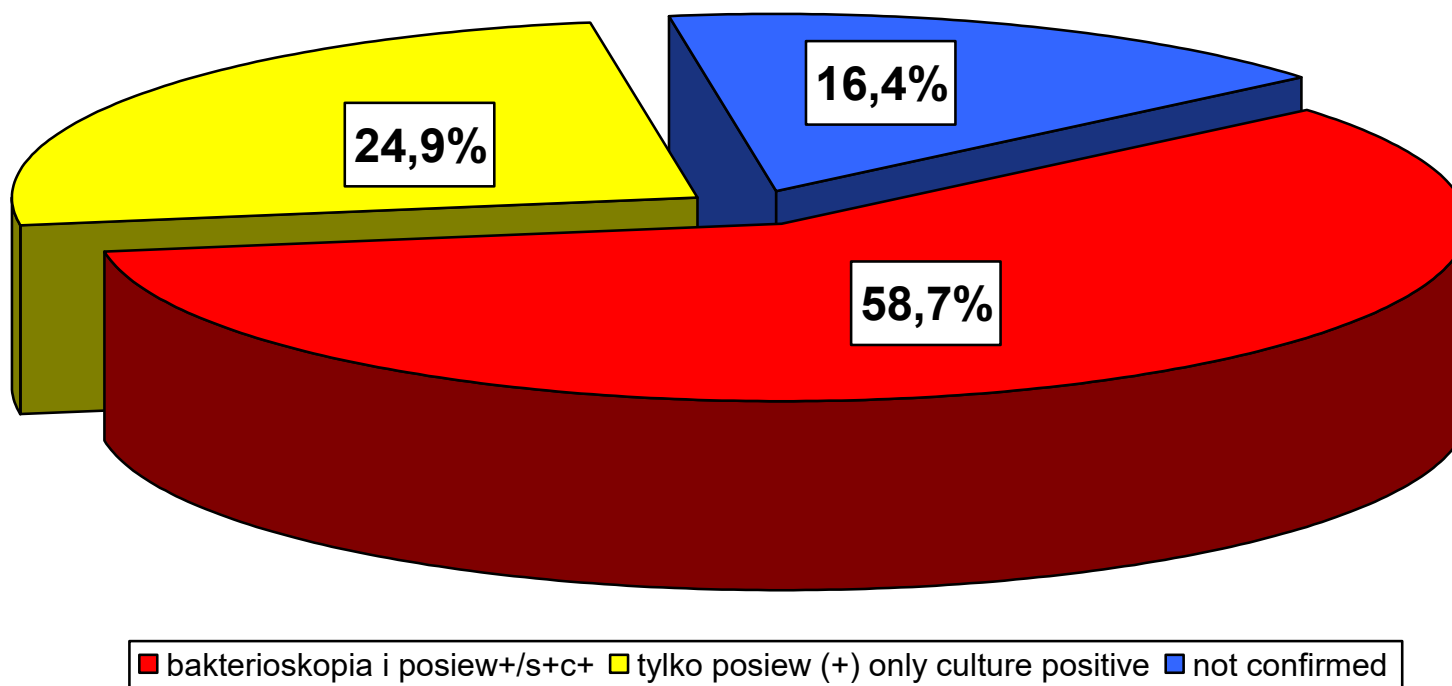

Tabela XIX

**Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę wszystkich postaci
w Polsce w roku 2021 wg województw.**

Tuberculosis cases by result of bacteriological examination and voivodeships (numbers and percentage). Poland 2021.

Województwa Voivodeships	Wszystkie przypadki Total registered cases		Przypadki potwierdzone bakteriologicznie Bacteriologically confirmed cases				Przypadki niepotwierdzone bakteriologicznie Not confirmed cases	
			w bakterioskopii i w posiewie smear and culture positive		tylko w posiewie only culture positive			
	liczba / N	%	liczba / N	%	liczba / N	%	liczba / N	%
POLSKA	3704	100	2113	57,0%	948	25,6%	643	17,4%
1. Dolnośląskie	279	100	202	72,4%	54	19,4%	23	8,2%
2. Kujawsko-pomorskie	222	100	141	63,5%	60	27,0%	21	9,5%
3. Lubelskie	249	100	118	47,4%	75	30,1%	56	22,5%
4. Lubuskie	58	100	41	70,7%	6	10,3%	11	19,0%
5. Łódzkie	246	100	78	31,7%	80	32,5%	88	35,8%
6. Małopolskie	290	100	185	63,8%	75	25,9%	30	10,3%
7. Mazowieckie	668	100	309	46,3%	185	27,7%	174	26,0%
8. Opolskie	93	100	60	64,5%	18	19,4%	15	16,1%
9. Podkarpackie	192	100	97	50,5%	48	25,0%	47	24,5%
10. Podlaskie	63	100	39	61,9%	17	27,0%	7	11,1%
11. Pomorskie	220	100	133	60,5%	60	27,3%	27	12,3%
12. Śląskie	565	100	339	60,0%	134	23,7%	92	16,3%
13. Świętokrzyskie	137	100	74	54,0%	43	31,4%	20	14,6%
14. Warmińsko-mazurskie	82	100	54	65,9%	14	17,1%	14	17,1%
15. Wielkopolskie	199	100	129	64,8%	65	32,7%	5	2,5%
16. Zachodniopomorskie	141	100	114	80,9%	14	9,9%	13	9,2%

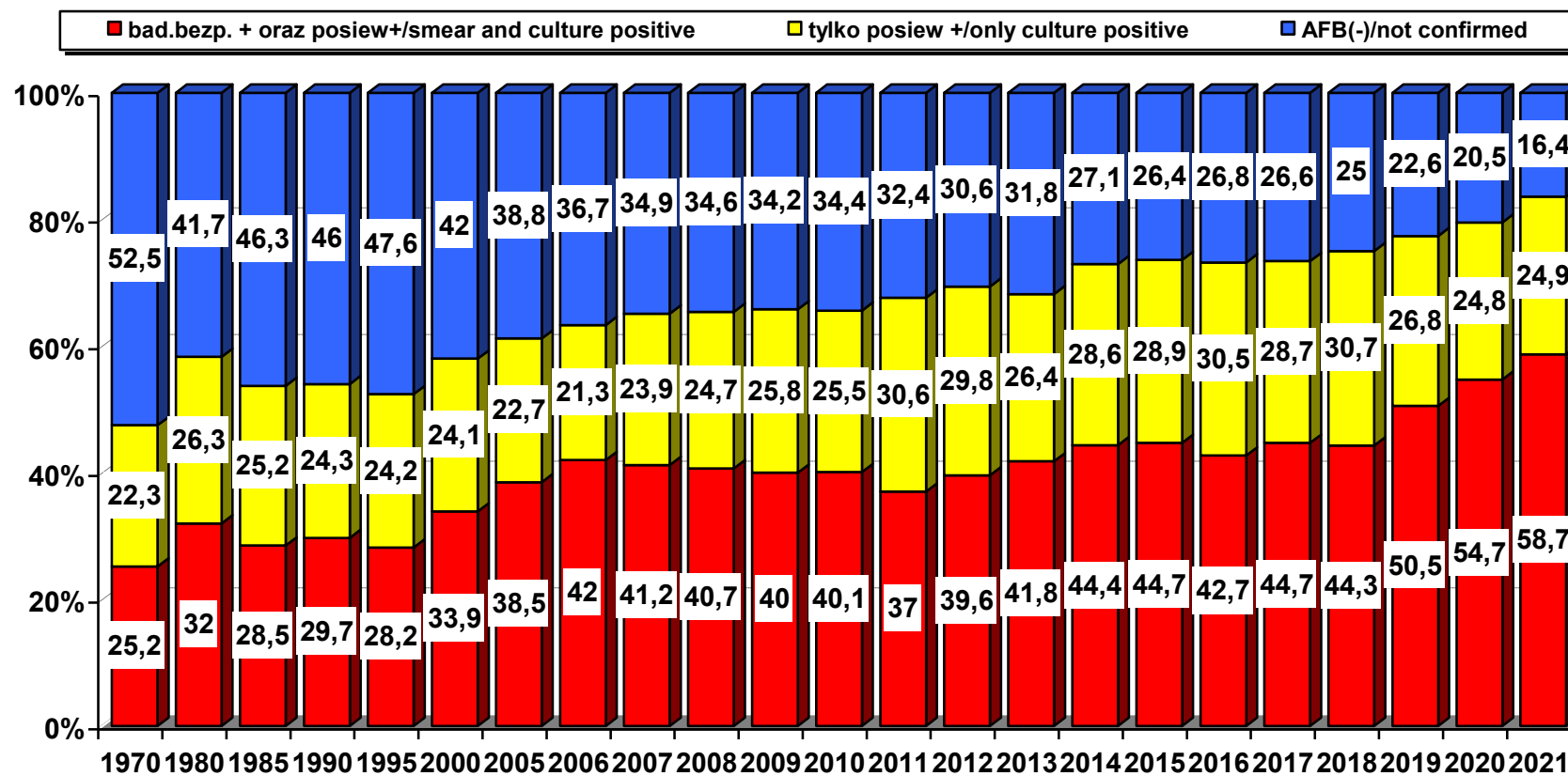
Tabela XX

Struktura bakteriologiczna chorych na gruźlicę płuc w Polsce w 2021r. wg województw.
Pulmonary tuberculosis cases by result of bacteriological examination and voivodeships (numbers and percentage).
Poland 2021.

Województwa Voivodeships	Wszystkie przypadki Total registered cases		Przypadki potwierdzone bakteriologicznie Bacteriologically confirmed cases				Przypadki niepotwierdzone bakteriologicznie Not confirmed cases	
			w bakterioskopii i w posiewie smear and culture positive		tylko w posiewie only culture positive			
	Liczba/ N	%	Liczba/ N	%	Liczba/ N	%	Liczba/ N	%
POLSKA	3553	100	2085	58,7%	885	24,9%	583	16,4%
1. Dolnośląskie	272	100	202	74,3%	53	19,5%	17	6,3%
2. Kujawsko-pomorskie	213	100	139	65,3%	55	25,8%	19	8,9%
3. Lubelskie	242	100	118	48,8%	71	29,3%	53	21,9%
4. Lubuskie	54	100	41	75,9%	6	11,1%	7	13,0%
5. Łódzkie	240	100	78	32,5%	77	32,1%	85	35,4%
6. Małopolskie	270	100	179	66,3%	64	23,7%	27	10,0%
7. Mazowieckie	636	100	303	47,6%	177	27,8%	156	24,5%
8. Opolskie	90	100	60	66,7%	17	18,9%	13	14,4%
9. Podkarpackie	182	100	94	51,6%	46	25,3%	42	23,1%
10. Podlaskie	59	100	39	66,1%	15	25,4%	5	8,5%
11. Pomorskie	209	100	132	63,2%	52	24,9%	25	12,0%
12. Śląskie	550	100	337	61,3%	125	22,7%	88	16,0%
13. Świętokrzyskie	129	100	72	55,8%	40	31,0%	17	13,2%
14. Warmińsko-mazurskie	75	100	53	70,7%	11	14,7%	11	14,7%
15. Wielkopolskie	194	100	126	64,9%	63	32,5%	5	2,6%
16. Zachodniopomorskie	138	100	112	81,2%	13	9,4%	13	9,4%

Rycina 5

Struktura bakteriologiczna zachorowań na gruźlicę układu oddechowego/płuc w Polsce w latach 1970 – 2021 (do r. 1995 bez MON i MSW).
Pulmonary /respiratory tuberculosis cases by result of bacteriological examination (percentage of total PTB cases). Poland 1970 – 2021.

Rycina 6

**Nowe zachorowania i wznowy gruźlicy płuc
wg stanu bakteriologicznego w Polsce w 2021 roku.**
Pulmonary tuberculosis cases by result of bacteriological examination (percentage of total cases). Poland 2021.

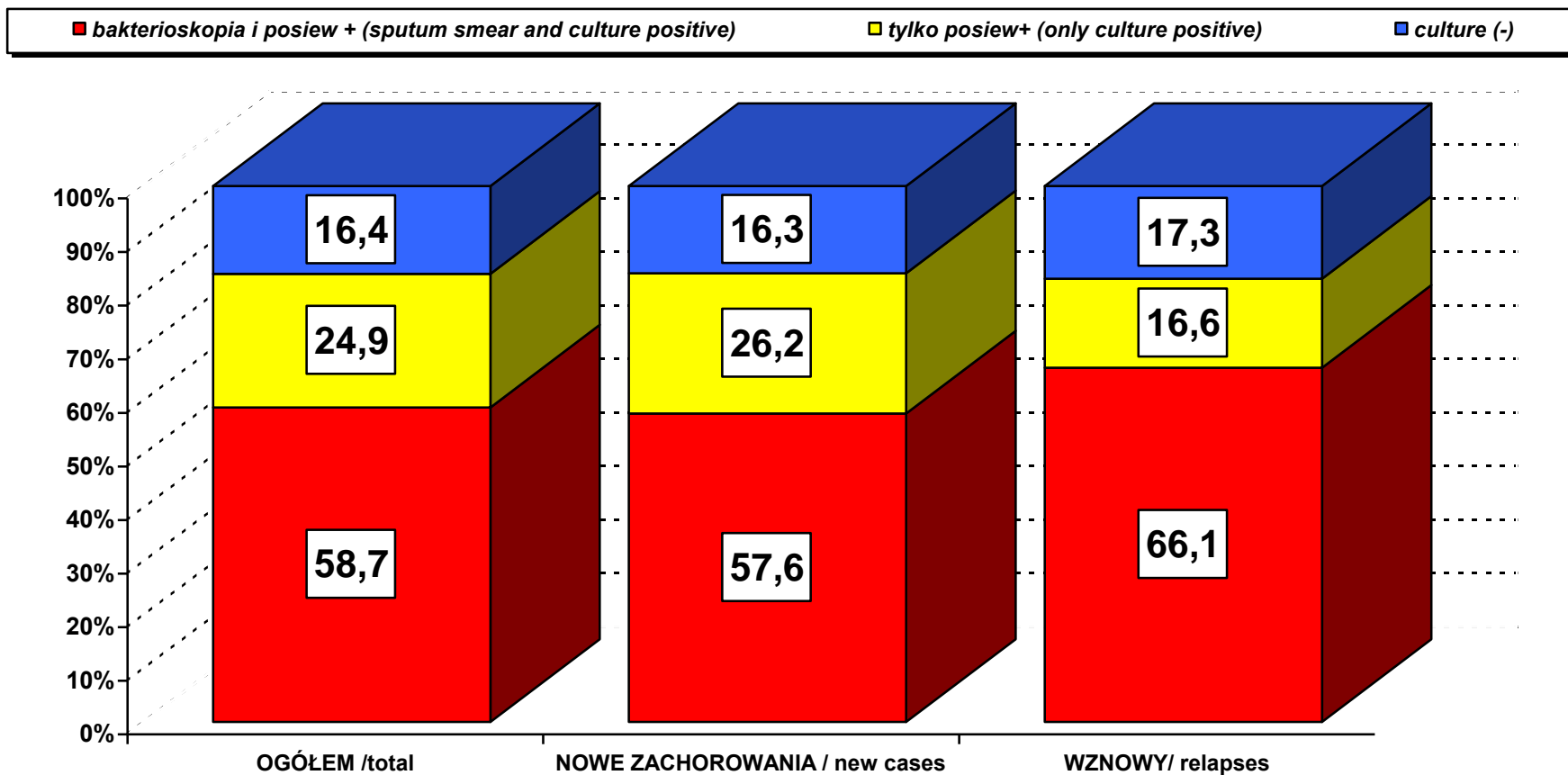

Tabela XXI

**Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce w roku 2021 wg grup wieku i województw.
Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis cases (all forms) and tuberculosis notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2021
Rates per 100.000 population.**

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	3704	37	51	1199	1578	839	9,7	0,6	2,8	9,0	15,8	11,7
1. Dolnośląskie	279	2	5	84	122	66	9,7	0,5	4,0	8,3	16,3	11,5
2. Kujawsko-pomorskie	222	2	5	67	96	52	10,8	0,6	5,0	9,3	17,6	13,7
3. Lubelskie	249	-	6	70	101	72	11,9	-	5,9	9,6	18,5	17,9
4. Lubuskie	58	-	1	18	28	11	5,8	-	2,1	5,1	10,6	5,9
5. Łódzkie	246	-	4	66	112	64	10,1	-	3,7	8,1	17,3	12,6
6. Małopolskie	290	5	3	88	127	67	8,5	0,9	1,8	7,2	14,7	11,2
7. Mazowieckie	668	17	7	234	256	154	12,3	1,9	2,7	12,3	18,8	15,2
8. Opolskie	93	1	-	20	45	27	9,6	0,8	-	6,0	16,4	14,2
9. Podkarpackie	192	2	1	59	86	44	9,1	0,6	0,9	7,7	15,6	11,9
10. Podlaskie	63	1	2	24	25	11	5,4	0,6	3,6	5,8	7,9	5,1
11. Pomorskie	220	3	2	76	97	42	9,4	0,8	1,7	9,1	16,5	10,2
12. Śląskie	565	4	6	197	247	111	12,6	0,6	3,1	13,0	20,3	12,4
13. Świętokrzyskie	137	-	-	39	60	38	11,2	-	-	9,3	18,4	15,2
14. Warmińsko-mazurskie	82	-	-	26	39	17	5,8	-	-	5,2	10,3	6,9
15. Wielkopolskie	199	-	9	81	73	36	5,7	-	5,2	6,5	8,2	5,9
16. Zachodniopomorskie	141	-	-	50	64	27	8,4	-	-	8,6	14,2	8,2

Tabela XXII

**Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci (bez wznów) w Polsce w roku 2021 wg grup wieku i województw.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

***Tuberculosis cases (without relapses) and tuberculosis notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2021.
Rates per 100.000 population.***

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	3229	37	48	1065	1340	739	8,5	0,6	2,7	8,0	13,4	10,3
1. Dolnośląskie	237	2	5	73	98	59	8,2	0,5	4,0	7,2	13,1	10,3
2. Kujawsko-pomorskie	199	2	5	61	84	47	9,7	0,6	5,0	8,5	15,4	12,4
3. Lubelskie	207	-	5	61	85	56	9,9	-	4,9	8,4	15,5	13,9
4. Lubuskie	49	-	1	16	24	8	4,9	-	2,1	4,5	9,1	4,3
5. Łódzkie	224	-	4	59	100	61	9,2	-	3,7	7,2	15,5	12,0
6. Małopolskie	264	5	3	83	111	62	7,7	0,9	1,8	6,8	12,8	10,4
7. Mazowieckie	584	17	7	212	211	137	10,8	1,9	2,7	11,2	15,5	13,5
8. Opolskie	85	1	-	20	39	25	8,7	0,8	-	6,0	14,2	13,1
9. Podkarpackie	163	2	1	48	74	38	7,7	0,6	0,9	6,3	13,4	10,2
10. Podlaskie	56	1	2	23	21	9	4,8	0,6	3,6	5,6	6,6	4,2
11. Pomorskie	202	3	2	71	88	38	8,6	0,8	1,7	8,5	14,9	9,2
12. Śląskie	482	4	4	167	210	97	10,8	0,6	2,0	11,0	17,3	10,9
13. Świętokrzyskie	118	-	-	32	51	35	9,7	-	-	7,6	15,6	14,0
14. Warmińsko-mazurskie	71	-	-	23	34	14	5,0	-	-	4,6	9,0	5,7
15. Wielkopolskie	175	-	9	75	61	30	5,0	-	5,2	6,0	6,9	4,9
16. Zachodniopomorskie	113	-	-	41	49	23	6,7	-	-	7,0	10,9	7,0

Tabela XXIII

Zapadalność na gruźlicę płuc w Polsce w roku 2021 wg grup wieku i województw.

Współczynniki na 100.000 ludności.

*Pulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2021**Rates per 100.000 population.*

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	3553	31	46	1154	1534	788	9,3	0,5	2,6	8,6	15,4	11,0
1. Dolnośląskie	272	1	5	83	120	63	9,4	0,2	4,0	8,2	16,0	11,0
2. Kujawsko-pomorskie	213	2	4	64	94	49	10,4	0,6	4,0	8,9	17,3	12,9
3. Lubelskie	242	-	5	70	98	69	11,6	-	4,9	9,6	17,9	17,1
4. Lubuskie	54	-	1	16	28	9	5,4	-	2,1	4,5	10,6	4,9
5. Łódzkie	240	-	4	66	108	62	9,9	-	3,7	8,1	16,7	12,2
6. Małopolskie	270	3	2	83	118	64	7,9	0,5	1,2	6,8	13,6	10,7
7. Mazowieckie	636	17	6	219	249	145	11,7	1,9	2,3	11,5	18,3	14,3
8. Opolskie	90	-	-	20	43	27	9,2	-	-	6,0	15,6	14,2
9. Podkarpackie	182	1	1	57	84	39	8,6	0,3	0,9	7,4	15,2	10,5
10. Podlaskie	59	1	1	22	25	10	5,0	0,6	1,8	5,4	7,9	4,6
11. Pomorskie	209	3	2	73	93	38	8,9	0,8	1,7	8,8	15,8	9,2
12. Śląskie	550	3	6	194	243	104	12,3	0,5	3,1	12,8	20,0	11,6
13. Świętokrzyskie	129	-	-	37	58	34	10,6	-	-	8,8	17,8	13,6
14. Warmińsko-mazurskie	75	-	-	24	36	15	5,3	-	-	4,8	9,5	6,1
15. Wielkopolskie	194	-	9	78	73	34	5,6	-	5,2	6,3	8,2	5,6
16. Zachodniopomorskie	138	-	-	48	64	26	8,2	-	-	8,2	14,2	7,9

Tabela XXIV

**Zapadalność na gruźlicę płuc (bez wznów) w Polsce w roku 2021 wg grup wieku i województw.
Współczynniki na 100.000 ludności.
*Pulmonary tuberculosis cases (without relapses) and notification rates by age groups and voivodeships.
Poland 2021. Rates per 100.000 population.***

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	3084	31	43	1020	1298	692	8,1	0,5	2,4	7,6	13,0	9,6
1. Dolnośląskie	230	1	5	72	96	56	8,0	0,2	4,0	7,1	12,8	9,8
2. Kujawsko-pomorskie	190	2	4	58	82	44	9,2	0,6	4,0	8,1	15,1	11,6
3. Lubelskie	202	-	4	61	83	54	9,7	-	3,9	8,4	15,2	13,4
4. Lubuskie	46	-	1	14	24	7	4,6	-	2,1	4,0	9,1	3,8
5. Łódzkie	218	-	4	59	96	59	9,0	-	3,7	7,2	14,9	11,6
6. Małopolskie	244	3	2	78	102	59	7,2	0,5	1,2	6,4	11,8	9,9
7. Mazowieckie	554	17	6	197	204	130	10,2	1,9	2,3	10,4	15,0	12,8
8. Opolskie	82	-	-	20	37	25	8,4	-	-	6,0	13,5	13,1
9. Podkarpackie	153	1	1	46	72	33	7,2	0,3	0,9	6,0	13,0	8,9
10. Podlaskie	52	1	1	21	21	8	4,4	0,6	1,8	5,1	6,6	3,7
11. Pomorskie	191	3	2	68	84	34	8,1	0,8	1,7	8,2	14,3	8,2
12. Śląskie	467	3	4	164	206	90	10,4	0,5	2,0	10,8	16,9	10,1
13. Świętokrzyskie	111	-	-	30	50	31	9,1	-	-	7,2	15,3	12,4
14. Warmińsko-mazurskie	64	-	-	21	31	12	4,5	-	-	4,2	8,2	4,9
15. Wielkopolskie	170	-	9	72	61	28	4,9	-	5,2	5,8	6,9	4,6
16. Zachodniopomorskie	110	-	-	39	49	22	6,5	-	-	6,7	10,9	6,7

Tabela XXV

Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w roku 2021 wg grup wieku i województw.

Współczynniki na 100.000 ludności.

Culture confirmed pulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2021.

Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	2970	8	37	1012	1296	617	7,8	0,1	2,1	7,6	13,0	8,6
1. Dolnośląskie	255	1	5	80	110	59	8,8	0,2	4,0	7,9	14,7	10,3
2. Kujawsko-pomorskie	194	-	3	61	88	42	9,4	-	3,0	8,5	16,2	11,0
3. Lubelskie	189	-	5	62	74	48	9,1	-	4,9	8,5	13,5	11,9
4. Lubuskie	47	-	1	15	24	7	4,7	-	2,1	4,2	9,1	3,8
5. Łódzkie	155	-	1	44	72	38	6,4	-	0,9	5,4	11,1	7,5
6. Małopolskie	243	1	2	75	110	55	7,1	0,2	1,2	6,1	12,7	9,2
7. Mazowieckie	480	-	2	171	203	104	8,9	-	0,8	9,0	14,9	10,3
8. Opolskie	77	-	-	19	36	22	7,9	-	-	5,7	13,1	11,5
9. Podkarpackie	140	1	1	49	59	30	6,6	0,3	0,9	6,4	10,7	8,1
10. Podlaskie	54	1	1	19	24	9	4,6	0,6	1,8	4,6	7,6	4,2
11. Pomorskie	184	1	1	67	85	30	7,8	0,3	0,9	8,0	14,4	7,3
12. Śląskie	462	3	6	170	201	82	10,3	0,5	3,1	11,2	16,5	9,2
13. Świętokrzyskie	112	-	-	33	52	27	9,2	-	-	7,9	15,9	10,8
14. Warmińsko-mazurskie	64	-	-	22	31	11	4,5	-	-	4,4	8,2	4,5
15. Wielkopolskie	189	-	9	78	69	33	5,4	-	5,2	6,3	7,8	5,4
16. Zachodniopomorskie	125	-	-	47	58	20	7,4	-	-	8,0	12,9	6,1

Tabela XXVI

Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie (bez wznów) w Polsce w roku 2021 wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.

Culture confirmed pulmonary tuberculosis cases (without relapses) and notification rates by age groups and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	2582	8	34	892	1102	546	6,8	0,1	1,9	6,7	11,1	7,6
1. Dolnośląskie	217	1	5	70	89	52	7,5	0,2	4,0	6,9	11,9	9,1
2. Kujawsko-pomorskie	173	-	3	55	77	38	8,4	-	3,0	7,6	14,1	10,0
3. Lubelskie	161	-	4	54	65	38	7,7	-	3,9	7,4	11,9	9,4
4. Lubuskie	40	-	1	13	21	5	4,0	-	2,1	3,7	8,0	2,7
5. Łódzkie	137	-	1	38	62	36	5,6	-	0,9	4,7	9,6	7,1
6. Małopolskie	220	1	2	70	96	51	6,5	0,2	1,2	5,7	11,1	8,5
7. Mazowieckie	415	-	2	152	167	94	7,7	-	0,8	8,0	12,3	9,3
8. Opolskie	69	-	-	19	30	20	7,1	-	-	5,7	10,9	10,5
9. Podkarpackie	121	1	1	40	53	26	5,7	0,3	0,9	5,2	9,6	7,0
10. Podlaskie	47	1	1	18	20	7	4,0	0,6	1,8	4,4	6,3	3,3
11. Pomorskie	168	1	1	63	76	27	7,2	0,3	0,9	7,6	12,9	6,5
12. Śląskie	395	3	4	145	170	73	8,8	0,5	2,0	9,6	14,0	8,2
13. Świętokrzyskie	98	-	-	26	46	26	8,0	-	-	6,2	14,1	10,4
14. Warmińsko-mazurskie	54	-	-	19	26	9	3,8	-	-	3,8	6,9	3,6
15. Wielkopolskie	167	-	9	72	59	27	4,8	-	5,2	5,8	6,6	4,4
16. Zachodniopomorskie	100	-	-	38	45	17	5,9	-	-	6,5	10,0	5,2

Tabela XXVII

Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wg metod badania bakteriologicznego i województw w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.

Culture confirmed pulmonary tuberculosis cases and notification rates by methods of bacteriological examination and voivodeships. Poland 2021. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers			Współczynniki / Rates		
	Gruźlica płuc ogółem Total PTB	Gruźlica płuc potwierdzona bakteriologicznie PTB confirmed	Gruźlica płuc rozmaz i posiew dodatnie PTB s+c+	Gruźlica płuc ogółem Total PTB	Gruźlica płuc potwierdzona bakteriologicznie PTB confirmed	Gruźlica płuc rozmaz i posiew dodatnie PTB s+c+
POLSKA	3553	2970	2085	9,3	7,8	5,5
1. Dolnośląskie	272	255	202	9,4	8,8	7,0
2. Kujawsko-pomorskie	213	194	139	10,4	9,4	6,8
3. Lubelskie	242	189	118	11,6	9,1	5,7
4. Lubuskie	54	47	41	5,4	4,7	4,1
5. Łódzkie	240	155	78	9,9	6,4	3,2
6. Małopolskie	270	243	179	7,9	7,1	5,3
7. Mazowieckie	636	480	303	11,7	8,9	5,6
8. Opolskie	90	77	60	9,2	7,9	6,2
9. Podkarpackie	182	140	94	8,6	6,6	4,4
10. Podlaskie	59	54	39	5,0	4,6	3,3
11. Pomorskie	209	184	132	8,9	7,8	5,6
12. Śląskie	550	462	337	12,3	10,3	7,5
13. Świętokrzyskie	129	112	72	10,6	9,2	5,9
14. Warmińsko-mazurskie	75	64	53	5,3	4,5	3,8
15. Wielkopolskie	194	189	126	5,6	5,4	3,6
16. Zachodniopomorskie	138	125	112	8,2	7,4	6,7

Tabela XXVIII

**Zapadalność na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii i posiewu w Polsce w 2021 roku
wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
*Sputum smear and culture positive pulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships.
Poland 2021. Rates per 100.000 population.***

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	2085	2	22	739	945	377	5,5	0,0	1,2	5,5	9,5	5,3
1. Dolnośląskie	202	1	4	68	84	45	7,0	0,2	3,2	6,7	11,2	7,8
2. Kujawsko-pomorskie	139	-	3	45	64	27	6,8	-	3,0	6,3	11,8	7,1
3. Lubelskie	118	-	2	40	49	27	5,7	-	2,0	5,5	9,0	6,7
4. Lubuskie	41	-	1	15	19	6	4,1	-	2,1	4,2	7,2	3,2
5. Łódzkie	78	-	-	30	35	13	3,2	-	-	3,7	5,4	2,6
6. Małopolskie	179	-	1	57	85	36	5,3	-	0,6	4,6	9,8	6,0
7. Mazowieckie	303	-	2	109	136	56	5,6	-	0,8	5,7	10,0	5,5
8. Opolskie	60	-	-	14	29	17	6,2	-	-	4,2	10,5	8,9
9. Podkarpackie	94	-	-	33	41	20	4,4	-	-	4,3	7,4	5,4
10. Podlaskie	39	-	-	14	18	7	3,3	-	-	3,4	5,7	3,3
11. Pomorskie	132	-	-	52	64	16	5,6	-	-	6,2	10,9	3,9
12. Śląskie	337	1	2	128	156	50	7,5	0,2	1,0	8,4	12,8	5,6
13. Świętokrzyskie	72	-	-	22	36	14	5,9	-	-	5,2	11,0	5,6
14. Warmińsko-mazurskie	53	-	-	21	25	7	3,8	-	-	4,2	6,6	2,8
15. Wielkopolskie	126	-	7	51	47	21	3,6	-	4,1	4,1	5,3	3,4
16. Zachodniopomorskie	112	-	-	40	57	15	6,7	-	-	6,8	12,7	4,6

Tabela XXIX

**Zapadalność na gruźlicę pozapłucną w Polsce w 2021 roku
wg grup wieku i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Extrapulmonary tuberculosis cases and notification rates by age groups and voivodeships.
Poland 2021. Rates per 100.000 population.**

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynniki / Rates					
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+
POLSKA	151	6	5	45	44	51	0,4	0,1	0,3	0,3	0,4	0,7
1. Dolnośląskie	7	1	-	1	2	3	0,2	0,2	-	0,1	0,3	0,5
2. Kujawsko-pomorskie	9	-	1	3	2	3	0,4	-	1,0	0,4	0,4	0,8
3. Lubelskie	7	-	1	-	3	3	0,3	-	1,0	-	0,5	0,7
4. Lubuskie	4	-	-	2	-	2	0,4	-	-	0,6	-	1,1
5. Łódzkie	6	-	-	-	4	2	0,2	-	-	-	0,6	0,4
6. Małopolskie	20	2	1	5	9	3	0,6	0,4	0,6	0,4	1,0	0,5
7. Mazowieckie	32	-	1	15	7	9	0,6	-	0,4	0,8	0,5	0,9
8. Opolskie	3	1	-	-	2	-	0,3	0,8	-	-	0,7	-
9. Podkarpackie	10	1	-	2	2	5	0,5	0,3	-	0,3	0,4	1,3
10. Podlaskie	4	-	1	2	-	1	0,3	-	1,8	0,5	-	0,5
11. Pomorskie	11	-	-	3	4	4	0,5	-	-	0,4	0,7	1,0
12. Śląskie	15	1	-	3	4	7	0,3	0,2	-	0,2	0,3	0,8
13. Świętokrzyskie	8	-	-	2	2	4	0,7	-	-	0,5	0,6	1,6
14. Warmińsko-mazurskie	7	-	-	2	3	2	0,5	-	-	0,4	0,8	0,8
15. Wielkopolskie	5	-	-	3	-	2	0,1	-	-	0,2	-	0,3
16. Zachodniopomorskie	3	-	-	2	-	1	0,2	-	-	0,3	-	0,3

Tabela XXX

**Zachorowania na gruźlicę pozapłucną potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w 2021 roku
wg grup wieku i województw.**

Culture confirmed extrapulmonary tuberculosis by age groups and voivodeships. Poland 2021.

Województwa Voivodeships	Liczby / Numbers						Współczynnik/ Ratio
	razem	0-14	15-19	20-44	45-64	65+	razem
POLSKA	91	2	3	26	32	28	0,2
1. Dolnośląskie	1	-	-	-	1	-	0,0
2. Kujawsko-pomorskie	7	-	1	2	1	3	0,3
3. Lubelskie	4	-	-	-	2	2	0,2
4. Lubuskie	-	-	-	-	-	-	-
5. Łódzkie	3	-	-	-	2	1	0,1
6. Małopolskie	17	1	1	4	9	2	0,5
7. Mazowieckie	14	-	-	7	5	2	0,3
8. Opolskie	1	-	-	-	1	-	0,1
9. Podkarpackie	5	-	-	1	1	3	0,2
10. Podlaskie	2	-	1	1	-	-	0,2
11. Pomorskie	9	-	-	3	2	4	0,4
12. Śląskie	11	1	-	1	4	5	0,2
13. Świętokrzyskie	5	-	-	1	1	3	0,4
14. Warmińsko-mazurskie	4	-	-	1	3	-	0,3
15. Wielkopolskie	5	-	-	3	-	2	0,1
16. Zachodniopomorskie	3	-	-	2	-	1	0,2

Tabela XXXI

Zachorowania na gruźlicę w Polsce w 2021 roku wg lokalizacji zmian, poprzedniego leczenia i województw.
Tuberculosis cases by site of disease, history of previous treatment and voivodeships. Poland 2021.

Województwa Voivodeships	Gruźlica wszystkich postaci TB all forms			Gruźlica płuc. Pulmonary TB			Gruźlica pozapłucna Extrapulmonary TB		
	Razem/ Total	Nowe zach./ New cases	Wznowy/ Relapses	Razem/ Total	Nowe zach./ New cases	Wznowy/ Relapses	Razem/ Total	Nowe zach./ New cases	Wznowy/ Relapses
Polska	3704	3229	475	3553	3084	469	151	145	6
1. Dolnośląskie	279	237	42	272	230	42	7	7	-
2. Kujawsko-pomorskie	222	199	23	213	190	23	9	9	-
3. Lubelskie	249	207	42	242	202	40	7	5	2
4. Lubuskie	58	49	9	54	46	8	4	3	1
5. Łódzkie	246	224	22	240	218	22	6	6	-
6. Małopolskie	290	264	26	270	244	26	20	20	-
7. Mazowieckie	668	584	84	636	554	82	32	30	2
8. Opolskie	93	85	8	90	82	8	3	3	-
9. Podkarpackie	192	163	29	182	153	29	10	10	-
10. Podlaskie	63	56	7	59	52	7	4	4	-
11. Pomorskie	220	202	18	209	191	18	11	11	-
12. Śląskie	565	482	83	550	467	83	15	15	-
13. Świętokrzyskie	137	118	19	129	111	18	8	7	1
14. Warmińsko-mazurskie	82	71	11	75	64	11	7	7	-
15. Wielkopolskie	199	175	24	194	170	24	5	5	-
16. Zachodniopomorskie	141	113	28	138	110	28	3	3	-

Tabela XXXII

Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2021 roku
wg lokalizacji zmian, poprzedniego leczenia i województw. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates by site of disease, history of previous treatment and voivodeships.
Poland 2021. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Gruźlica wszystkich postaci TB all forms			Gruźlica płuc. Pulmonary TB			Gruźlica pozapłucna Extrapulmonary TB		
	Razem/ Total	Nowe zach./ New cases	Wznowy/ Relapses	Razem/ Total	Nowe zach./ New cases	Wznowy/ Relapses	Razem/ Total	Nowe zach./ New cases	Wznowy/ Relapses
Polska	9,7	8,5	1,2	9,3	8,1	1,2	0,4	0,4	0,0
1. Dolnośląskie	9,7	8,2	1,5	9,4	8,0	1,5	0,2	0,2	-
2. Kujawsko-pomorskie	10,8	9,7	1,1	10,4	9,2	1,1	0,4	0,4	-
3. Lubelskie	11,9	9,9	2,0	11,6	9,7	1,9	0,3	0,2	0,1
4. Lubuskie	5,8	4,9	0,9	5,4	4,6	0,8	0,4	0,3	0,1
5. Łódzkie	10,1	9,2	0,9	9,9	9,0	0,9	0,2	0,2	-
6. Małopolskie	8,5	7,7	0,8	7,9	7,2	0,8	0,6	0,6	-
7. Mazowieckie	12,3	10,8	1,5	11,7	10,2	1,5	0,6	0,6	0,0
8. Opolskie	9,6	8,7	0,8	9,2	8,4	0,8	0,3	0,3	-
9. Podkarpackie	9,1	7,7	1,4	8,6	7,2	1,4	0,5	0,5	-
10. Podlaskie	5,4	4,8	0,6	5,0	4,4	0,6	0,3	0,3	-
11. Pomorskie	9,4	8,6	0,8	8,9	8,1	0,8	0,5	0,5	-
12. Śląskie	12,6	10,8	1,9	12,3	10,4	1,9	0,3	0,3	-
13. Świętokrzyskie	11,2	9,7	1,6	10,6	9,1	1,5	0,7	0,6	0,1
14. Warmińsko-mazurskie	5,8	5,0	0,8	5,3	4,5	0,8	0,5	0,5	-
15. Wielkopolskie	5,7	5,0	0,7	5,6	4,9	0,7	0,1	0,1	-
16. Zachodniopomorskie	8,4	6,7	1,7	8,2	6,5	1,7	0,2	0,2	-

Tabela XXXIII

Zapadalność na gruźlicę (bez wznów) w Polsce w 2021 roku wg lokalizacji zmian i województw.**Współczynniki na 100.000 ludności.****Tuberculosis cases and notification rates (without relapses) by site of disease and voivodeships.****Poland 2021. Rates per 100.000 population.**

Województwa Voivodeships	Gruźlica czynna ogółem TB total		Gruźlica płuc. Pulmonary TB		Gruźlica pozapłucna Extrapulmonary TB	
	Liczba / Number	Wsp. /Rate	Liczba / Number	Wsp. /Rate	Liczba / Number	Wsp. /Rate
Polska	3229	8,5	3084	8,1	145	0,4
1. Dolnośląskie	237	8,2	230	8,0	7	0,2
2. Kujawsko-pomorskie	199	9,7	190	9,2	9	0,4
3. Lubelskie	207	9,9	202	9,7	5	0,2
4. Lubuskie	49	4,9	46	4,6	3	0,3
5. Łódzkie	224	9,2	218	9,0	6	0,2
6. Małopolskie	264	7,7	244	7,2	20	0,6
7. Mazowieckie	584	10,8	554	10,2	30	0,6
8. Opolskie	85	8,7	82	8,4	3	0,3
9. Podkarpackie	163	7,7	153	7,2	10	0,5
10. Podlaskie	56	4,8	52	4,4	4	0,3
11. Pomorskie	202	8,6	191	8,1	11	0,5
12. Śląskie	482	10,8	467	10,4	15	0,3
13. Świętokrzyskie	118	9,7	111	9,1	7	0,6
14. Warmińsko-mazurskie	71	5,0	64	4,5	7	0,5
15. Wielkopolskie	175	5,0	170	4,9	5	0,1
16. Zachodniopomorskie	113	6,7	110	6,5	3	0,2

Tabela XXXIV

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci
w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.**

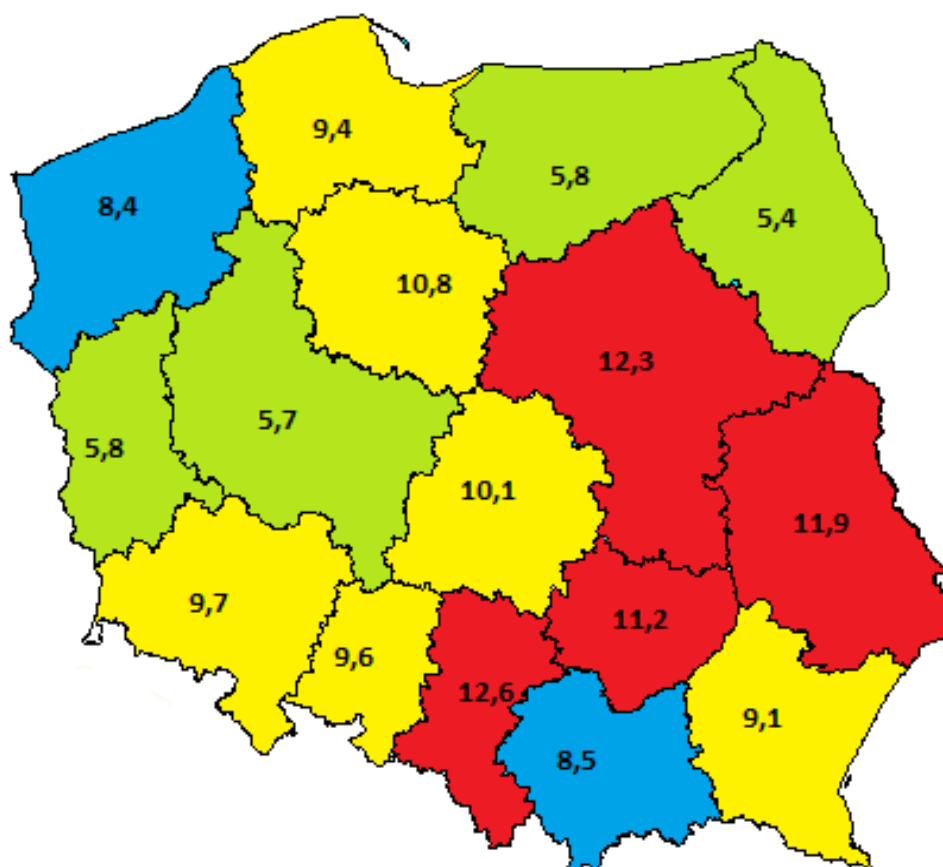
*Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates.
Poland 2021. Rates per 100.000 population.*

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	9,7	Polska	9,7
1. Dolnośląskie	9,7	1. Podlaskie	5,4
2. Kujawsko-pomorskie	10,8	2. Wielkopolskie	5,7
3. Lubelskie	11,9	3. Lubuskie	5,8
4. Lubuskie	5,8	4. Warmińsko-mazurskie	5,8
5. Łódzkie	10,1	5. Zachodniopomorskie	8,4
6. Małopolskie	8,5	6. Małopolskie	8,5
7. Mazowieckie	12,3	7. Podkarpackie	9,1
8. Opolskie	9,6	8. Pomorskie	9,4
9. Podkarpackie	9,1	9. Opolskie	9,6
10. Podlaskie	5,4	10. Dolnośląskie	9,7
11. Pomorskie	9,4	11. Łódzkie	10,1
12. Śląskie	12,6	12. Kujawsko-pomorskie	10,8
13. Świętokrzyskie	11,2	13. Świętokrzyskie	11,2
14. Warmińsko-mazurskie	5,8	14. Lubelskie	11,9
15. Wielkopolskie	5,7	15. Mazowieckie	12,3
16. Zachodniopomorskie	8,4	16. Śląskie	12,6

Mapa 1

**Zapadalność na gruźlicę w Polsce w 2021 roku wg województw.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

*Tuberculosis notification rates by voivodeships. Poland 2021.
Rates per 100.000 population.*

POLSKA – 9,7

< 6

6 - 9

9 - 11

> 11

TABELA XXXV

Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci (bez wznów) w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.

Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates (without relapses). Poland 2021. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	8,5	Polska	8,5
1. Dolnośląskie	8,2	1. Podlaskie	4,8
2. Kujawsko-pomorskie	9,7	2. Lubuskie	4,9
3. Lubelskie	9,9	3. Warmińsko-mazurskie	5,0
4. Lubuskie	4,9	4. Wielkopolskie	5,0
5. Łódzkie	9,2	5. Zachodniopomorskie	6,7
6. Małopolskie	7,7	6. Małopolskie	7,7
7. Mazowieckie	10,8	7. Podkarpackie	7,7
8. Opolskie	8,7	8. Dolnośląskie	8,2
9. Podkarpackie	7,7	9. Pomorskie	8,6
10. Podlaskie	4,8	10. Opolskie	8,7
11. Pomorskie	8,6	11. Łódzkie	9,2
12. Śląskie	10,8	12. Kujawsko-pomorskie	9,7
13. Świętokrzyskie	9,7	13. Świętokrzyskie	9,7
14. Warmińsko-mazurskie	5,0	14. Lubelskie	9,9
15. Wielkopolskie	5,0	15. Mazowieckie	10,8
16. Zachodniopomorskie	6,7	16. Śląskie	10,8

TABELA XXXVI

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg płci -
mężczyźni - w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 mężczyzn.**

*Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and sex.
Males. Poland 2021. Rates per 100.000 males.*

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	14,6	Polska	14,6
1. Dolnośląskie	14,7	1. Wielkopolskie	8,0
2. Kujawsko-pomorskie	15,4	2. Podlaskie	8,3
3. Lubelskie	18,2	3. Warmińsko-mazurskie	8,6
4. Lubuskie	8,8	4. Lubuskie	8,8
5. Łódzkie	14,8	5. Małopolskie	12,0
6. Małopolskie	12,0	6. Zachodniopomorskie	12,9
7. Mazowieckie	18,3	7. Podkarpackie	13,5
8. Opolskie	15,7	8. Pomorskie	14,2
9. Podkarpackie	13,5	9. Dolnośląskie	14,7
10. Podlaskie	8,3	10. Łódzkie	14,8
11. Pomorskie	14,2	11. Kujawsko-pomorskie	15,4
12. Śląskie	20,2	12. Opolskie	15,7
13. Świętokrzyskie	17,7	13. Świętokrzyskie	17,7
14. Warmińsko-mazurskie	8,6	14. Lubelskie	18,2
15. Wielkopolskie	8,0	15. Mazowieckie	18,3
16. Zachodniopomorskie	12,9	16. Śląskie	20,2

Tabela XXXVII

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg płci - kobiety
- w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 kobiet.**

*Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and sex.
Females. Poland 2021. Rates per 100.000 females.*

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	5,1	Polska	5,1
1. Dolnośląskie	5,0	1. Podlaskie	2,7
2. Kujawsko-pomorskie	6,5	2. Lubuskie	2,9
3. Lubelskie	6,0	3. Warmińsko-mazurskie	3,2
4. Lubuskie	2,9	4. Wielkopolskie	3,5
5. Łódzkie	5,9	5. Opolskie	3,8
6. Małopolskie	5,2	6. Zachodniopomorskie	4,2
7. Mazowieckie	6,8	7. Podkarpackie	4,8
8. Opolskie	3,8	8. Pomorskie	4,8
9. Podkarpackie	4,8	9. Dolnośląskie	5,0
10. Podlaskie	2,7	10. Świętokrzyskie	5,1
11. Pomorskie	4,8	11. Małopolskie	5,2
12. Śląskie	5,6	12. Śląskie	5,6
13. Świętokrzyskie	5,1	13. Łódzkie	5,9
14. Warmińsko-mazurskie	3,2	14. Lubelskie	6,0
15. Wielkopolskie	3,5	15. Kujawsko-pomorskie	6,5
16. Zachodniopomorskie	4,2	16. Mazowieckie	6,8

Tabela XXXVIII

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg miejsca zamieszkania – miasto - w Polsce w roku 2021
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and place of residence – urban areas. Poland 2021. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	10,4	Polska	10,4
1. Dolnośląskie	10,3	1. Podlaskie	4,4
2. Kujawsko-pomorskie	11,1	2. Lubuskie	6,0
3. Lubelskie	10,3	3. Warmińsko-mazurskie	6,4
4. Lubuskie	6,0	4. Wielkopolskie	6,5
5. Łódzkie	10,6	5. Małopolskie	8,0
6. Małopolskie	8,0	6. Zachodniopomorskie	8,5
7. Mazowieckie	13,8	7. Opolskie	8,7
8. Opolskie	8,7	8. Podkarpackie	9,5
9. Podkarpackie	9,5	9. Pomorskie	9,8
10. Podlaskie	4,4	10. Dolnośląskie	10,3
11. Pomorskie	9,8	11. Lubelskie	10,3
12. Śląskie	14,3	12. Łódzkie	10,6
13. Świętokrzyskie	11,0	13. Świętokrzyskie	11,0
14. Warmińsko-mazurskie	6,4	14. Kujawsko-pomorskie	11,1
15. Wielkopolskie	6,5	15. Mazowieckie	13,8
16. Zachodniopomorskie	8,5	16. Śląskie	14,3

Tabela XXXIX

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci wg miejsca zamieszkania – wieś - w Polsce w roku 2021.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates and place of residence – rural areas. Poland 2021. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	8,7	Polska	8,7
1. Dolnośląskie	8,4	1. Wielkopolskie	4,8
2. Kujawsko-pomorskie	10,4	2. Warmińsko-mazurskie	5,0
3. Lubelskie	13,3	3. Lubuskie	5,4
4. Lubuskie	5,4	4. Podlaskie	7,0
5. Łódzkie	9,4	5. Śląskie	7,1
6. Małopolskie	9,0	6. Zachodniopomorskie	8,0
7. Mazowieckie	9,6	7. Dolnośląskie	8,4
8. Opolskie	10,5	8. Pomorskie	8,6
9. Podkarpackie	8,8	9. Podkarpackie	8,8
10. Podlaskie	7,0	10. Małopolskie	9,0
11. Pomorskie	8,6	11. Łódzkie	9,4
12. Śląskie	7,1	12. Mazowieckie	9,6
13. Świętokrzyskie	11,4	13. Kujawsko-pomorskie	10,4
14. Warmińsko-mazurskie	5,0	14. Opolskie	10,5
15. Wielkopolskie	4,8	15. Świętokrzyskie	11,4
16. Zachodniopomorskie	8,0	16. Lubelskie	13,3

Tabela XL

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc w Polsce w roku 2021.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

*Rank-list of voivodeships by pulmonary tuberculosis notification rates.
Poland 2021. Rates per 100.000 population.*

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	9,3	Polska	9,3
1. Dolnośląskie	9,4	1. Podlaskie	5,0
2. Kujawsko-pomorskie	10,4	2. Warmińsko-mazurskie	5,3
3. Lubelskie	11,6	3. Lubuskie	5,4
4. Lubuskie	5,4	4. Wielkopolskie	5,6
5. Łódzkie	9,9	5. Małopolskie	7,9
6. Małopolskie	7,9	6. Zachodniopomorskie	8,2
7. Mazowieckie	11,7	7. Podkarpackie	8,6
8. Opolskie	9,2	8. Pomorskie	8,9
9. Podkarpackie	8,6	9. Opolskie	9,2
10. Podlaskie	5,0	10. Dolnośląskie	9,4
11. Pomorskie	8,9	11. Łódzkie	9,9
12. Śląskie	12,3	12. Kujawsko-pomorskie	10,4
13. Świętokrzyskie	10,6	13. Świętokrzyskie	10,6
14. Warmińsko-mazurskie	5,3	14. Lubelskie	11,6
15. Wielkopolskie	5,6	15. Mazowieckie	11,7
16. Zachodniopomorskie	8,2	16. Śląskie	12,3

Tabela XLI

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc (bez wznów)
w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by pulmonary tuberculosis notification rates (without relapse).
Poland 2021. Rates per 100.000 population.**

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	8,1	Polska	8,1
1. Dolnośląskie	8,0	1. Podlaskie	4,4
2. Kujawsko-pomorskie	9,2	2. Warmińsko-mazurskie	4,5
3. Lubelskie	9,7	3. Lubuskie	4,6
4. Lubuskie	4,6	4. Wielkopolskie	4,9
5. Łódzkie	9,0	5. Zachodniopomorskie	6,5
6. Małopolskie	7,2	6. Małopolskie	7,2
7. Mazowieckie	10,2	7. Podkarpackie	7,2
8. Opolskie	8,4	8. Dolnośląskie	8,0
9. Podkarpackie	7,2	9. Pomorskie	8,1
10. Podlaskie	4,4	10. Opolskie	8,4
11. Pomorskie	8,1	11. Łódzkie	9,0
12. Śląskie	10,4	12. Świętokrzyskie	9,1
13. Świętokrzyskie	9,1	13. Kujawsko-pomorskie	9,2
14. Warmińsko-mazurskie	4,5	14. Lubelskie	9,7
15. Wielkopolskie	4,9	15. Mazowieckie	10,2
16. Zachodniopomorskie	6,5	16. Śląskie	10,4

Tabela XLII

Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci potwierdzoną bakteriologicznie. Polska 2021 rok. Współczynniki na 100.000 ludności.

*Rank-list of voivodeships by culture confirmed tuberculosis notification rates.
Poland 2021. Rates per 100.000 population.*

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	8,0	Polska	8,0
1. Dolnośląskie	8,9	1. Lubuskie	4,7
2. Kujawsko-pomorskie	9,8	2. Podlaskie	4,8
3. Lubelskie	9,3	3. Warmińsko-mazurskie	4,8
4. Lubuskie	4,7	4. Wielkopolskie	5,6
5. Łódzkie	6,5	5. Łódzkie	6,5
6. Małopolskie	7,6	6. Podkarpackie	6,9
7. Mazowieckie	9,1	7. Małopolskie	7,6
8. Opolskie	8,0	8. Zachodniopomorskie	7,6
9. Podkarpackie	6,9	9. Opolskie	8,0
10. Podlaskie	4,8	10. Pomorskie	8,2
11. Pomorskie	8,2	11. Dolnośląskie	8,9
12. Śląskie	10,6	12. Mazowieckie	9,1
13. Świętokrzyskie	9,6	13. Lubelskie	9,3
14. Warmińsko-mazurskie	4,8	14. Świętokrzyskie	9,6
15. Wielkopolskie	5,6	15. Kujawsko-pomorskie	9,8
16. Zachodniopomorskie	7,6	16. Śląskie	10,6

Tabela XLIII

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci potwierdzoną bakteriologicznie (bez wznów). Polska 2021 rok.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Rank-list of voivodeships by culture confirmed tuberculosis notification rates (without relapses). Poland 2021. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	7,0	Polska	7,0
1. Dolnośląskie	7,6	1. Lubuskie	4,0
2. Kujawsko-pomorskie	8,8	2. Warmińsko-mazurskie	4,1
3. Lubelskie	7,8	3. Podlaskie	4,2
4. Lubuskie	4,0	4. Wielkopolskie	4,9
5. Łódzkie	5,8	5. Łódzkie	5,8
6. Małopolskie	7,0	6. Podkarpackie	6,0
7. Mazowieckie	7,9	7. Zachodniopomorskie	6,1
8. Opolskie	7,2	8. Małopolskie	7,0
9. Podkarpackie	6,0	9. Opolskie	7,2
10. Podlaskie	4,2	10. Pomorskie	7,5
11. Pomorskie	7,5	11. Dolnośląskie	7,6
12. Śląskie	9,1	12. Lubelskie	7,8
13. Świętokrzyskie	8,4	13. Mazowieckie	7,9
14. Warmińsko-mazurskie	4,1	14. Świętokrzyskie	8,4
15. Wielkopolskie	4,9	15. Kujawsko-pomorskie	8,8
16. Zachodniopomorskie	6,1	16. Śląskie	9,1

Tabela XLIV

Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii i posiewu. Polska 2021 rok.

Współczynniki na 100.000 ludności.

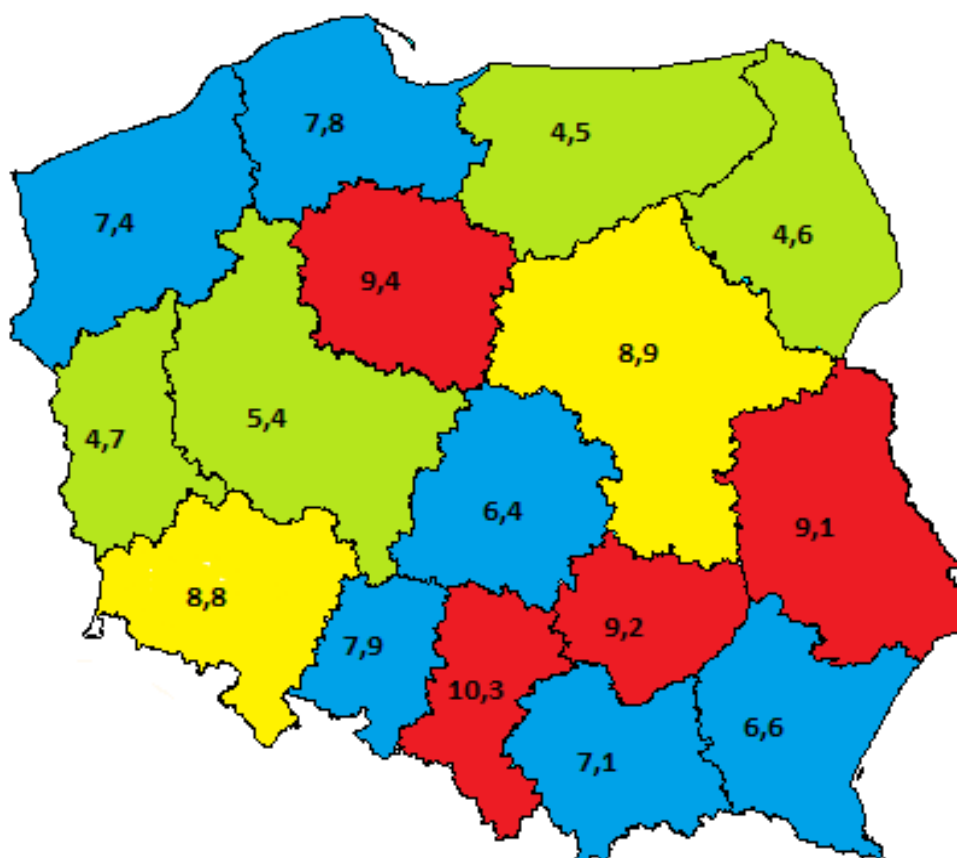
Rank-list of voivodeships by sputum smear and culture positive pulmonary tuberculosis notification rates. Poland 2021. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynnik Rates
Polska	5,5	Polska	5,5
1. Dolnośląskie	7,0	1. Łódzkie	3,2
2. Kujawsko-pomorskie	6,8	2. Podlaskie	3,3
3. Lubelskie	5,7	3. Wielkopolskie	3,6
4. Lubuskie	4,1	4. Warmińsko-mazurskie	3,8
5. Łódzkie	3,2	5. Lubuskie	4,1
6. Małopolskie	5,3	6. Podkarpackie	4,4
7. Mazowieckie	5,6	7. Małopolskie	5,3
8. Opolskie	6,2	8. Mazowieckie	5,6
9. Podkarpackie	4,4	9. Pomorskie	5,6
10. Podlaskie	3,3	10. Lubelskie	5,7
11. Pomorskie	5,6	11. Świętokrzyskie	5,9
12. Śląskie	7,5	12. Opolskie	6,2
13. Świętokrzyskie	5,9	13. Zachodniopomorskie	6,7
14. Warmińsko-mazurskie	3,8	14. Kujawsko-pomorskie	6,8
15. Wielkopolskie	3,6	15. Dolnośląskie	7,0
16. Zachodniopomorskie	6,7	16. Śląskie	7,5

Mapa 2

Zapadalność na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w 2021 roku wg województw. Współczynniki na 100.000 ludności.

*Culture confirmed tuberculosis notification rates by voivodeships.
Poland 2021. Rates per 100.000 population.*

POLSKA - 7,8

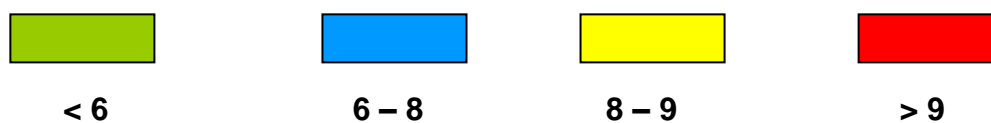

Tabela XLV

Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.

Rank-list of voivodeships by culture confirmed pulmonary tuberculosis notification rates. Poland 2021. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynnik Rates
Polska	7,8	Polska	7,8
1. Dolnośląskie	8,8	1. Warmińsko-mazurskie	4,5
2. Kujawsko-pomorskie	9,4	2. Podlaskie	4,6
3. Lubelskie	9,1	3. Lubuskie	4,7
4. Lubuskie	4,7	4. Wielkopolskie	5,4
5. Łódzkie	6,4	5. Łódzkie	6,4
6. Małopolskie	7,1	6. Podkarpackie	6,6
7. Mazowieckie	8,9	7. Małopolskie	7,1
8. Opolskie	7,9	8. Zachodniopomorskie	7,4
9. Podkarpackie	6,6	9. Pomorskie	7,8
10. Podlaskie	4,6	10. Opolskie	7,9
11. Pomorskie	7,8	11. Dolnośląskie	8,8
12. Śląskie	10,3	12. Mazowieckie	8,9
13. Świętokrzyskie	9,2	13. Lubelskie	9,1
14. Warmińsko-mazurskie	4,5	14. Świętokrzyskie	9,2
15. Wielkopolskie	5,4	15. Kujawsko-pomorskie	9,4
16. Zachodniopomorskie	7,4	16. Śląskie	10,3

Tabela XLVI

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę pozapłucną
w Polsce w roku 2021. Współczynniki na 100.000 ludności.**

*Rank-list of voivodeships by extrapulmonary tuberculosis notification rates.
Poland 2021. Rates per 100.000 population.*

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	0,4	Polska	0,4
1. Dolnośląskie	0,2	1. Wielkopolskie	0,1
2. Kujawsko-pomorskie	0,4	2. Dolnośląskie	0,2
3. Lubelskie	0,3	3. Łódzkie	0,2
4. Lubuskie	0,4	4. Zachodniopomorskie	0,2
5. Łódzkie	0,2	5. Lubelskie	0,3
6. Małopolskie	0,6	6. Opolskie	0,3
7. Mazowieckie	0,6	7. Podlaskie	0,3
8. Opolskie	0,3	8. Śląskie	0,3
9. Podkarpackie	0,5	9. Kujawsko-pomorskie	0,4
10. Podlaskie	0,3	10. Lubuskie	0,4
11. Pomorskie	0,5	11. Podkarpackie	0,5
12. Śląskie	0,3	12. Pomorskie	0,5
13. Świętokrzyskie	0,7	13. Warmińsko-mazurskie	0,5
14. Warmińsko-mazurskie	0,5	14. Małopolskie	0,6
15. Wielkopolskie	0,1	15. Mazowieckie	0,6
16. Zachodniopomorskie	0,2	16. Świętokrzyskie	0,7

Rycina 7

Udział chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc wg województw. Polska 2021 rok.

Percentage of culture confirmed pulmonary tuberculosis cases in total PTB notified cases by voivodships. Poland 2021.

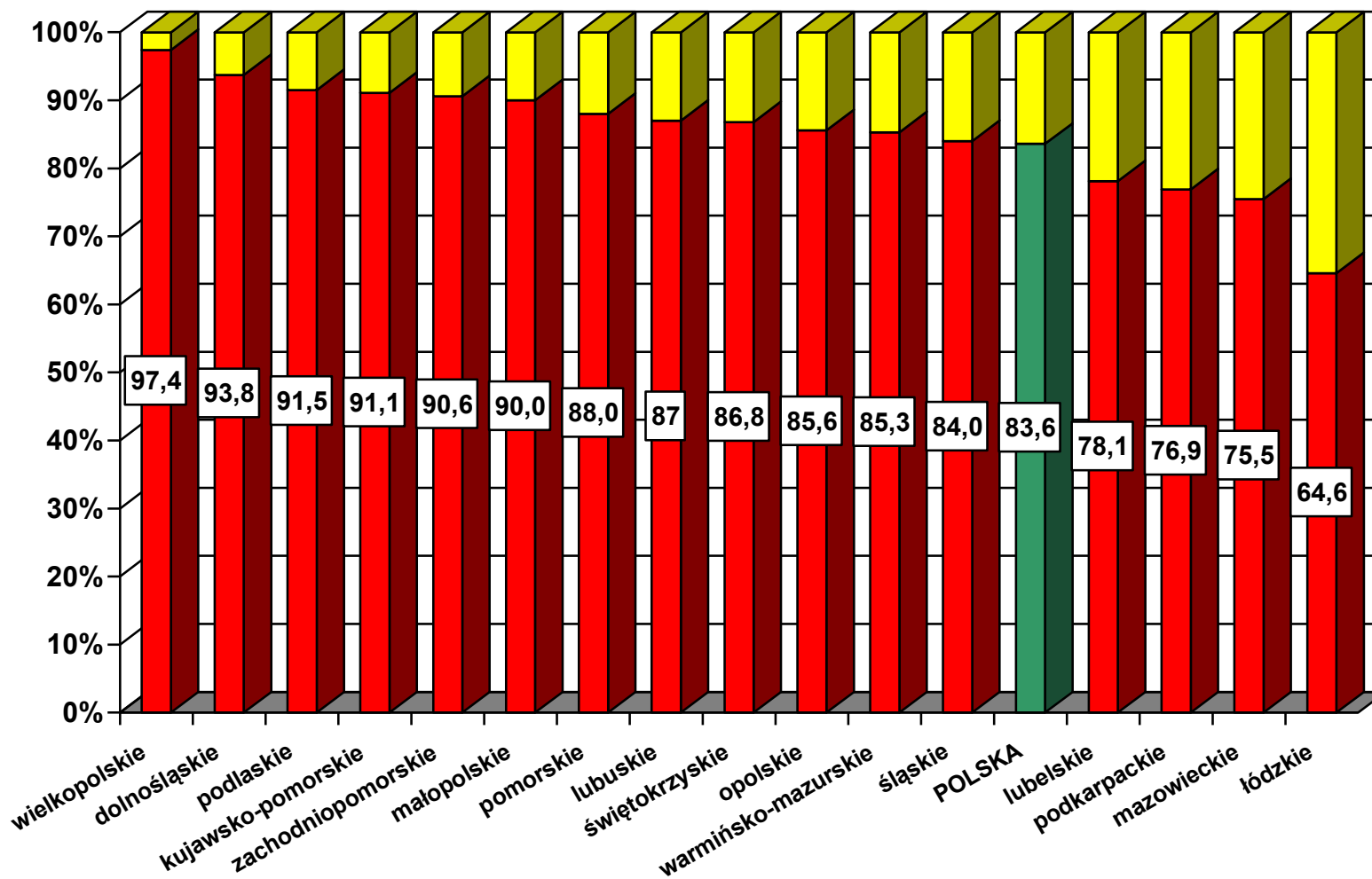

Tabela XLVII

Ranking województw wg udziału gruźlicy potwierdzonej bakteriologicznie wśród chorych na gruźlicę. Polska 2021 rok.

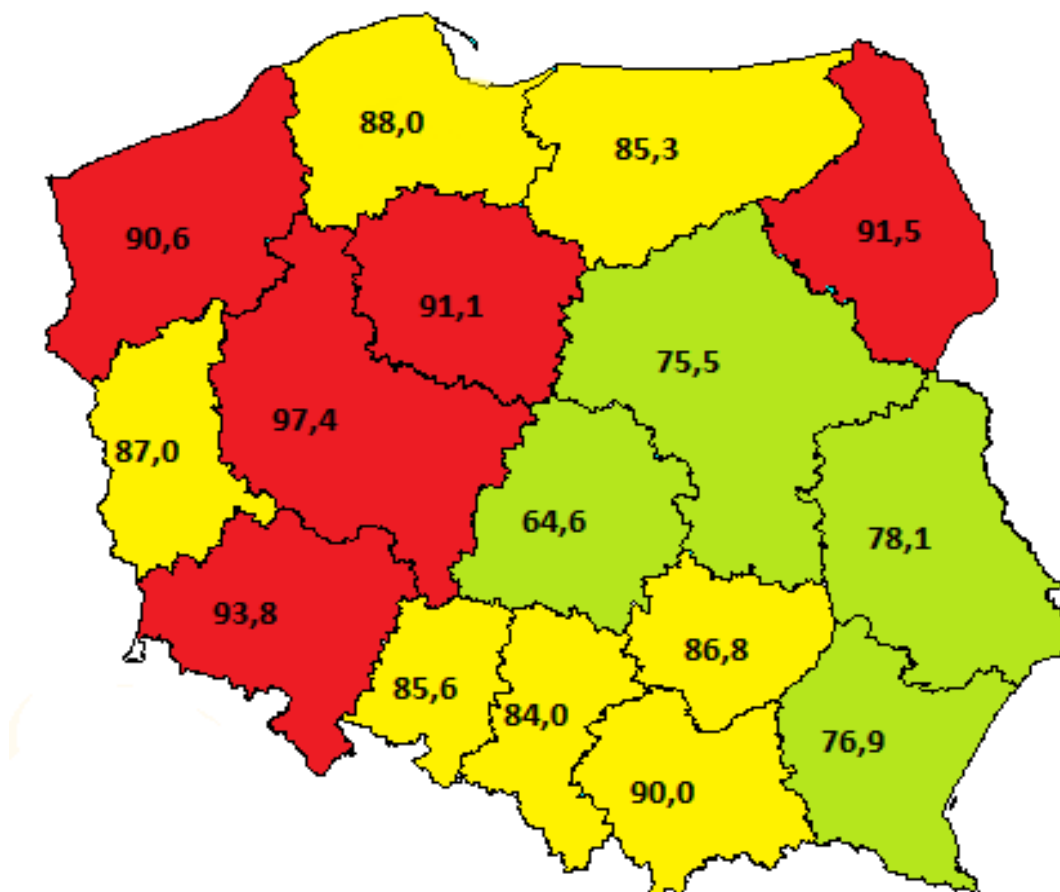
Rank-list of voivodeships by percentage of culture confirmed tuberculosis cases in total registered TB cases. Poland 2021.

Województwa Voivodeships	%	Ranking województw Rank-list	%
Polska	82,6%	Polska	82,6%
1. Dolnośląskie	91,8%	1. Wielkopolskie	97,5%
2. Kujawsko-pomorskie	90,5%	2. Dolnośląskie	91,8%
3. Lubelskie	77,5%	3. Zachodniopomorskie	90,8%
4. Lubuskie	81,0%	4. Kujawsko-pomorskie	90,5%
5. Łódzkie	64,2%	5. Małopolskie	89,7%
6. Małopolskie	89,7%	6. Podlaskie	88,9%
7. Mazowieckie	74,0%	7. Pomorskie	87,7%
8. Opolskie	83,9%	8. Świętokrzyskie	85,4%
9. Podkarpackie	75,5%	9. Opolskie	83,9%
10. Podlaskie	88,9%	10. Śląskie	83,7%
11. Pomorskie	87,7%	11. Warmińsko-mazurskie	82,9%
12. Śląskie	83,7%	12. Lubuskie	81,0%
13. Świętokrzyskie	85,4%	13. Lubelskie	77,5%
14. Warmińsko-mazurskie	82,9%	14. Podkarpackie	75,5%
15. Wielkopolskie	97,5%	15. Mazowieckie	74,0%
16. Zachodniopomorskie	90,8%	16. Łódzkie	64,2%

Mapa 3

Udział chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc wg województw. Polska 2021 rok.

Percentage of culture confirmed pulmonary tuberculosis cases in total registered pulmonary TB cases. Poland 2021.

POLSKA - 83,6%

< 80

80 - 90

> 90

Tabela XLVIII

**Ranking województw wg udziału (w %) chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc.
Polska 2021 rok.**

Rank-list of voivodeships by percentage of culture confirmed pulmonary tuberculosis cases in total notified pulmonary cases. Poland 2021.

Województwa Voivodeships	%	Ranking województw Rank-list	%
Polska	83,6%	Polska	83,6%
1. Dolnośląskie	93,8%	1. Wielkopolskie	97,4%
2. Kujawsko-pomorskie	91,1%	2. Dolnośląskie	93,8%
3. Lubelskie	78,1%	3. Podlaskie	91,5%
4. Lubuskie	87,0%	4. Kujawsko-pomorskie	91,1%
5. Łódzkie	64,6%	5. Zachodniopomorskie	90,6%
6. Małopolskie	90,0%	6. Małopolskie	90,0%
7. Mazowieckie	75,5%	7. Pomorskie	88,0%
8. Opolskie	85,6%	8. Lubuskie	87,0%
9. Podkarpackie	76,9%	9. Świętokrzyskie	86,8%
10. Podlaskie	91,5%	10. Opolskie	85,6%
11. Pomorskie	88,0%	11. Warmińsko-mazurskie	85,3%
12. Śląskie	84,0%	12. Śląskie	84,0%
13. Świętokrzyskie	86,8%	13. Lubelskie	78,1%
14. Warmińsko-mazurskie	85,3%	14. Podkarpackie	76,9%
15. Wielkopolskie	97,4%	15. Mazowieckie	75,5%
16. Zachodniopomorskie	90,6%	16. Łódzkie	64,6%

Tabela XLIX

**Ranking województw wg udziału (w %) chorych na gruźlicę płuc z dodatnim wynikiem bakterioskopii i posiewu wśród ogółu chorych na gruźlicę płuc.
Polska 2021 rok.**

Rank-list of voivodeships by percentage of sputum smear and culture positive pulmonary tuberculosis cases in total notified pulmonary cases. Poland 2021.

Województwa Voivodeships	%	Ranking województw Rank-list	%
Polska	58,7%	Polska	58,7%
1. Dolnośląskie	74,3%	1. Zachodniopomorskie	81,2%
2. Kujawsko-pomorskie	65,3%	2. Lubuskie	75,9%
3. Lubelskie	48,8%	3. Dolnośląskie	74,3%
4. Lubuskie	75,9%	4. Warmińsko-mazurskie	70,7%
5. Łódzkie	32,5%	5. Opolskie	66,7%
6. Małopolskie	66,3%	6. Małopolskie	66,3%
7. Mazowieckie	47,6%	7. Podlaskie	66,1%
8. Opolskie	66,7%	8. Kujawsko-pomorskie	65,3%
9. Podkarpackie	51,6%	9. Wielkopolskie	64,9%
10. Podlaskie	66,1%	10. Pomorskie	63,2%
11. Pomorskie	63,2%	11. Śląskie	61,3%
12. Śląskie	61,3%	12. Świętokrzyskie	55,8%
13. Świętokrzyskie	55,8%	13. Podkarpackie	51,6%
14. Warmińsko-mazurskie	70,7%	14. Lubelskie	48,8%
15. Wielkopolskie	64,9%	15. Mazowieckie	47,6%
16. Zachodniopomorskie	81,2%	16. Łódzkie	32,5%

Tabela L

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci
wśród dzieci (0-14 lat) w Polsce w 2021 roku.
Współczynnik na 100.000 dzieci.**

*Rank-list of voivodeships by pediatric tuberculosis notification rates.
Poland 2021. Rates per 100.000 children.*

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczynniki Rates
Polska	0,6	Polska	0,6
1. Dolnośląskie	0,5	1. Lubelskie	-
2. Kujawsko-pomorskie	0,6	2. Lubuskie	-
3. Lubelskie	-	3. Łódzkie	-
4. Lubuskie	-	4. Świętokrzyskie	-
5. Łódzkie	-	5. Warmińsko-mazurskie	-
6. Małopolskie	0,9	6. Wielkopolskie	-
7. Mazowieckie	1,9	7. Zachodniopomorskie	-
8. Opolskie	0,8	8. Dolnośląskie	0,5
9. Podkarpackie	0,6	9. Kujawsko-pomorskie	0,6
10. Podlaskie	0,6	10. Podkarpackie	0,6
11. Pomorskie	0,8	11. Podlaskie	0,6
12. Śląskie	0,6	12. Śląskie	0,6
13. Świętokrzyskie	-	13. Opolskie	0,8
14. Warmińsko-mazurskie	-	14. Pomorskie	0,8
15. Wielkopolskie	-	15. Małopolskie	0,9
16. Zachodniopomorskie	-	16. Mazowieckie	1,9

Tabela LI

**Ranking województw wg zapadalności na gruźlicę wszystkich postaci
u młodzieży (15-19 lat) w Polsce w 2021 roku.
Współczynnik na 100.000 młodocianych.**

*Rank-list of voivodeships by tuberculosis notification rates in adolescents (15-19 years old).
Poland 2021. Rates per 100.000 adolescents.*

Województwa Voivodeships	Współczynniki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczyn niki Rates
Polska	2,8	Polska	2,8
1. Dolnośląskie	4,0	1. Opolskie	-
2. Kujawsko-pomorskie	5,0	2. Świętokrzyskie	-
3. Lubelskie	5,9	3. Warmińsko-mazurskie	-
4. Lubuskie	2,1	4. Zachodniopomorskie	-
5. Łódzkie	3,7	5. Podkarpackie	0,9
6. Małopolskie	1,8	6. Pomorskie	1,7
7. Mazowieckie	2,7	7. Małopolskie	1,8
8. Opolskie	-	8. Lubuskie	2,1
9. Podkarpackie	0,9	9. Mazowieckie	2,7
10. Podlaskie	3,6	10. Śląskie	3,1
11. Pomorskie	1,7	11. Podlaskie	3,6
12. Śląskie	3,1	12. Łódzkie	3,7
13. Świętokrzyskie	-	13. Dolnośląskie	4,0
14. Warmińsko-mazurskie	-	14. Kujawsko-pomorskie	5,0
15. Wielkopolskie	5,2	15. Wielkopolskie	5,2
16. Zachodniopomorskie	-	16. Lubelskie	5,9

Rycina 8

Zapadalność na gruźlicę wszystkich postaci ogółem, dzieci i młodocianych w Polsce w latach 1957-2021. Współczynniki na 100.000 ludności.
Tuberculosis notification rates – children, adolescents and total population. Poland 1957 – 2021. Rates per 100.000.

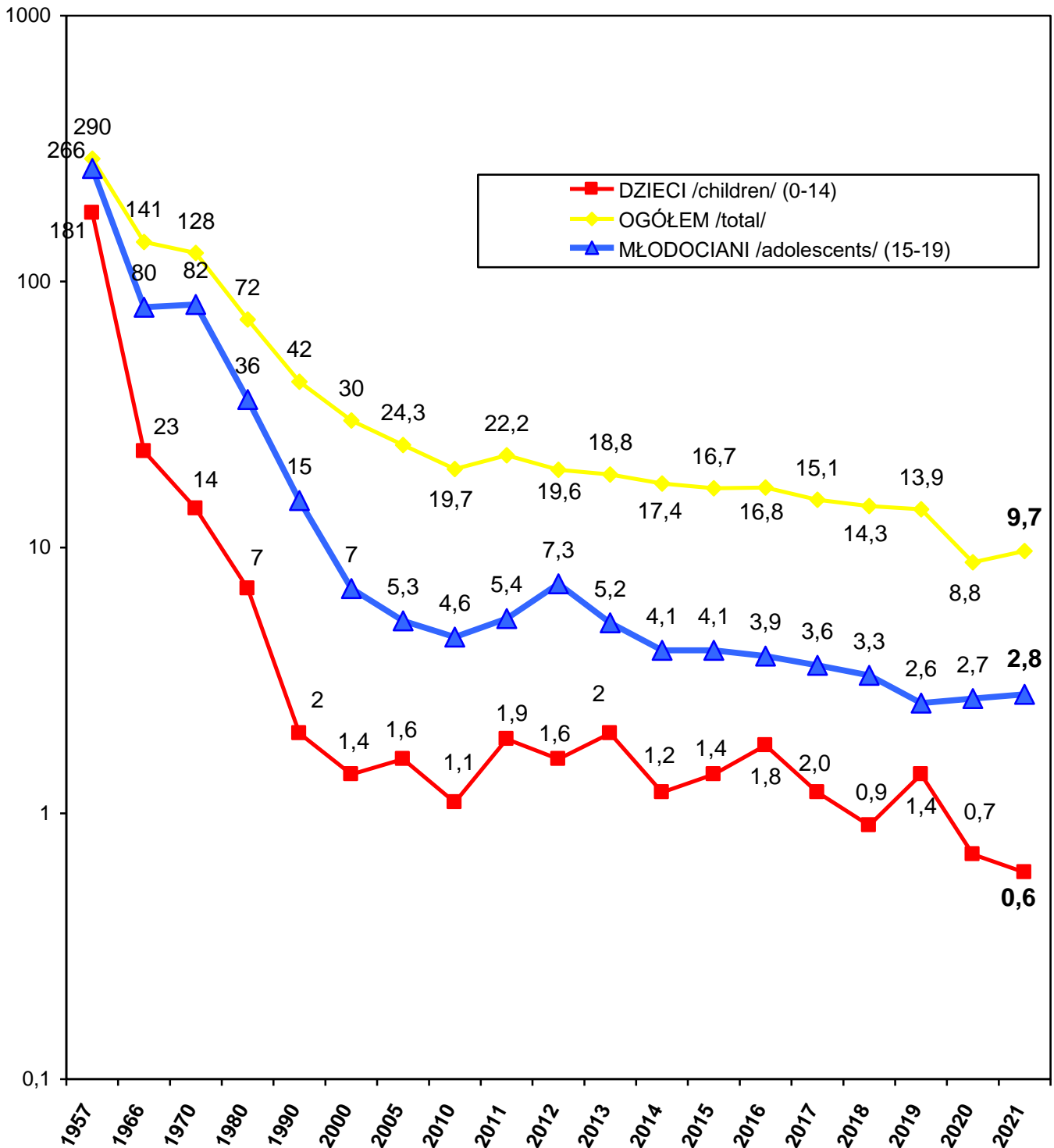

Tabela LII

Ranking województw wg udziału (w %) ponownych zachorowań (wznów) wśród ogółu chorych na gruźlicę zarejestrowanych w Polsce w 2021 roku.

Rank-list of voivodeships by percentage of relapses in total tuberculosis notified cases. Poland 2021.

Województwa Voivodeships	%	Ranking województw Rank-list	%
Polska	12,8%	Polska	12,8%
1. Dolnośląskie	15,1%	1. Pomorskie	8,2%
2. Kujawsko-pomorskie	10,4%	2. Opolskie	8,6%
3. Lubelskie	16,9%	3. Łódzkie	8,9%
4. Lubuskie	15,5%	4. Małopolskie	9,0%
5. Łódzkie	8,9%	5. Kujawsko-pomorskie	10,4%
6. Małopolskie	9,0%	6. Podlaskie	11,1%
7. Mazowieckie	12,6%	7. Wielkopolskie	12,1%
8. Opolskie	8,6%	8. Mazowieckie	12,6%
9. Podkarpackie	15,1%	9. Warmińsko-mazurskie	13,4%
10. Podlaskie	11,1%	10. Świętokrzyskie	13,9%
11. Pomorskie	8,2%	11. Śląskie	14,7%
12. Śląskie	14,7%	12. Dolnośląskie	15,1%
13. Świętokrzyskie	13,9%	13. Podkarpackie	15,1%
14. Warmińsko-mazurskie	13,4%	14. Lubuskie	15,5%
15. Wielkopolskie	12,1%	15. Lubelskie	16,9%
16. Zachodniopomorskie	19,9%	16. Zachodniopomorskie	19,9%

Tabela LIII

Gruźlica wśród obywateli cudzoziemskich zarejestrowanych w Polsce w 2021 roku wg płci, wieku i historii poprzedniego leczenia.

Foreign origin tuberculosis cases registered in Poland in 2021 by sex, age groups and history of previous treatment.

Historia poprzedniego leczenia/ płeć		Grupy wieku – Age groups					
		0-14	15-19	20-44	45-64	65+	Razem Total
Nowe zachor. New cases	M – M	2	-	73	20	1	96
	K – F	2	1	21	5	-	29
	R - T	4	1	94	25	1	125
Wznowy Relapse	M – M	-	-	4	3	-	7
	K – F	-	-	-	-	-	-
	R - T	-	-	4	3	-	7
Ogółem Total	M – M	2	-	77	23	1	103
	K – F	2	1	21	5	-	29
	R - T	4	1	98	28	1	132

Tabela LIV

Gruźlica wśród obywateli cudzoziemskich zarejestrowanych w Polsce w 2021 roku wg wieku i stanu bakteriologicznego.

Foreign origin tuberculosis cases registered in Poland in 2021 by age groups and bacteriological status.

Historia poprzedniego leczenia/ stan bakteriologiczny		Grupy wieku – Age groups					Razem Total
		0-14	15-19	20-44	45-64	65+	
Nowe zachor. New cases	P/conf	1	0	82	19	1	103
	N/conf	3	1	12	6	0	22
	R - T	4	1	94	25	1	125
Wznowy Relapse	P/conf	0	0	3	3	0	6
	N/conf	0	0	1	0	0	1
	R - T	0	0	4	3	0	7
Ogółem Total	P/conf	1	0	85	22	1	109
	N/conf	3	1	13	6	0	23
	R - T	4	1	98	28	1	132

P/conf – potwierdzony bakteriologicznie

N/conf – niepotwierdzony bakteriologicznie

Rycina 9

Struktura kliniczna zachorowań na gruźlicę w Polsce w 2021 roku.
Clinical profile of tuberculosis cases. Poland 2021.

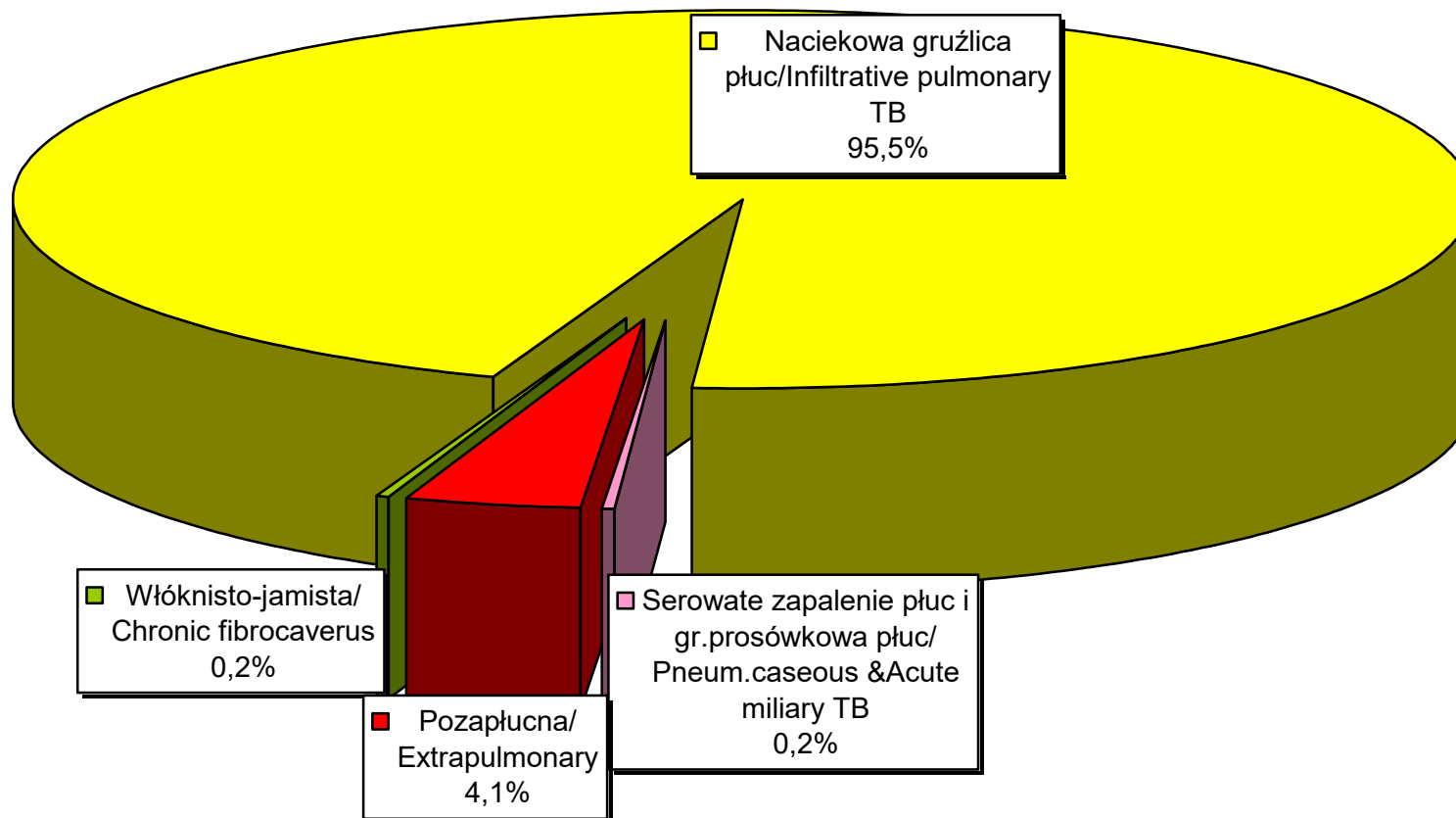

Tabela LV

Udział (w %) ostrych postaci gruźlicy w ogólnej zapadalności na gruźlicę w Polsce w 2021 roku wg województw.

Percentage of acute severe forms of tuberculosis cases in total tuberculosis cases by voivodeships. Poland 2021.

Województwa Voivodeships	Gruźlica prosówkowa płuc ostra Acute miliary pulm.TB		Serowate zapalenie płuc Caseous pneum.		Gruźlicze zapalenie opon mózg. Mening.TB	
	Liczba Number	%	Liczba Number	%	Liczba Number	%
Polska	8	0,2	1	0,0	3	0,1
1. Dolnośląskie	1	0,4	-	-	-	-
2. Kujawsko-pomorskie	1	0,5	-	-	-	-
3. Lubelskie	-	-	-	-	-	-
4. Lubuskie	-	-	-	-	-	-
5. Łódzkie	1	0,4	1	0,4	-	-
6. Małopolskie	1	0,3	-	-	-	-
7. Mazowieckie	1	0,1	-	-	2	0,3
8. Opolskie	-	-	-	-	-	-
9. Podkarpackie	1	0,5	-	-	-	-
10. Podlaskie	-	-	-	-	-	-
11. Pomorskie	-	-	-	-	-	-
12. Śląskie	2	0,4	-	-	1	0,2
13. Świętokrzyskie	-	-	-	-	-	-
14. Warmińsko-mazurskie	-	-	-	-	-	-
15. Wielkopolskie	-	-	-	-	-	-
16. Zachodniopomorskie	-	-	-	-	-	-

Tabela LVI

Ranking województw wg udziału (w %) gruźlicy włóknisto-jamistej w gruźlicy płuc w Polsce w 2021 roku.

Rank-list of voivodeships by percentage of chronic fibrocavernous pulmonary tuberculosis cases in total PTB cases. Poland 2021.

Województwa Voivodeships	%	Ranking województw Rank-list	%
Polska	0,2%	Polska	0,2%
1. Dolnośląskie	-	1. Dolnośląskie	-
2. Kujawsko-pomorskie	-	2. Kujawsko-pomorskie	-
3. Lubelskie	-	3. Lubelskie	-
4. Lubuskie	-	4. Lubuskie	-
5. Łódzkie	2,4%	5. Małopolskie	-
6. Małopolskie	-	6. Mazowieckie	-
7. Mazowieckie	-	7. Podkarpackie	-
8. Opolskie	1,1%	8. Podlaskie	-
9. Podkarpackie	-	9. Pomorskie	-
10. Podlaskie	-	10. Śląskie	-
11. Pomorskie	-	11. Świętokrzyskie	-
12. Śląskie	-	12. Warmińsko-mazurskie	-
13. Świętokrzyskie	-	13. Wielkopolskie	-
14. Warmińsko-mazurskie	-	14. Zachodniopomorskie	-
15. Wielkopolskie	-	15. Opolskie	1,1%
16. Zachodniopomorskie	-	16. Łódzkie	2,4%

Tabela LVII

**Chorzy z lekoopornością prątków zarejestrowani wg województw
w Polsce na dzień 31 XII 2021 (chorobowość wg sprawozdania MZ-13).
*Antituberculous drug resistant cases by voivodeships. Poland 2021 (prevalence).***

Województwa Voivodeships	Liczba lekoopornych na co najmniej 1lek p/prątkowy /Cases resistant to at least one antiTB drug/	Województwa Voivodeships	Liczba chorych z wielolekoopornością MDR-TB cases
Polska	81	Polska	36
1. Dolnośląskie	6	1. Dolnośląskie	1
2. Kujawsko-pomorskie	3	2. Kujawsko-pomorskie	0
3. Lubelskie	4	3. Lubelskie	1
4. Lubuskie	0	4. Lubuskie	0
5. Łódzkie	9	5. Łódzkie	1
6. Małopolskie	15	6. Małopolskie	6
7. Mazowieckie	19	7. Mazowieckie	18
8. Opolskie	0	8. Opolskie	0
9. Podkarpackie	12	9. Podkarpackie	5
10. Podlaskie	1	10. Podlaskie	0
11. Pomorskie	0	11. Pomorskie	0
12. Śląskie	4	12. Śląskie	0
13. Świętokrzyskie	1	13. Świętokrzyskie	1
14. Warmińsko-mazurskie	0	14. Warmińsko-mazurskie	0
15. Wielkopolskie	0	15. Wielkopolskie	0
16. Zachodniopomorskie	7	16. Zachodniopomorskie	3

Tabela LVIII

Umieralność z powodu gruźlicy wszystkich postaci w Polsce wg grup wieku w latach 1950-2020.

Współczynniki na 100.000 ludności.

Mortality from tuberculosis (all forms) by age groups. Poland 1950-2020. Rates per 100.000 population.

	W grupach wieku / Age groups						W grupach wieku / Age groups					
	Razem Total	0 - 14	15 - 19	20 - 44	45 - 64	65+	Razem Total	0 - 14	15 - 19	20 - 44	45 - 64	65+
	Liczby bezwzględne / Numbers						Współczynniki / Rates					
1950	26.265	3.056	1.647	12.070	7.727	1.765	105,8	41,9	68,3	128,5	174,5	135,9
1955	14.828	1.413	365	5.164	6.012	1.874	54,4	16,7	15,9	52,4	115,8	125,4
1960	11.602	408	85	3.562	5.371	2.176	39,2	4,1	4,4	35,0	92,2	127,6
1965	11.768	120	35	2.539	5.312	3.762	37,4	1,2	1,2	23,5	90,2	175,3
1970	8.306	38	21	1.131	3.313	3.803	25,3	0,4	0,6	9,7	53,4	140,2
1975	4.372	16	8	440	1.539	2.369	12,9	0,2	0,2	3,5	23,0	73,0
1980	2.945	3	3	352	1.070	1.517	8,3	0,0	0,1	2,6	15,0	42,2
1985	2.005	4	-	222	782	997	5,4	0,0	-	1,6	10,1	28,5
1990	1.349	1	2	166	542	638	3,5	0,0	0,1	1,2	7,2	16,6
1995	1.130	1	-	195	467	467	2,9	0,0	-	1,4	5,9	10,9
2000	1.041	-	-	138	417	486	2,7	-	-	1,0	4,7	10,3
2010	575	-	-	79	284	212	1,5	-	-	0,6	2,7	4,1
2011	640	3	1	77	303	256	1,7	0,1	0,04	0,5	2,8	4,9
2012	630	-	-	69	322	239	1,6	-	-	0,5	3,0	4,4
2013	532	-	1	60	266	205	1,4	-	0,0	0,4	2,5	3,7
2014	526	-	1	53	252	220	1,4	-	0,0	0,4	2,4	3,8
2015	537	-	-	91	249	197	1,4	-	-	0,6	2,4	3,3
2016	543	1	-	92	244	206	1,4	0,0	-	0,6	2,4	3,3
2017	490	-	-	70	223	197	1,3	-	-	0,5	2,2	3,1
2018	519	-	-	65	257	197	1,4	-	-	0,5	2,5	3,0
2019	456	-	-	61	211	184	1,2	-	-	0,4	2,1	2,7
2020	474	-	-	57	228	189	1,2	-	-	0,4	2,3	2,7

Rycina 10

Umieralność z powodu gruźlicy w Polsce w latach 1965-2020. Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from tuberculosis (all forms) in Poland 1965-2020. Rates per 100.000 population.

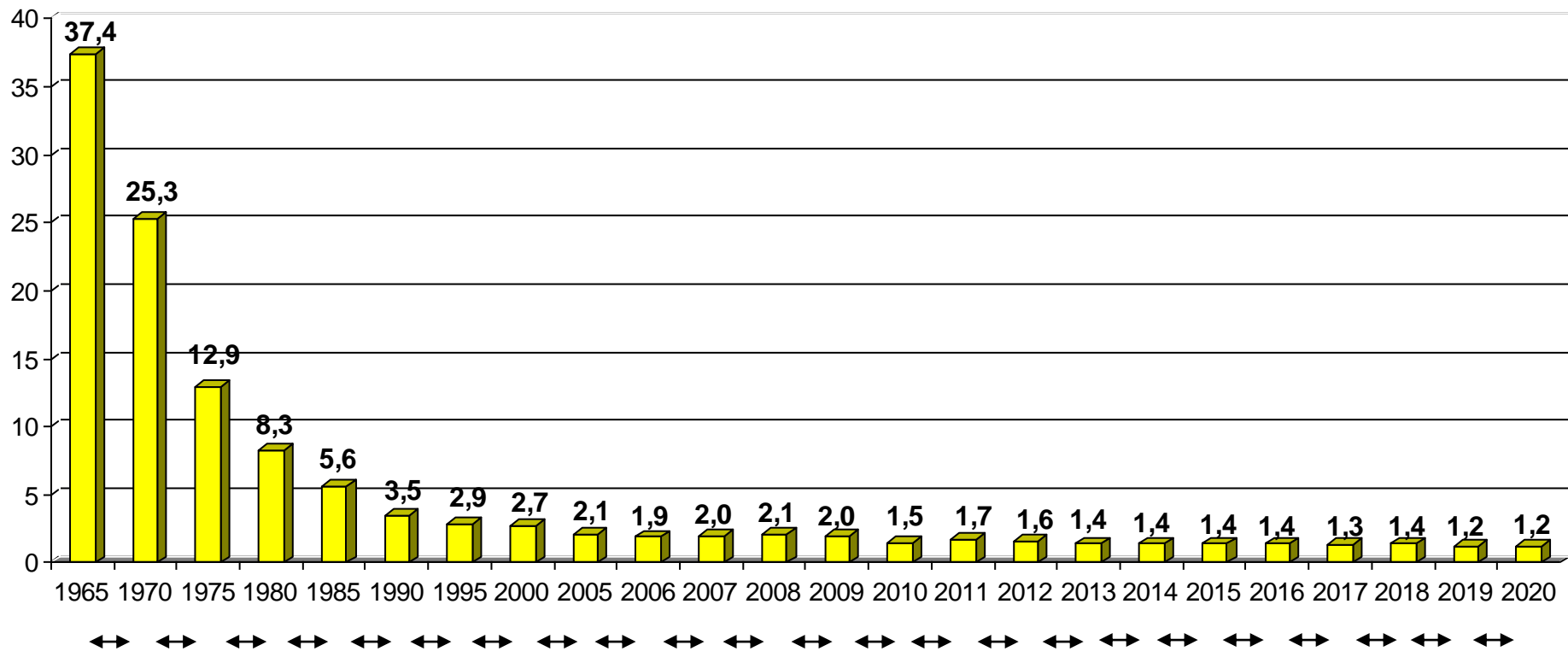

Tabela LIX

**Umieralność z powodu gruźlicy wg lokalizacji zmian, wieku, płci i miejsca zamieszkania w Polsce w 2020 roku.
Współczynniki na 100.000 ludności.
Mortality from pulmonary and extrapulmonary tuberculosis by age groups, sex and place of residence. Poland 2020.
Rates per 100.000 population.**

	Gruźlica (TB)					
	Liczba zgonów / Number of deaths			Współczynniki / Rates		
	Płuc Pulm. TB	Pozapłucna Extrapulm.	Razem Total	Płuc Pulm. TB	Pozapłucna Extrapulm.	Razem Total
Ogółem	462	12	474	1,2	0,0	1,2
0-14	-	-	-	-	-	-
15-19	-	-	-	-	-	-
20-44	54	3	57	0,4	0,0	0,4
45-64	223	5	228	2,2	0,0	2,3
65+	185	4	189	2,6	0,1	2,7
Mężczyźni Male	372	7	379	2,0	0,0	2,0
Kobiety Female	90	5	95	0,5	0,0	0,5
Miasto Urban area	276	9	285	1,2	0,0	1,2
Wieś Rural area	186	3	189	1,2	0,0	1,2

Tabela LX

**Umieralność z powodu gruźlicy w Polsce wg płci, miejsca zamieszkania i województw w 2020 roku.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Mortality from tuberculosis (all forms) by sex, place of residence and voivodeships. Poland 2020. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Ogółem Total		Mężczyźni Male		Kobiety Female		Miasto Urban areas		Wieś Rural areas	
	Liczba Number	Wsp. Rate	Liczba Number	Wsp. Rate	Liczba Number	Wsp. Rate	Liczba Number	Wsp. Rate	Liczba Number	Wsp. Rate
O G Ó Ł E M	474	1,2	379	2,0	95	0,5	285	1,2	189	1,2
1. Dolnośląskie	44	1,5	38	2,7	6	0,4	31	1,6	13	1,4
2. Kujaw.-pomorskie	15	0,7	11	1,1	4	0,4	9	0,7	6	0,7
3. Lubelskie	29	1,4	25	2,5	4	0,4	8	0,8	21	1,9
4. Lubuskie	4	0,4	4	0,8	0	0,0	4	0,6	0	0,0
5. Łódzkie	30	1,2	23	2,0	7	0,5	21	1,4	9	1,0
6. Małopolskie	43	1,3	34	2,1	9	0,5	18	1,1	25	1,4
7. Mazowieckie	65	1,2	48	1,8	17	0,6	40	1,1	25	1,3
8. Opolskie	10	1,0	8	1,7	2	0,4	6	1,2	4	0,9
9. Podkarpackie	24	1,1	18	1,7	6	0,6	3	0,3	21	1,7
10. Podlaskie	9	0,8	8	1,4	1	0,2	3	0,4	6	1,3
11. Pomorskie	21	0,9	19	1,7	2	0,2	10	0,7	11	1,3
12. Śląskie	83	1,8	66	3,0	17	0,7	71	2,1	12	1,1
13. Świętokrzyskie	23	1,9	16	2,7	7	1,1	8	1,4	15	2,2
14. Warmińsko-mazurskie	17	1,2	14	2,0	3	0,4	11	1,3	6	1,0
15. Wielkopolskie	29	0,8	24	1,4	5	0,3	21	1,1	8	0,5
16. Zachodniopomorskie	28	1,7	23	2,8	5	0,6	21	1,8	7	1,3

Tabela LXI

**Umieralność na gruźlicę wszystkich postaci w Polsce wg województw w latach 2016-2020.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Mortality from tuberculosis (all forms) by voivodeships. Poland 2016-2020. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Liczby/ Numbers					Współczynniki/ Rates				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
POLSKA	543	490	519	456	474	1,4	1,3	1,4	1,2	1,2
1. Dolnośląskie	40	49	51	37	44	1,4	1,7	1,8	1,3	1,5
2. Kujawsko-pomorskie	13	20	12	19	15	0,6	1,0	0,6	0,9	0,7
3. Lubelskie	25	32	30	23	29	1,2	1,5	1,4	1,1	1,4
4. Lubuskie	14	14	14	15	4	1,4	1,4	1,4	1,5	0,4
5. Łódzkie	49	28	44	36	30	2,0	1,1	1,8	1,5	1,2
6. Małopolskie	39	35	46	36	43	1,2	1,0	1,4	1,1	1,3
7. Mazowieckie	93	71	58	52	65	1,7	1,3	1,1	1,0	1,2
8. Opolskie	4	9	13	12	10	0,4	0,9	1,3	1,2	1,0
9. Podkarpackie	17	20	22	20	24	0,8	0,9	1,0	0,9	1,1
10. Podlaskie	15	23	9	8	9	1,3	1,9	0,8	0,7	0,8
11. Pomorskie	34	22	51	25	21	1,5	0,9	2,2	1,1	0,9
12. Śląskie	111	87	90	91	83	2,4	1,9	2,0	2,0	1,8
13. Świętokrzyskie	24	18	10	24	23	1,9	1,4	0,8	1,9	1,9
14. Warmińsko-mazurskie	20	15	24	17	17	1,4	1,0	1,7	1,2	1,2
15. Wielkopolskie	18	26	29	18	29	0,5	0,7	0,8	0,5	0,8
16. Zachodniopomorskie	27	21	16	23	28	1,6	1,2	0,9	1,4	1,7

Tabela LXII

Ranking województw wg umieralności z powodu gruźlicy w Polsce w roku 2021.
Współczynniki na 100.000 ludności.
Rank-list of voivodeships by mortality from tuberculosis (all forms).
Poland 2021. Rates per 100.000 population.

Województwa Voivodeships	Współczyn niki Rates	Ranking województw Rank-list	Współczyn niki Rates
Polska	1,2	Polska	1,2
1. Dolnośląskie	1,5	1. Lubuskie	0,4
2. Kujawsko-pomorskie	0,7	2. Kujawsko-pomorskie	0,7
3. Lubelskie	1,4	3. Podlaskie	0,8
4. Lubuskie	0,4	4. Wielkopolskie	0,8
5. Łódzkie	1,2	5. Pomorskie	0,9
6. Małopolskie	1,3	6. Opolskie	1,0
7. Mazowieckie	1,2	7. Podkarpackie	1,1
8. Opolskie	1,0	8. Mazowieckie	1,2
9. Podkarpackie	1,1	9. Warmińsko- mazurskie	1,2
10. Podlaskie	0,8	10. Łódzkie	1,2
11. Pomorskie	0,9	11. Małopolskie	1,3
12. Śląskie	1,8	12. Lubelskie	1,4
13. Świętokrzyskie	1,9	13. Dolnośląskie	1,5
14. Warmińsko-mazurskie	1,2	14. Zachodniopomorskie	1,7
15. Wielkopolskie	0,8	15. Śląskie	1,8
16. Zachodniopomorskie	1,7	16. Świętokrzyskie	1,9

Tabela LXIII

Stopień objęcia szczepieniami BCG noworodków w Polsce w roku w 2021 wg województw (%).

BCG vaccination coverage of newborns by voivodeships. Poland 2021.

Województwa Voivodeships	%	Ranking województw	%
POLSKA	92,2	POLSKA	92,2
1. Dolnośląskie	89,9	1. Mazowieckie	94,8
2. Kujawsko-pomorskie	92,7	2. Pomorskie	94,4
3. Lubelskie	91,4	3. Kujawsko-Pomorskie	92,7
4. Lubuskie	92,5	4. Lubuskie	92,5
5. Łódzkie	91,5	5. Małopolskie	92,5
6. Małopolskie	92,5	6. Warmińsko-Mazurskie	92,3
7. Mazowieckie	94,8	7. Wielkopolskie	92,1
8. Opolskie	91,9	8. Opolskie	91,9
9. Podkarpackie	91,8	9. Podkarpackie	91,8
10. Podlaskie	89,8	10. Łódzkie	91,5
11. Pomorskie	94,4	11. Lubelskie	91,4
12. Śląskie	90,4	12. Śląskie	90,4
13. Świętokrzyskie	90,2	13. Świętokrzyskie	90,2
14. Warmińsko-mazurskie	92,3	14. Zachodniopomorskie	90,0
15. Wielkopolskie	92,1	15. Dolnośląskie	89,9
16. Zachodniopomorskie	90,0	16. Podlaskie	89,8

Tabela LXIV

Ranking województw wg udziału (w %) chorych na gruźlicę płuc wykrytych z objawów chorobowych w Polsce w 2021 roku.

Rank-list of voivodeships by percentage of pulmonary TB cases detected by symptoms. Poland 2021.

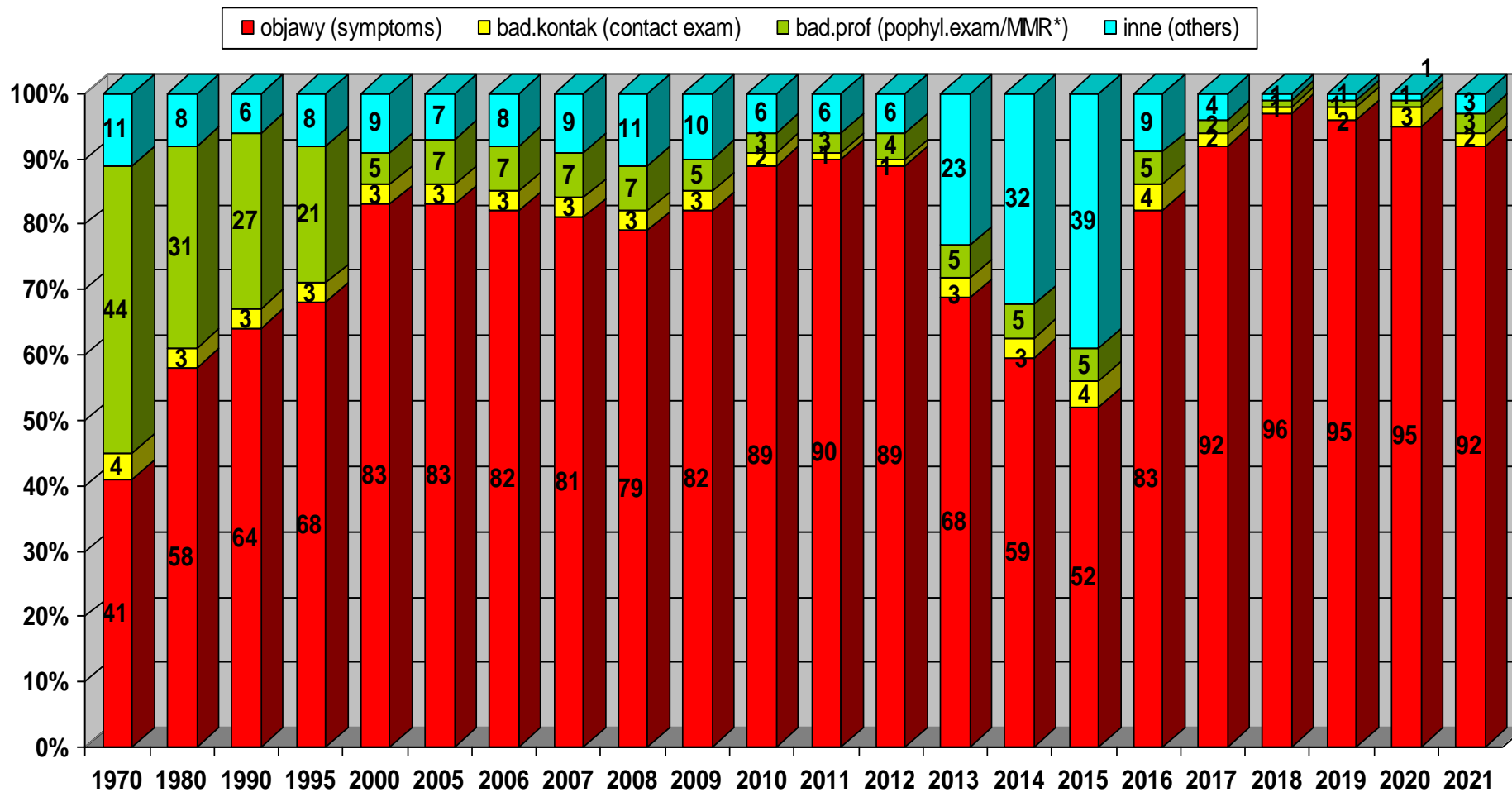
Województwa Voivodeships	%	Ranking województw Rank-list	%
Polska	92,7%	Polska	92,7%
1. Dolnośląskie	91,5%	1. Łódzkie	97,5%
2. Kujawsko-pomorskie	92,0%	2. Lubelskie	97,1%
3. Lubelskie	97,1%	3. Lubuskie	96,3%
4. Lubuskie	96,3%	4. Opolskie	95,6%
5. Łódzkie	97,5%	5. Mazowieckie	94,2%
6. Małopolskie	92,6%	6. Wielkopolskie	93,3%
7. Mazowieckie	94,2%	7. Zachodniopomorskie	92,8%
8. Opolskie	95,6%	8. Małopolskie	92,6%
9. Podkarpackie	89,6%	9. Kujawsko-pomorskie	92,0%
10. Podlaskie	84,7%	10. Śląskie	92,0%
11. Pomorskie	88,0%	11. Dolnośląskie	91,5%
12. Śląskie	92,0%	12. Świętokrzyskie	91,5%
13. Świętokrzyskie	91,5%	13. Podkarpackie	89,6%
14. Warmińsko-mazurskie	81,3%	14. Pomorskie	88,0%
15. Wielkopolskie	93,3%	15. Podlaskie	84,7%
16. Zachodniopomorskie	92,8%	16. Warmińsko-mazurskie	81,3%

Rycina 11

Metody wykrywania chorych na gruźlicę układu oddechowego / płuc w Polsce w latach 1970-2021.

Methods of case finding of respiratory / pulmonary tuberculosis, Poland 1970-2021.

* Do 2000 roku badania radiofotograficzne

* Until 2000 - MMR

Tabela LXV

Ranking województw wg udziału chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną oraz niepotwierdzoną bakteriologicznie, wykrytych z objawów chorobowych (wśród - odpowiednio - wszystkich chorych na gruźlicę płuc potwierdzoną bakteriologicznie lub wszystkich chorych na gruźlicę płuc niepotwierdzoną bakteriologicznie) w Polsce w 2021 roku.

Rank-list of voivodeships by percentage of pulmonary TB cases detected by symptoms in culture positive and culture negative pulmonary TB cases. Poland 2021.

Województwa Voivodeships	culture+	culture(-)	Ranking województw Rank-list	culture+	Ranking województw Rank-list	culture (-)
Polska	93,4%	89,0%	Polska	93,4%	Polska	89,0%
1. Dolnośląskie	91,8%	88,2%	1. Łódzkie	97,4%	1. Lubuskie	100,0%
2. Kujawsko-pomorskie	91,8%	94,7%	2. Opolskie	97,4%	2. Podlaskie	100,0%
3. Lubelskie	97,4%	96,2%	3. Lubelskie	97,4%	3. Wielkopolskie	100,0%
4. Lubuskie	95,7%	100,0%	4. Mazowieckie	96,3%	4. Łódzkie	97,6%
5. Łódzkie	97,4%	97,6%	5. Lubuskie	95,7%	5. Lubelskie	96,2%
6. Małopolskie	93,4%	85,2%	6. Zachodniopomorskie	93,6%	6. Podkarpackie	95,2%
7. Mazowieckie	96,3%	87,8%	7. Małopolskie	93,4%	7. Kujawsko-pomorskie	94,7%
8. Opolskie	97,4%	84,6%	8. Wielkopolskie	93,1%	8. Śląskie	88,6%
9. Podkarpackie	87,9%	95,2%	9. Świętokrzyskie	92,9%	9. Dolnośląskie	88,2%
10. Podlaskie	83,3%	100,0%	10. Śląskie	92,6%	10. Mazowieckie	87,8%
11. Pomorskie	92,4%	56,0%	11. Pomorskie	92,4%	11. Małopolskie	85,2%
12. Śląskie	92,6%	88,6%	12. Dolnośląskie	91,8%	12. Opolskie	84,6%
13. Świętokrzyskie	92,9%	82,4%	13. Kujawsko-pomorskie	91,8%	13. Zachodniopomorskie	84,6%
14. Warmińsko-mazurskie	84,4%	63,6%	14. Podkarpackie	87,9%	14. Świętokrzyskie	82,4%
15. Wielkopolskie	93,1%	100,0%	15. Warmińsko-mazurskie	84,4%	15. Warmińsko-mazurskie	63,6%
16. Zachodniopomorskie	93,6%	84,6%	16. Podlaskie	83,3%	16. Pomorskie	56,0%

Tabela LXVI

Umieralność z powodu wybranych przyczyn w Polsce w latach: 1980, 1990, 2000, 2020.

Współczynniki na 100.000 ludności.

*Mortality by selected causes. Poland 1980-2020.**Rates per 100.000 population.*

Przyczyna zgonu (Deaths by causes)	1980		1990		2000		2020	
	Liczby N.	Współ. R.	Liczby N.	Współ. R.	Liczby N.	Współ. R.	Liczby N.	Współ. R.
Zgony z powodu wszystkich przyczyn (Death from all causes)	350.203	984,3	388.440	1.019,0	368.028	952,3	477.355	1244.6
Gruźlica ogółem (A15-A19) (Tuberculosis total)	2.945	8,3	1.349	3,5	1.041	2,7	474	1.2
w tym: gruźlica płuc (A15-A16) (Pulmonary TB)	2.867	8,1	1.318	3,4	1.016	2,6	462	1.2
Nowotwory ogółem (C00-D48) (Cancer total)	60.936	171,3	73.741	193,4	86.272	223,2	108.698	283.4
w tym: nowotwory układu oddechowego (C30-C34) (Cancer of respiratory tract)	13.377	37,6	19.301	50,6	21.752	56,3	24.007	62.6
Choroby układu krążenia (I00-I99) (Cardiovascular diseases)	168.785	474,4	203.614	534,2	175.407	453,9	174.546	455.1
Choroby układu oddechowego (J00-J99) (Respiratory diseases)	19.533	54,9	15.675	41,1	18.310	47,4	28.732	74.9
Choroby układu trawiennego (K00-K93) (Digestive tract diseases)	12.646	35,5	12.001	31,5	14.653	37,9	18.811	49.0
Wypadki i zatrucia (V01-Y98) (Accidents and poisonings)	26.996	75,9	29.817	78,2	25.763	66,7	20.283	52.9

Tabela LXVII

**Umieralność z powodu chorób układu oddechowego wg wybranych przyczyn w Polsce
w latach 1980, 1990, 2000, 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.**

Mortality from selected respiratory diseases – Poland 1980, 1990, 2000, 2020.

Rates per 100.000 population.

Przyczyny zgonu Causes of death	1980		1990		2000		2020	
	Liczby N.	Współ. R.	Liczby N.	Współ. R.	Liczby N.	Współ. R.	Liczby N.	Współ. R.
Choroby układu oddechowego łącznie z gruźlicą i nowotworami układu oddechowego Respiratory diseases – total (including pulmonary tuberculosis, cor pulmonale and cancer of respiratory organs)	46.301	130,2	43.372	113,8	44.298	114,6	54.325	141,6
<u>z tego (of which):</u>								
- gruźlica układu oddechowego (pulmonary TB) A15-A16	2.867	8,1	1.318	3,4	1.016	2,6	462	1,2
- nowotwory narządów oddechowych (cancer of respiratory organs) C30-C34	13.377	37,6	19.301	50,6	21.752	56,3	24.007	62,6
- zespół serca płucnego cor pulmonale syndrom I-27	10.524	29,6	7.078	18,6	3.220	8,3	1.124	2,9
- choroby układu oddechowego (respiratory diseases) J00-J99	19.533	54,9	15.675	41,1	18.310	47,4	28.732	74,9
<u>w tym:</u> - ostre zapalenie górnych dróg oddechowych (acute respiratory infections) J00-J06	150	0,4	111	0,3	16	0,0	12	0,0
- zapalenie płuc (pneumonia) J12-J18	7.750	21,8	5.741	15,1	8.630	22,3	19.770	51,5
- grypa (influenza) J10 – J11	174	0,5	43	0,1	358	0,9	143	0,4
Przewlekłe choroby dolnych dróg oddechowych Chronic lower respir. tract. dis. J40 – J44	6.711	18,8	6.478	17,1	6.132	15,9	6.102	15,9
Astma/ asthma J45 – J46	3.441	9,7	2.342	6,1	1.390	3,6	613	1,6

Tabela LXVIII

Umieralność z powodu przewlekłych chorób dolnych dróg oddechowych (J40 - J44) i astmy oskrzelowej w Polsce w latach 1980, 1990, 2000, 2020. Współczynniki na 100.000 ludności.

Mortality from chronic lower respiratory tract diseases (J40-J44) and asthma. Poland 1980, 1990, 2000, 2020.

Rates per 100.000 population.

Przyczyny zgonu Causes of death	1980			1990			2000			2020		
	Liczby N.	Współ. R.	%	Liczby N.	Współ. R.	%	Liczby N.	Współ. R.	%	Liczby N.	Współ. R.	%
przewlekłe choroby dolnych dróg oddechowych J40 – J44 chronic lower respir. tract. dis.	6.711	18,8	66,1	6.478	17,1	73,4	6.132	15,9	81,5	6.102	15,9	90,9%
w tym: przewlekłe zapalenie oskrzeli i POChP J41,42, J44 chronic bronchitis and COPD	4.355	12,2	42,9	5.322	14,0	60,3	5.778	15,0	76,8	6.023	15,7	89,7%
rozedma płuc J43 emphysema	2.301	6,5	22,7	1.132	3,0	12,8	345	0,9	4,6	77	0,2	1,1%
zapalenie oskrzeli nieostre i nieprzewlekłe J40 bronchitis not spec. as acute or chronic	55	0,1	0,5	24	0,06	0,3	9	0,0	0,1	2	0,0	0,0%
astma oskrzelowa J45-J46 asthma	3.441	9,7	33,9	2.342	6,1	26,6	1.390	3,6	18,5	613	1,6	9,1%

Tabela LXIX

**Umieralność z powodu zapalenia płuc (J12-J18) w Polsce w latach 1965 – 2020 w wybranych grupach wieku wg płci.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Mortality from pneumonia by sex and age groups. Poland 1965-2020. Rates per 100.000 population.

Rok	Wiek		Ogółem Total	< 1	1 - 9	10 - 19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	≥70
	Płeć											
1965	Mężcz.	M	31,9	864,3	9,4	1,2	1,7	2,9	5,5	16,6	58,3	256,5
	Kobiety	F	25,8	641,7	9,2	1,0	1,2	1,6	3,7	9,6	33,8	188,9
	Razem	T	28,7	756,0	9,3	1,1	1,4	2,2	4,5	12,8	44,4	213,4
1970	Mężcz.	M	31,2	701,2	6,7	1,8	2,0	2,9	7,9	22,7	67,7	258,9
	Kobiety	F	26,9	551,1	6,9	1,4	1,9	2,2	4,1	11,3	39,7	194,4
	Razem	T	29,0	628,2	6,8	1,6	2,0	2,6	5,9	16,5	52,0	217,7
1980	Mężcz.	M	23,6	181,7	1,9	1,2	1,4	3,2	8,6	17,4	54,6	234,2
	Kobiety	F	20,1	153,6	2,6	1,0	1,3	1,8	3,8	8,0	25,1	162,9
	Razem	T	21,8	184,1	3,3	1,2	1,7	2,5	6,2	12,3	38,1	189,1
1990	Mężcz.	M	16,2	78,3	1,4	0,9	1,6	3,5	6,6	15,5	33,0	197,7
	Kobiety	F	14,0	69,5	1,3	0,5	1,0	1,5	2,8	6,1	16,0	126,4
	Razem	T	15,1	74,0	1,4	0,7	1,3	2,5	4,7	10,6	23,3	151,5
2000	Mężcz.	M	21,6	24,9	1,2	0,9	1,0	2,9	7,8	12,5	40,6	253,1
	Kobiety	F	23,0	18,3	0,5	0,5	0,6	1,4	2,1	6,0	17,7	198,0
	Razem	T	22,3	21,7	0,9	0,6	0,9	2,1	5,0	9,1	27,8	217,6
2019	Mężcz.	M	52,8	14,7	1,2	1,7	2,5	5,9	12,7	30,2	79,3	400,8
	Kobiety	F	42,6	8,4	0,9	1,0	1,3	2,0	3,8	11,8	28,9	256,3
	Razem	T	47,5	11,6	1,1	1,4	1,9	4,0	8,3	20,8	52,0	309,8
2020	Mężcz.	M	58,5	9,8	0,3	1,2	2,1	5,7	14,1	31,5	86,9	433,0
	Kobiety	F	45,0	4,6	0,6	0,6	1,3	2,2	4,1	10,8	30,0	264,3
	Razem	T	51,5	7,2	0,5	0,9	1,7	4,0	9,2	21,0	56,1	327,2

Tabela LXX

**Umieralność z powodu przewlekłych chorób dolnych dróg oddechowych (J40-J44) w Polsce w latach 1965 – 2020
wg płci i wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.**

*Mortality from chronic lower respiratory tract diseases (J40-J44) by sex and age groups. Poland 1965-2020.
Rates per 100.000 population.*

Rok	Wiek		Ogółem	< 20	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	≥70
	Płeć									
1965	Mężcz.	M	19,2	24,2	1,0	2,1	3,1	9,7	32,9	135,5
	Kobiety	F	15,1	18,1	0,6	0,8	2,0	5,6	18,1	103,0
	Razem	T	17,1	21,2	0,8	1,4	2,5	7,5	24,5	114,8
1970	Mężcz.	M	22,7	1,3	0,3	0,9	3,4	26,1	111,4	323,8
	Kobiety	F	9,9	0,6	0,2	0,2	0,9	5,0	23,5	120,3
	Razem	T	16,1	1,0	0,2	0,5	2,1	14,6	62,1	194,1
1980	Mężcz.	M	28,1	0,4	0,2	0,5	6,3	28,5	116,3	352,5
	Kobiety	F	10,1	0,3	0,1	0,2	1,0	6,3	21,8	93,7
	Razem	T	18,9	0,3	0,1	0,3	3,6	16,5	62,1	173,9
1990	Mężcz.	M	25,7	0,1	0,1	0,5	3,2	26,6	100,4	331,2
	Kobiety	F	8,7	0,1	0,2	0,4	1,1	5,4	19,5	76,4
	Razem	T	17,0	0,1	0,1	0,4	2,1	15,5	54,3	166,1
2000	Mężcz.	M	23,7	0,1	0,1	0,3	1,5	13,5	82,1	266,6
	Kobiety	F	8,5	0,0	0,0	0,0	0,6	5,3	16,5	62,3
	Razem	T	15,9	0,0	0,0	0,2	1,1	9,2	45,3	135,0
2019	Mężcz.	M	19,7	-	-	0,2	0,6	7,9	37,8	156,7
	Kobiety	F	11,9	-	-	-	0,3	3,9	19,7	67,6
	Razem	T	15,6	-	-	0,1	0,4	5,9	28,0	96,5
2020	Mężcz.	M	20,5	-	-	0,2	1,0	6,3	37,0	160,8
	Kobiety	F	11,6	-	-	0,0	0,2	3,6	17,8	67,6
	Razem	T	15,9	-	-	0,1	0,6	4,9	26,6	97,3

Tabela LXXI

**Umieralność z powodu przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (J44) w Polsce w latach 1999 – 2020
wg płci i wieku. Współczynniki na 100.000 ludności.**

Mortality from chronic obstructive pulmonary disease (J44) by sex and age groups. Poland 1999-2020. Rates per 100.000 population.

Rok	Wiek		Ogółem		< 20		20-29		30-39		40-49		50-59		60-69		≥70	
			L	Wsp.	L	Wsp.	L	Wsp.	L	Wsp.	L	Wsp.	L	Wsp.	L	Wsp.	L	Wsp.
	Płeć																	
1999	Mężcz.	M	3039	16,2	-	-	1	0,0	6	0,2	40	1,3	192	10,2	910	61,4	1890	179,2
	Kobiety	F	1102	5,5	2	0,0	-	-	-	-	20	0,6	63	3,1	243	12,8	774	40,3
	Razem	T	4141	10,7	2	0,0	1	0,0	6	0,1	60	1,0	255	6,5	1153	34,2	2664	89,5
2000	Mężcz.	M	3402	18,1	2	0,0	-	-	8	0,3	37	1,2	205	10,4	971	66,3	2179	198,8
	Kobiety	F	1229	6,2	2	0,0	1	0,0	1	0,0	14	0,4	88	4,1	243	13,0	880	44,4
	Razem	T	4631	12,0	4	0,0	1	0,0	9	0,2	51	0,8	293	7,1	1214	36,4	3059	99,3
2006	Mężcz.	M	4850	26,3	-	-	-	-	6	0,2	62	2,3	325	12,2	906	67,2	3551	279,1
	Kobiety	F	1877	9,5	1	0,0	2	0,1	-	-	25	0,9	136	4,7	283	16,5	1430	62,3
	Razem	T	6727	17,6	1	0,0	2	0,0	6	0,1	87	1,6	461	8,3	1189	38,9	4981	139,6
2009	Mężcz.	M	5419	29,4	-	-	3	0,1	3	0,1	42	1,7	397	14,3	998	65,3	3976	297,1
	Kobiety	F	2417	12,3	-	-	-	-	2	0,1	16	0,6	189	6,3	389	20,5	1821	75,5
	Razem	T	7836	20,5	-	-	3	0,0	5	0,1	58	1,2	586	10,1	1387	40,5	5797	154,6
2019	Mężcz.	M	3600	19,4	-	-	-	-	5	0,2	15	0,5	179	7,7	884	37,0	2517	154,7
	Kobiety	F	2317	6,0	-	-	-	-	2	0,0	9	0,2	92	1,9	545	10,5	1669	37,9
	Razem	T	5917	10,4	-	-	-	-	7	0,1	24	0,3	271	3,8	1429	18,8	4186	69,5
2020	Mężcz.	M	3738	20,1	-	-	-	-	5	0,2	29	1,0	139	6,1	866	36,2	2699	158,2
	Kobiety	F	2260	11,4	-	-	-	-	1	0,0	6	0,2	82	3,5	493	17,5	1678	58,6
	Razem	T	5998	15,6	-	-	-	-	6	0,1	35	0,6	221	4,8	1359	26,1	4377	95,7

Tabela LXXII

Umieralność z powodu astmy (J45-J46) w Polsce w latach 1965 – 2020 wg płci i wieku.

Współczynniki na 100.000 ludności.

Mortality from asthma by sex and age groups. Poland 1965-2020. Rates per 100.000.

Rok	Wiek		Ogółem	< 1	1 - 9	10 - 19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	≥70
	Płeć											
1965	Mężcz.	M	21,0	2,1	0,2	0,1	0,3	0,8	2,9	24,1	118,8	364,8
	Kobiety	F	10,3	2,6	0,1	0,1	0,1	0,5	2,2	6,2	29,2	145,5
	Razem	T	15,5	2,4	0,2	0,1	0,2	0,6	2,5	14,5	68,1	225,0
1970	Mężcz.	M	19,7	1,1	0,1	0,1	0,3	0,7	2,7	19,1	94,7	303,0
	Kobiety	F	9,0	0,8	0,1	0,1	0,2	0,8	1,0	6,4	23,4	102,5
	Razem	T	14,2	0,9	0,1	0,1	0,3	0,7	2,0	12,2	54,9	174,8
1980	Mężcz.	M	13,8	-	0,04	0,2	0,3	0,6	2,8	13,3	53,1	179,8
	Kobiety	F	5,7	-	0,1	0,1	0,2	0,6	1,5	4,2	12,2	50,1
	Razem	T	9,7	-	0,1	0,2	0,3	0,6	2,1	8,4	29,8	97,8
1990	Mężcz.	M	8,4	0,4	0,1	0,2	0,2	0,4	1,3	9,7	29,9	108,2
	Kobiety	F	4,0	-	-	0,3	0,4	0,4	1,0	3,0	9,0	32,0
	Razem	T	6,1	0,2	0,05	0,3	0,3	0,4	1,1	6,2	18,0	58,9
2000	Mężcz.	M	4,2	0,5	-	0,2	0,2	0,3	1,3	4,2	12,5	42,3
	Kobiety	F	3,0	-	0,05	-	0,1	0,4	1,0	3,2	8,1	16,8
	Razem	T	3,6	0,3	0,02	0,1	0,2	0,4	1,1	3,7	10,0	25,9
2019	Mężcz.	M	1,2	-	0,1	-	0,1	0,2	0,4	1,0	2,6	7,3
	Kobiety	F	1,7	-	-	-	-	-	0,1	0,4	2,2	9,1
	Razem	T	1,4	-	0,0	-	0,0	0,1	0,3	0,7	2,4	8,4
2020	Mężcz.	M	1,5	-	-	-	0,1	0,2	0,4	0,5	2,5	10,4
	Kobiety	F	1,7	-	-	-	0,1	0,0	0,2	0,9	1,8	9,2
	Razem	T	1,6	-	-	-	0,1	0,1	0,3	0,7	2,1	9,7

Tabela LXXIII

Zachorowania i zgony z powodu nowotworów złośliwych w Polsce w latach 1960-2019.
Registered new cases and mortality from cancers (all sites, respiratory organs and lung). Poland 1960-2019.

Lata Years	Nowe zachorowania wg Międzynarodowej Klasyfikacji Registered new cases - absolute numbers			Zgony wg Międzynarodowej Klasyfikacji Deaths - absolute numbers		
	C00 – D09 cancer total	C30-C34 resp. cancer	C33-C34 trachea and lung cancer	C00-D09 cancer total	C30-C34 respir. cancer	C33-C34 trachea and lung cancer
1960	29.421	2.725	2.055	26.402	2.826	2.600
1965	37.644	4.601	3.676	38.970	5.213	4.693
1970	56.090	8.801	6.812	44.888	7.606	6.644
1975	61.464	10.871	8.446	51.768	10.415	9.174
1980	64.959	12.958	10.567	59.698	13.377	11.958
1985	76.938	16.651	13.804	66.980	16.565	14.823
1990	83.470	19.426	16.509	72.914	19.301	17.344
1994	103.167	22.925	19.608	76.403	20.455	18.431
1995	105.186	23.213	19.949	78.094	21.103	19.036
2000	114.871	22.260	20.018	84.559	21.753	20.002
2003	121.144	23.328	20.597	88.305	22.719	21.035
2004	121.300	22.997	20.359	89.815	22.980	21.206
2005	125.672	22.862	20.102	90.396	23.334	21.515
2006	126.019	22.864	20.286	91.632	23.653	21.775
2007	128.883	22.553	19.946	92.936	23.934	22.149
2008	131.063	22.094	19.493	93.060	24.254	22.523
2009	138.032	23.305	20.643	93.297	24.049	22.348
2010	140.564	23.304	20.871	92.611	24.026	22.374
2011	144.336	23.254	20.837	92.198	23.830	22.251
2012	152.855	24.441	21.870	94.740	24.232	22.650
2013	156.487	24.031	21.556	94.125	24.328	22.655
2014	159.208	24.605	22.032	95.565	24.870	23.210
2015	163.281	24.797	21.997	100.601	25.516	23.745
2016	164.140	24.703	22.232	99.965	25.584	23.833
2017	164.875	24.052	21.568	99.644	25.077	23.351
2018	167.446	23.523	21.260	101.391	24.466	23.722
2019	171.218	24.501	22.299	100.324	24.780	23.136

Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Tabela LXXIV

Zapadalność i umieralność z powodu wszystkich nowotworów złośliwych, nowotworów narządów oddechowych i płuca w Polsce w latach 1960-2019. Współczynniki na 100.000 ludności. Incidence and mortality from cancer (all sites, respiratory organs and lung). Poland 1960-2019. Rate per 100.000 population.

Lata Years	Zapadalność / Notification Rate			Umieralność / Mortality		
	C00 – D09 cancer total	C30-C34 resp. org. cancer	C33-C34 trachea and lung cancer	C00-D09 cancer total	C30-C34 resp. org. cancer	C33-C34 trachea and lung cancer
1960	98,4	9,1	6,8	89,3	9,5	8,7
1965	119,5	14,6	11,7	123,7	16,6	14,9
1970	172,4	27,1	20,9	138,0	23,4	20,4
1975	180,7	32,0	24,8	152,2	30,6	27,0
1980	182,6	36,4	29,7	167,8	37,6	33,6
1985	206,8	44,8	37,1	180,0	44,5	39,8
1990	219,0	51,0	43,3	191,3	50,6	45,5
1994	267,7	59,5	50,9	198,2	53,1	47,8
1995	272,6	60,2	51,7	202,4	54,7	49,3
2000	296,7	58,5	51,0	223,7	58,1	53,2
2003	317,1	61,1	53,8	231,2	59,5	55,0
2004	317,7	60,2	53,3	235,2	60,2	55,5
2005	329,3	59,9	52,7	236,9	61,1	56,4
2006	330,5	60,0	53,2	240,3	62,0	57,1
2007	338,1	59,2	52,3	243,8	62,8	58,1
2008	343,9	58,0	51,2	244,2	63,6	59,1
2009	361,8	61,1	54,1	244,5	63,0	58,6
2010	364,9	60,5	54,2	240,4	62,4	58,1
2011	374,6	60,4	54,1	239,3	61,9	57,8
2012	396,7	63,4	56,8	245,9	62,9	58,8
2013	406,4	62,4	56,0	244,5	63,2	58,8
2014	413,7	63,9	57,2	248,3	64,6	60,3
2015	424,6	64,5	57,2	261,6	66,4	61,7
2016	427,1	64,3	57,9	260,1	66,6	62,0
2017	429,1	62,6	56,1	259,3	65,3	60,8
2018	435,9	61,2	55,3	263,9	66,3	61,8
2019	446,0	63,8	58,1	261,4	64,6	60,3

Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Tabela LXXV

Zachorowania i zgony z powodu nowotworów złośliwych układu oddechowego wg płci w Polsce w latach 1960-2019.
Registered new cases and mortality from respiratory organs and lung cancer by sex. Poland 1960-2019.

Lata years	Nowe zachorowania New cases – absolute numbers				Zgony Deaths – absolute numbers			
	C30-C34		C33-C34		C30-C34		C33-C34	
	M (M)	K (F)	M (M)	K (F)	M (M)	K (F)	M (M)	K (F)
1960	2.290	435	1.700	355	2.267	559	2.080	520
1965	3.825	776	3.047	629	4.316	897	3.880	813
1970	7.527	1.274	5.805	1.007	6.396	1.210	5.625	1.019
1975	9.334	1.537	7.228	1.218	8.809	1.606	7.807	1.367
1980	11.169	1.789	9.063	1.504	11.357	2.020	10.146	1.812
1985	14.282	2.369	11.773	2.031	14.147	2.418	12.618	2.205
1990	16.410	3.016	13.832	2.677	16.260	3.041	14.539	2.805
1992	17.664	3.457	14.867	3.024	16.431	3.103	14.688	2.852
1993	19.194	3.957	16.242	3.496	16.907	3.363	15.193	3.102
1994	18.828	4.097	15.972	3.636	16.995	3.460	15.250	3.181
1995	19.000	4.213	16.211	3.738	17.467	3.636	15.686	3.350
2003	18.123	5.205	15.762	4.781	17.814	4.905	16.301	4.688
2004	18.026	4.971	15.741	4.618	18.138	4.842	16.565	4.641
2005	17.644	5.218	15.289	4.813	18.165	5.169	16.562	4.953
2006	17.403	5.461	15.200	5.086	18.327	5.326	16.658	5.117
2007	16.935	5.618	14.683	5.263	18.172	5.761	16.583	5.566
2008	16.365	5.729	14.161	5.332	18.379	5.875	16.880	5.643
2009	17.002	6.303	14.731	5.912	17.884	6.165	16.392	5.956
2010	16.888	6.416	14.819	6.052	17.637	6.389	16.204	6.170
2011	16.610	6.644	14.544	6.293	17.377	6.453	15.988	6.263
2012	17.372	7.069	15.197	6.673	17.567	6.665	16.206	6.444
2013	16.682	7.349	14.631	6.925	17.427	6.901	16.002	6.653
2014	16.849	7.756	14.699	7.333	17.280	7.590	15.847	7.363
2015	16.797	8.000	14.479	7.518	17.755	7.761	16.261	7.484
2016	16.558	8.145	14.487	7.745	17.704	7.880	16.190	7.643
2017	15.899	8.153	13.812	7.756	16.993	8.084	15.514	7.837
2018	15.305	8.218	13.445	7.815	17.116	8.350	15.631	8.091
2019	15.657	8.844	13.819	8.480	16.299	8.481	14.921	8.215

Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Tabela LXXVI

**Zapadalność i umieralność z powodu nowotworów złośliwych układu oddechowego wg płci
w Polsce w latach 1960-2019. Współczynniki na 100.000 ludności.**

Incidence and mortality from respiratory organs and lung cancer by sex. Poland 1960-2019. Rates per 100.000 population.

Lata Years	Zapadalność (<i>Incidence</i>)				Umieralność (<i>Mortality</i>)			
	C30-C34		C33-C34		C30-C34		C33-C34	
	M (M)	K (F)	M (M)	K (F)	M (M)	K (F)	M (M)	K (F)
1960	15,9	2,8	11,8	2,3	15,7	3,6	14,4	3,4
1965	25,0	4,8	19,9	3,9	28,1	5,6	25,3	5,0
1970	47,7	7,6	36,8	6,0	40,5	7,2	35,6	6,1
1975	56,4	8,8	43,7	7,0	53,2	9,1	47,2	7,8
1980	64,5	9,8	52,3	8,2	65,5	11,1	58,5	9,9
1985	78,8	12,5	64,9	10,7	77,9	12,7	69,5	11,6
1990	88,4	15,4	74,5	13,7	87,6	15,6	78,3	14,4
1992	94,6	17,6	79,6	15,4	87,9	15,7	78,6	14,5
1993	102,5	20,1	86,7	17,7	90,2	17,0	81,1	15,7
1994	100,3	20,7	85,1	18,4	90,6	17,5	81,3	16,1
1995	101,2	21,3	86,3	18,9	93,0	18,4	83,5	16,9
2003	98,0	26,4	85,2	24,4	96,3	24,9	88,3	23,9
2004	97,6	25,2	85,2	23,4	98,2	24,6	85,2	23,4
2005	95,6	26,5	82,8	24,4	98,4	26,2	89,7	25,1
2006	94,4	27,7	82,4	25,8	99,4	27,0	90,4	26,0
2007	92,0	28,5	79,7	26,7	98,7	29,2	90,0	28,3
2008	88,9	29,1	76,9	27,1	99,8	29,8	91,7	28,6
2009	92,3	31,9	80,0	30,0	97,1	31,2	89,0	30,2
2010	90,6	32,3	79,5	30,5	94,6	32,2	86,9	31,1
2011	89,1	33,4	78,0	31,7	93,2	32,5	85,7	31,5
2012	93,1	35,6	81,5	33,6	94,2	33,5	86,9	32,4
2013	89,5	37,0	78,5	34,9	93,5	34,7	85,9	33,5
2014	90,5	39,1	78,9	36,9	92,8	38,2	85,1	37,1
2015	90,3	40,3	77,8	37,9	95,4	39,1	87,4	37,7
2016	89,1	41,1	77,9	39,0	95,2	39,7	87,1	38,5
2017	85,5	41,1	74,3	39,1	91,4	40,8	83,5	39,5
2018	82,4	41,4	72,3	39,4	92,1	42,1	84,1	40,8
2019	84,3	44,6	74,4	42,8	87,8	42,8	80,4	41,5

Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Tabela LXXVII

Zapadalność na nowotwory złośliwe płuca (C34) wg płci i wieku w Polsce w latach 1960-2019.

Współczynniki na 100.000 ludności.

Lung cancer notification rates by age groups and sex. Poland 1960-2019. Rates per 100.00 population.

Wiek, płeć Rok	Ogółem		< 20		20 - 29		30 - 39		40 - 49		50 - 59		60 - 69		70 - 79		> 80	
	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F	Mężcz. M	Kobiety F
1960	11,8	2,3	0,3	0,1	2,9	0,4	2,3	0,7	11,7	2,2	44,1	6,3	74,7	12,4	57,6	8,3	36,9	6,0
1970	36,8	6,0	0,0	0,1	0,4	0,1	4,3	1,3	28,9	4,3	95,6	11,1	228,6	24,3	242,5	35,4	177,1	36,2
1980	52,3	8,2	0,1	0,1	0,6	0,2	5,3	1,3	42,8	4,8	148,2	17,5	256,0	30,7	346,2	40,0	223,1	36,5
1990	74,5	13,7	0,1	0,1	0,5	0,2	5,5	1,9	42,5	9,0	204,3	23,5	392,5	48,9	420,4	69,9	335,6	61,3
2000	81,5	20,8	0,0	0,2	0,4	0,5	3,6	1,6	36,7	14,2	155,3	41,4	390,7	64,6	513,1	77,3	360,7	75,6
2002	81,9	22,2	0,0	0,1	0,5	0,3	2,6	1,3	35,0	13,8	150,1	46,8	378,3	66,1	492,3	77,7	373,2	72,7
2003	85,2	24,3	0,0	0,0	0,3	0,1	3,1	1,6	33,9	14,9	154,5	50,8	378,0	70,9	525,2	84,3	398,1	76,7
2004	85,2	23,4	0,0	0,0	0,5	0,4	2,8	1,3	34,6	14,2	149,2	46,5	376,9	67,6	516,9	81,2	382,0	76,9
2006	82,4	25,8	0,1	0,0	0,3	0,1	2,4	1,5	28,8	13,8	142,5	51,5	351,3	77,1	485,3	82,2	371,4	78,6
2007	79,7	26,7	0,0	0,1	0,2	0,3	1,9	1,4	28,0	12,4	136,7	54,3	324,5	83,7	464,2	81,6	348,6	69,5
2008	76,9	27,1	0,0	0,0	0,2	0,3	2,0	1,1	23,1	11,2	128,3	53,2	307,6	88,6	441,8	79,2	345,2	69,8
2009	80,0	30,0	-	0,0	0,3	0,1	1,4	1,5	23,1	11,8	132,7	55,9	311,4	95,4	452,8	91,5	345,3	79,8
2010	79,5	30,5	0,0	0,0	0,4	0,1	1,6	1,2	19,8	9,6	124,8	55,5	310,3	104,0	447,3	91,6	338,8	69,0
2011	77,9	31,6	0,0	0,0	0,5	0,3	1,4	1,0	17,3	10,2	113,8	54,9	298,0	108,5	448,9	93,7	331,9	70,0
2012	81,4	33,5	0,0	0,0	0,3	0,3	1,7	1,4	16,0	8,9	116,8	52,7	314,3	114,4	438,7	103,0	355,7	78,2
2013	78,4	34,8	0,0	-	0,4	0,3	1,3	1,1	13,4	7,9	106,0	52,6	299,3	123,8	425,1	107,4	339,8	68,6
2014	78,8	36,9	0,0	-	0,2	0,3	1,2	1,0	14,1	7,5	102,9	51,1	289,1	128,2	428,7	115,7	344,6	79,1
2015	77,7	37,8	0,0	-	0,4	0,3	1,3	1,3	11,5	7,5	96,5	50,0	285,2	131,1	414,5	118,7	331,6	75,2
2016	77,8	39,0	0,0	0,0	0,3	0,3	1,4	1,0	10,5	7,1	90,0	49,0	287,2	130,9	413,5	134,9	300,9	68,5
2017	74,2	39,1	0,1	0,03	0,4	0,3	1,2	1,1	8,2	6,0	79,2	43,8	264,5	130,8	395,2	135,7	310,1	72,7
2018	72,2	39,3	0,1	0,03	0,3	0,3	0,9	1,0	8,2	5,7	75,9	39,5	249,8	126,0	383,6	148,0	284,2	72,8
2019	74,4	42,7	0,3	0,03	0,4	0,5	1,0	1,1	8,7	5,8	71,2	40,1	252,5	132,7	396,7	165,1	277,3	77,2

Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Umieralność z powodu Tabela nowotworów złośliwych płuca (C34) wg płci i wieku w Polsce w latach 1960-2019.

Współczynniki na 100.000 ludności. Lung cancer mortality rates by age groups and sex. Poland 1960-2019. Rates per 100.00 population.

Wiek, płeć Rok	Ogółem		< 20		20 - 29		30 - 39		40 - 49		50 - 59		60 - 69		70 - 79		> 80	
	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.	Mężcz. M	Kobiety F.
1960	14,4	3,4	0,2	0,1	0,6	0,4	1,7	1,2	11,7	3,6	48,5	7,2	104,1	16,8	106,4	19,1	50,1	14,1
1970	35,6	6,1	0,2	0,2	0,3	0,1	3,8	0,9	24,0	4,2	89,8	10,9	223,0	25,0	258,6	37,5	159,5	35,1
1980	58,5	9,9	0,0	0,0	0,6	0,4	4,4	0,7	44,2	5,4	154,6	20,1	306,3	37,5	410,0	51,6	228,9	44,6
1990	78,3	14,4	0,0	0,1	0,3	0,5	4,8	1,7	39,5	8,4	208,6	24,2	415,6	52,1	478,6	73,9	355,7	60,9
2000	85,1	20,2	0,0	0,0	0,3	0,2	2,5	1,3	33,7	12,8	146,0	36,2	411,3	61,2	577,4	81,8	416,8	87,3
2003	88,3	23,9	0,0	-	0,2	0,1	2,0	0,1	31,9	12,4	140,5	41,8	397,9	68,4	583,0	96,0	465,1	92,7
2004	89,6	23,6	0,0	0,0	0,2	0,2	2,3	0,6	30,4	12,0	142,7	42,2	390,6	66,3	589,8	89,0	474,8	95,9
2005	89,7	25,1	-	0,0	0,2	0,0	1,7	1,0	29,3	12,9	139,9	44,7	388,7	71,6	573,5	90,7	498,3	99,0
2006	90,4	26,0	0,0	0,0	0,0	0,1	1,7	1,1	26,7	11,2	139,3	43,7	383,5	78,7	572,6	90,8	487,4	102,5
2007	90,0	28,3	-	-	0,1	0,1	1,9	0,6	25,8	11,3	136,6	49,3	350,6	83,4	582,1	96,4	488,9	106,1
2008	91,7	28,6	-	-	0,1	0,1	1,0	0,7	25,1	10,2	136,4	47,2	347,7	88,3	575,7	98,7	515,7	98,6
2009	89,0	30,2	-	0,0	0,1	0,1	1,0	0,7	21,4	10,8	129,3	48,8	327,2	91,1	559,2	101,4	493,0	103,9
2010	86,9	31,1	0,0	0,0	0,2	0,0	1,1	0,7	17,9	9,1	121,2	49,4	314,4	95,5	536,4	104,1	499,5	103,1
2011	85,6	31,5	0,0	0,0	0,1	0,0	1,0	0,6	18,3	7,2	115,8	50,8	304,0	94,3	514,8	108,1	489,3	97,2
2012	86,8	32,4	0,0	0,0	0,1	0,1	0,8	0,8	15,4	7,5	117,1	45,2	302,9	103,7	515,7	107,6	477,2	100,8
2013	85,8	33,5	-	-	0,1	0,1	0,6	0,7	12,9	6,6	108,2	47,8	304,9	106,0	493,9	110,7	475,2	96,7
2014	85,0	37,0	-	-	0,1	0,1	1,4	0,6	12,5	6,1	98,9	46,9	289,1	119,0	496,0	125,0	487,7	106,5
2015	87,3	37,7	0,0	-	0,1	0,1	0,9	0,6	10,7	5,3	98,9	45,8	296,8	119,3	493,8	128,3	493,9	106,9
2016	87,0	38,5	0,0	0,0	0,1	0,1	0,9	0,7	9,4	5,7	92,8	42,0	295,5	115,9	481,7	138,5	476,9	113,0
2017	83,4	39,5	-	-	0,04	-	1,0	0,5	8,1	5,2	85,7	41,9	273,9	118,6	451,9	140,9	466,1	111,7
2018	84,0	40,7	-	-	0,2	0,0	0,9	0,7	7,3	3,8	70,7	33,6	263,9	120,6	470,6	155,5	502,3	118,5
2019	80,2	41,4	-	-	0,0	0,1	1,0	0,7	6,8	4,7	72,8	35,1	256,3	117,6	423,9	158,9	418,4	115,1

Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Tabela LXXIX

**Zachorowania i zgony na nowotwory złośliwe (C33-C34) - kobiety 2019 rok.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Województwa	Zachorowania na nowotwory złośliwe w roku 2019				Zgony na nowotwory złośliwe w roku 2019			
	Ogółem C00-D09	Wsp.	Nowotwory C33-C34	Wsp.	Ogółem C00-D09	Wsp.	Nowotwory C33-C34	Wsp.
POLSKA	85659	432,3	8480	42,8	45954	231,9	8215	41,5
1. Dolnośląskie	7232	480,3	911	60,5	3933	261,2	796	52,9
2. Kujawsko- pomorskie	5649	528,4	705	65,9	2665	249,3	543	50,8
3. Lubelskie	4129	379,3	351	32,2	2151	197,6	327	30,0
4. Lubuskie	1881	361,7	176	33,8	1279	245,9	249	47,9
5. Łódzkie	6258	485,9	607	47,1	3300	256,2	604	46,9
6. Małopolskie	6369	363,5	538	30,7	3711	211,8	541	30,9
7. Mazowieckie	10477	371,3	1088	38,6	6447	228,5	1198	42,5
8. Opolskie	2245	441,6	174	34,2	1196	235,3	183	36,0
9. Podkarpackie	4530	417,3	274	25,2	1860	171,3	230	21,2
10. Podlaskie	2286	378,1	148	24,5	1311	216,8	223	36,9
11. Pomorskie	5586	465,7	668	55,7	2784	232,1	554	46,2
12. Śląskie	10849	463,0	1111	47,4	5848	249,5	960	41,0
13. Świętokrzyskie	2883	454,7	223	35,2	1312	206,9	217	34,2
14. Warmińsko- mazurskie	3145	431,7	347	47,6	1714	235,3	347	47,6
15. Wielkopolskie	8367	466,2	749	41,7	4218	235,0	771	43,0
16. Zachodniopom- orskie	3773	432,3	410	47,0	2225	255,0	472	54,1

Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Tabela LXXX

**Zachorowania i zgony na nowotwory złośliwe (C33-C34) - mężczyźni 2019 rok.
Współczynniki na 100.000 ludności.**

Województwa	Zachorowania na nowotwory złośliwe w roku 2019				Zgony na nowotwory złośliwe w roku 2019			
	Ogółem C00-D09	Wsp.	Nowotwory C33-C34	Wsp.	Ogółem C00-D09	Wsp.	Nowotwory C33-C34	Wsp.
POLSKA	85559	460,7	13819	74,4	54370	292,8	14921	80,4
1. Dolnośląskie	7253	520,2	1362	97,7	4432	317,8	1287	92,3
2. Kujawsko- pomorskie	5358	532,9	987	98,2	3090	307,4	929	92,4
3. Lubelskie	4773	466,3	705	68,9	2804	273,9	756	73,9
4. Lubuskie	1990	403,7	287	58,2	1469	298,0	425	86,2
5. Łódzkie	5439	464,0	964	82,2	3728	318,0	1080	92,1
6. Małopolskie	6579	398,1	1053	63,7	4388	265,5	1123	68,0
7. Mazowieckie	9730	375,8	1651	63,8	7329	283,0	2000	77,2
8. Opolskie	2455	515,7	322	67,6	1364	286,5	326	68,5
9. Podkarpackie	4641	445,4	582	55,9	2587	248,3	601	57,7
10. Podlaskie	2180	379,3	322	56,0	1669	290,4	447	77,8
11. Pomorskie	6003	527,3	905	79,5	3211	282,1	898	78,9
12. Śląskie	10952	502,2	1708	78,3	6897	316,3	1746	80,1
13. Świętokrzyskie	3366	557,9	524	86,9	1844	305,7	531	88,0
14. Warmińsko- mazurskie	2940	421,5	569	81,6	1972	282,7	563	80,7
15. Wielkopolskie	8601	505,7	1289	75,8	5080	298,7	1462	86,0
16. Zachodniopom- orskie	3299	399,6	589	71,3	2506	303,5	747	90,5

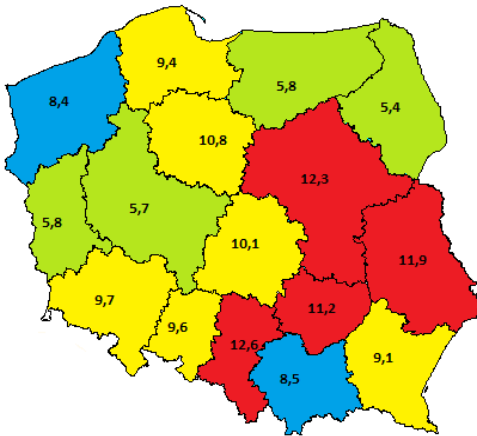
Źródło: Nowotwory złośliwe w Polsce. Centrum Onkologii - Zakład Organizacji Walki z Rakiem i Epidemiologii Nowotworów

Tabela LXXXI

**Ludność Polski wg województw, płci i wieku – stan na 30 VI 2021 rok.
Population by sex, age groups and voivodeships. Poland 30 VI 2021.**

Województwa voivodships	Ogółem total	Mężcz. male	Kobiety female	Miasto urban	Wieś rural	Grupy wieku/ age groups				
						0 – 14	15 - 19	20 - 44	45 - 64	65 <
POLSKA	38.162.224	18.446.963	19.715.261	22.833.690	15.328.534	5.855.757	2.691.258	1.2475.995	9.963.977	7.175.237
1. Dolnośląskie	2.884.011	1.385.466	1.498.545	1.966.760	917.251	422.332	1.013.829	125.159	749.134	573.557
2. Kujawsko-pomorskie	2.054.163	994.997	1.059.166	1.201.132	853.031	309.480	100.627	719.168	544.564	380.324
3. Lubelskie	2.086.403	1.010.760	1.075.643	969.489	1.116.914	304.996	102.226	729.762	546.856	402.563
4. Lubuskie	1.003.150	487.618	515.532	648.523	354.627	152.314	480.62	353.783	26.3689	185.302
5. Łódzkie	2.426.806	1.156.002	1.270.804	1.508.597	918.209	348.900	109.481	815.654	646.107	506.664
6. Małopolskie	3.408.505	1.653.704	1.754.801	1.636.652	1.771.853	552.415	166.757	1.227.262	864.539	597.532
7. Mazowieckie	5.419.963	2.592.584	2.827.379	3.494.067	1.925.896	896.039	256.075	1.896.107	1.358.977	1.012.765
8. Opolskie	973.298	470.205	503.093	516.548	456.750	131.074	419.87	334.509	274.993	190.735
9. Podkarpackie	2.115.578	1.035.483	1.080.095	877.371	1.238.207	319.829	106.726	765.596	552.643	370.784
10. Podlaskie	1.169.434	56.9533	599.901	711.575	457.859	171.693	556.65	410.738	316.111	215.227
11. Pomorskie	2.346.065	1.141.000	1.205.065	1.478.746	867.319	395.178	116.093	832.860	588.798	413.136
12. Śląskie	4.472.703	2.152.857	2.319.846	3.416.182	1.056.521	651.220	196.579	1.516.208	1.215.553	893.143
13. Świętokrzyskie	1.218.089	593.236	624.853	553.021	665.068	166.663	564.77	419.396	326.034	249.519
14. Warmińsko-mazurskie	1.410.643	689.424	721.219	832.320	578.323	213.567	707.58	501.126	378.531	246.661
15. Wielkopolskie	3.491.410	1.697.436	1.793.974	1.875.935	1.615.475	577.908	171.583	1.244.286	888.016	609.617
16. Zachodniopomorskie	1.682.003	816.658	865.345	1.146.772	535.231	242.149	783.33	584.381	449.432	327.708

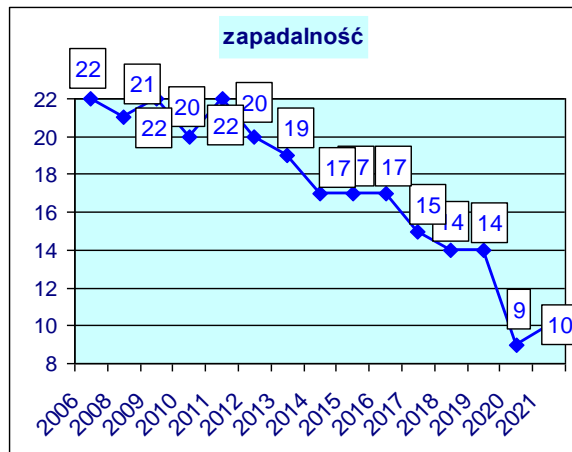
Krótka charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w Polsce w 2021 r.

Powierzchnia w km ²	312 705
Ludność 30 VI 2021	38 162 224
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r.	59 741

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	92,7%
z kontaktów	2,3%
w badaniach profilaktycznych	2,5%
w innych badaniach	2,5%

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	3704
współczynnik zapadalności	9,7
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	3229
współczynnik	8,5
wznowy - liczba	475
współczynnik	1,2
gruźlica płuc - liczba	3553
współczynnik	9,3
gruźlica pozapłucna - liczba	151
współczynnik	0,4
% ogółu zachorowań	4,1%

zachorowania wśród dzieci

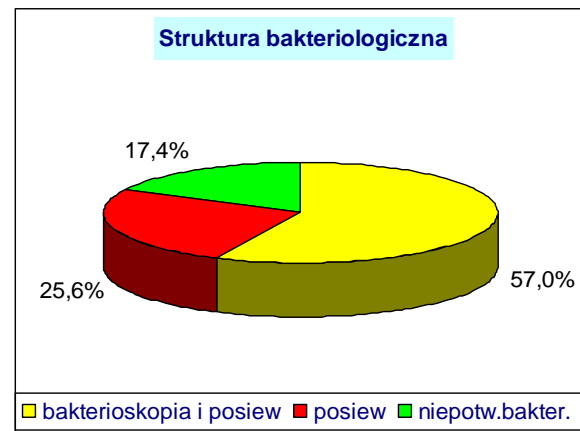
liczba	37
współczynnik	0,6

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	3061
współczynnik	8,0
% ogółu zachorowań	82,6%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	2970
współczynnik	7,8
% ogółu gruźlicy płuc	83,6%
gruźlica pozapłucna - liczba	91
współczynnik	0,2
% gruźlicy pozapłucnej	60,3%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	81
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	36

Struktura bakteriologiczna

Umieralność - 2020

liczba	474
współczynnik	1,2

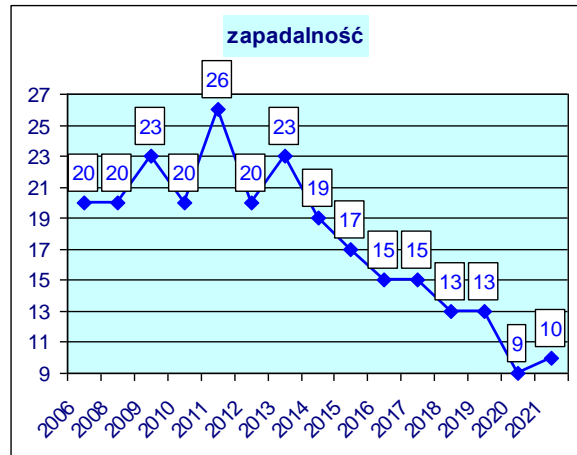
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. dolnośląskim w 2021 r.

Powierzchnia w km2 19.947
 Ludność 30 VI 2021 2 884 011
 Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r. 65 392

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów 91,5%
 z kontaktów 4,0%
 w badaniach profilaktycznych 3,7%
 w innych badaniach 0,7%

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań 279
 współczynnik zapadalności 9,7
 miejsce w rankingu 10
 w tym:
 nowe zachorowania - liczba 237
 współczynnik 8,2
 wznowy - liczba 42
 współczynnik 1,5
 gruźlica płuc - liczba 272
 współczynnik 9,4
 gruźlica pozapłucna - liczba 7
 współczynnik 0,2
 % ogółu zachorowań 2,5%

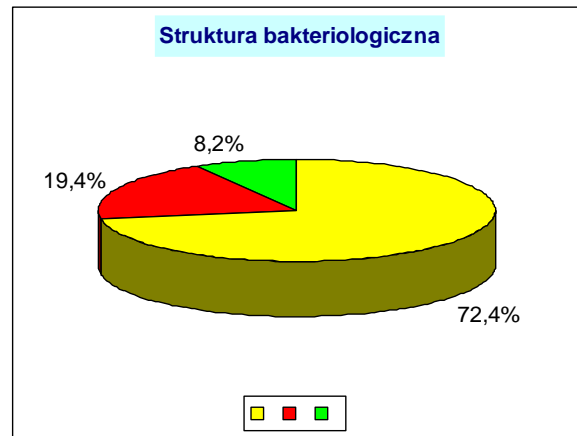
zachorowania wśród dzieci

liczba 2
 współczynnik 0,5

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba 256
 współczynnik 8,9
 % ogółu zachorowań 82,6%
 w tym:
 gruźlica płuc - liczba 255
 współczynnik 8,8
 % ogółu gruźlicy płuc 93,8%
 miejsce w rankingu 2
 gruźlica pozapłucna - liczba 1
 współczynnik 0,0
 % gruźlicy pozapłucnej 14,3%

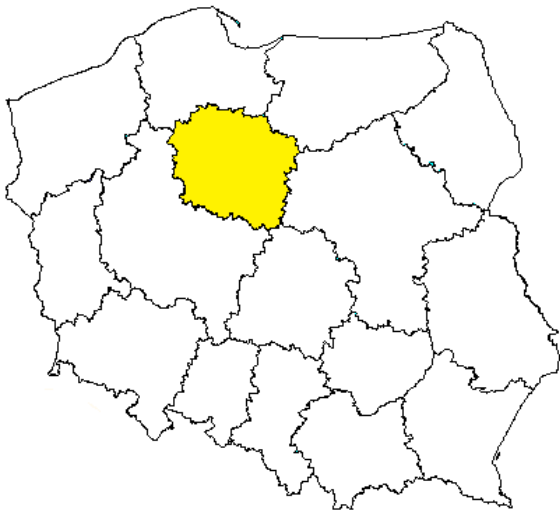
Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy 6
 Liczba chorych z wielolekową lekoopornością 1

Umieralność - 2020

liczba 44
 współczynnik 1,5

Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. kujawsko-pomorskim w 2021r.

Powierzchnia w km2 17.971
 Ludność 30 VI 2021 2 054 163
 Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r. 47 558

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań 222
 współczynnik zapadalności 10,8
 miejsce w rankingu 12
 w tym:
 nowe zachorowania - liczba 199
 współczynnik 9,7
 wznowy - liczba 23
 współczynnik 1,1
 gruźlica płuc - liczba 213
 współczynnik 10,4
 gruźlica pozapłucna - liczba 9
 współczynnik 0,4
 % ogółu zachorowań 4,1%

zachorowania wśród dzieci

liczba 2
 współczynnik 0,6

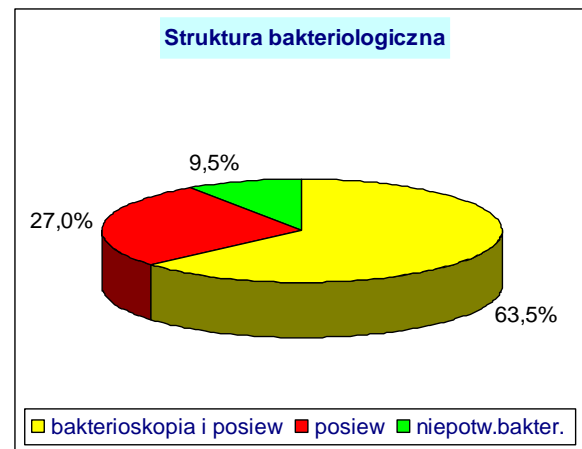
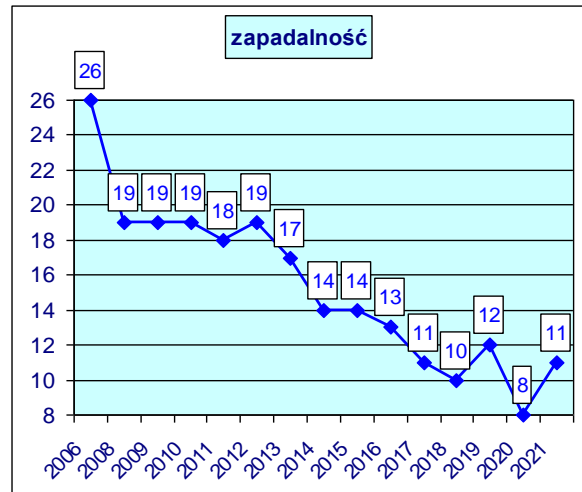
Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba 201
 współczynnik 9,8
 % ogółu zachorowań 90,5%
 w tym:
 gruźlica płuc - liczba 194
 współczynnik 9,4
 % ogółu gruźlicy płuc 91,1%
 miejsce w rankingu 4
 gruźlica pozapłucna - liczba 7
 współczynnik 0,3
 % gruźlicy pozapłucnej 77,8%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy 3
 Liczba chorych z wielolekową lekoopornością 0

Wykrywanie gruźlicy płuc

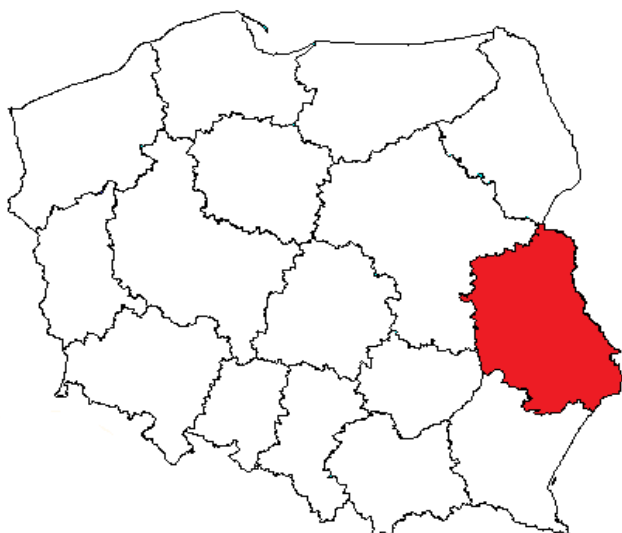
z objawów 92,0%
 z kontaktów 3,3%
 w badaniach profilaktycznych 4,2%
 w innych badaniach 0,5%

Umieralność - 2020

liczba 15
 współczynnik 0,7

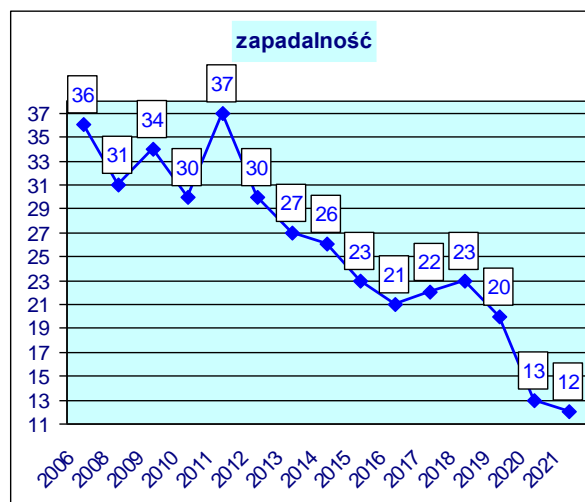
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. lubelskim w 2021 r.

Powierzchnia w km ²	25 123
Ludność 30 VI 2021	2 086 403
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r.	40 771

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	97,1%
z kontaktów	2,1%
w badaniach profilaktycznych	0,4%
w innych badaniach	0,4%

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	249
współczynnik zapadalności	11,9
miejsce w rankingu	14
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	207
współczynnik	9,9
wznowy - liczba	42
współczynnik	2,0
gruźlica płuc - liczba	242
współczynnik	11,6
gruźlica pozapłucna - liczba	7
współczynnik	0,3
% ogółu zachorowań	2,8%

zachorowania wśród dzieci

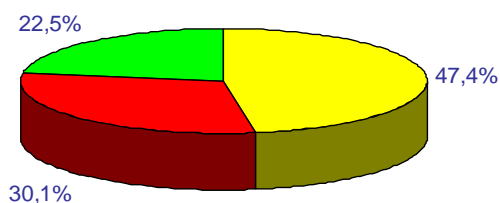
liczba	-
współczynnik	-

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	193
współczynnik	9,3
% ogółu zachorowań	77,5%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	189
współczynnik	9,1
% ogółu gruźlicy płuc	78,1%
miejsce w rankingu	13
gruźlica pozapłucna - liczba	4
współczynnik	0,2
% gruźlicy pozapłucnej	57,1%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	4
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	1

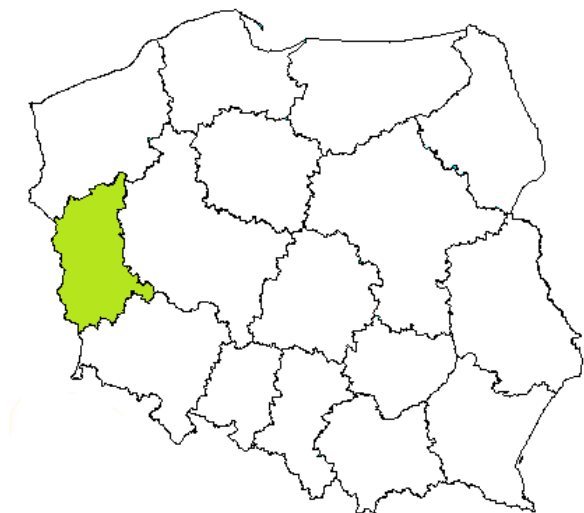
Struktura bakteriologiczna

Umieralność - 2020

liczba	29
współczynnik	1,4

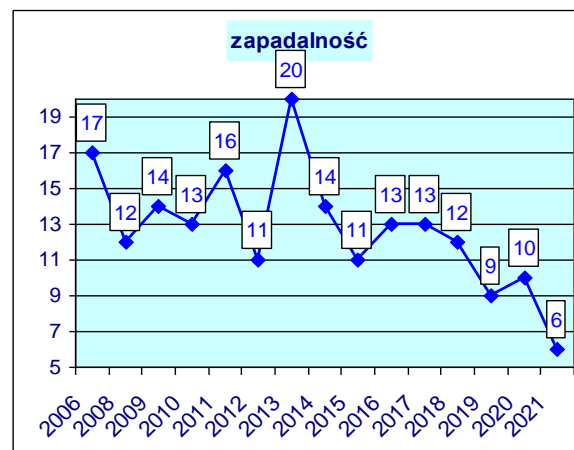
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. lubuskim w 2021 r.

Powierzchnia w km ²	13.988
Ludność 30 VI 2021	1 003 150
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r.	48 499

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	96,3%
z kontaktów	3,7%
w badaniach profilaktycznych	-
w innych badaniach	-

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	58
współczynnik zapadalności	5,8
miejsce w rankingu	3

w tym:

nowe zachorowania - liczba	49
współczynnik	4,9
wznovy - liczba	9
współczynnik	0,9
gruźlica płuc - liczba	54
współczynnik	5,4
gruźlica pozapłucna - liczba	4
współczynnik	0,4
% ogółu zachorowań	6,9%

zachorowania wśród dzieci

liczba	-
współczynnik	-

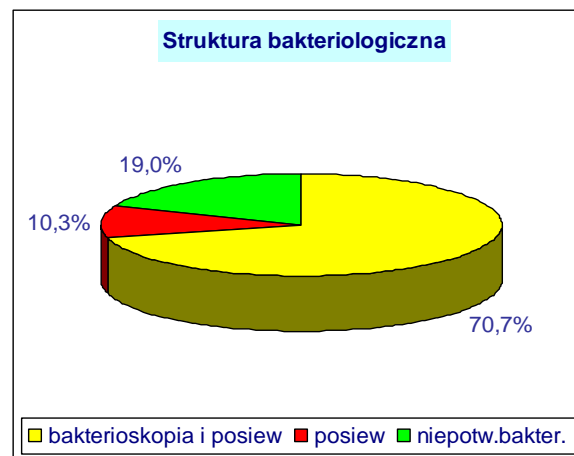
Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	47
współczynnik	4,7
% ogółu zachorowań	81,0%

w tym:

gruźlica płuc - liczba	47
współczynnik	4,7
% ogółu gruźlicy płuc	87,0%
miejsce w rankingu	8
gruźlica pozapłucna - liczba	-
współczynnik	-
% gruźlicy pozapłucnej	-

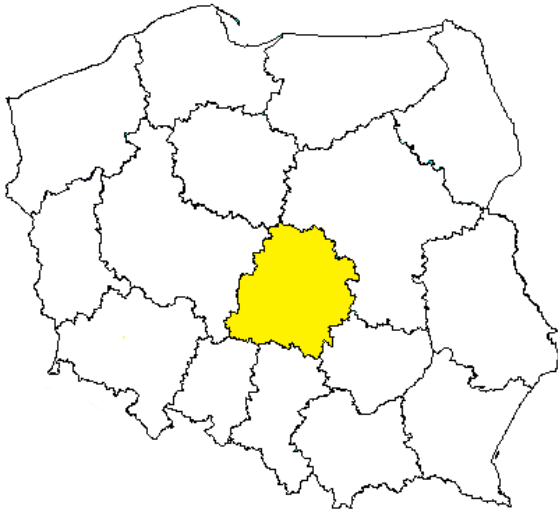
Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	-
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	-

Umieralność - 2020

liczba	4
współczynnik	0,4

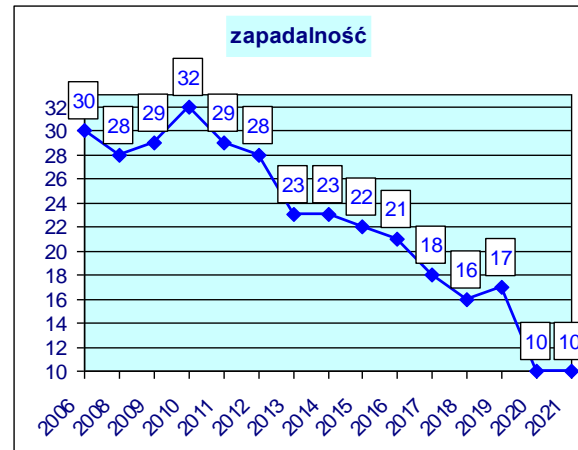
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. łódzkim w 2021 r.

Powierzchnia w km ²	18.219
Ludność 30 VI 2021	2 426 806
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r.	56 209

Wykrywanie gruźlicy płuc

Z objawów	97,5%
Z kontaktów	0,4%
w badaniach profilaktycznych	1,3%
w innych badaniach	0,8%

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	246
współczynnik zapadalności	10,1
miejsce w rankingu	11
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	224
współczynnik	9,2
wznowy - liczba	22
współczynnik	0,9
gruźlica płuc - liczba	240
współczynnik	9,9
gruźlica pozapłucna - liczba	6
współczynnik	0,2
% ogółu zachorowań	2,4%

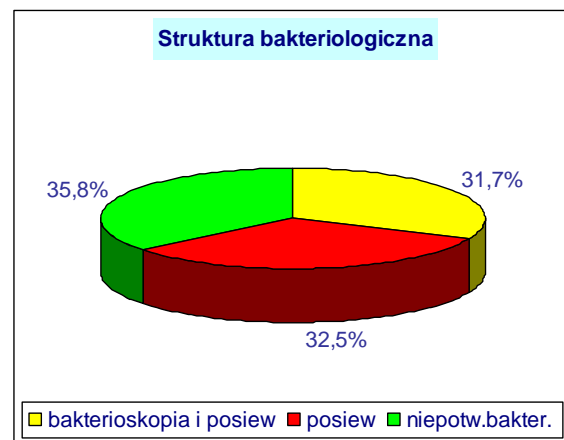
zachorowania wśród dzieci

liczba	-
współczynnik	-

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	158
współczynnik	6,5
% ogółu zachorowań	64,2%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	155
współczynnik	6,4
% ogółu gruźlicy płuc	64,6%
miejsce w rankingu	16
gruźlica pozapłucna - liczba	3
współczynnik	0,1
% gruźlicy pozapłucnej	50,0%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	9
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	1

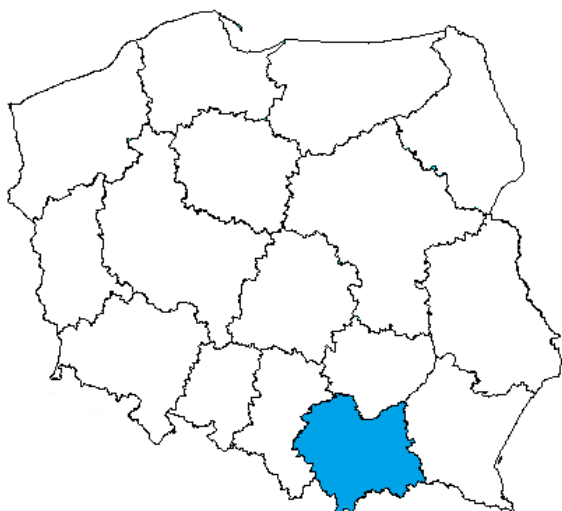

Umieralność - 2020

liczba	30
współczynnik	1,2

Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. małopolskim w 2021 r.

Powierzchnia w km ²	15.183
Ludność 30 VI 2021	3 408 505
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r.	54 678

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	290
współczynnik zapadalności	8,5
miejsce w rankingu	6

w tym:

nowe zachorowania - liczba	264
współczynnik	7,7
wznovy - liczba	26
współczynnik	0,8
gruźlica płuc - liczba	270
współczynnik	7,9
gruźlica pozapłucna - liczba	20
współczynnik	0,6
% ogółu zachorowań	6,9%

zachorowania wśród dzieci

liczba	5
współczynnik	0,9

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	260
współczynnik	7,6
% ogółu zachorowań	89,7%

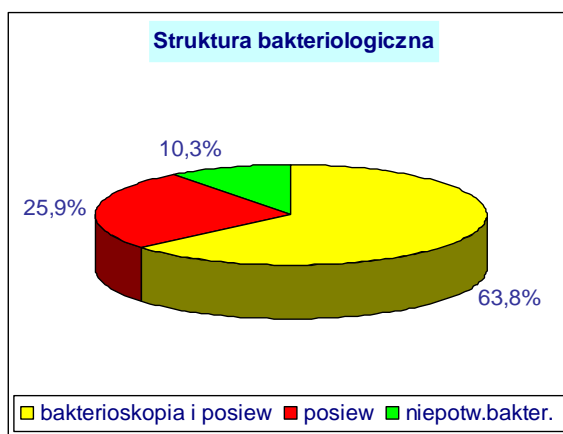
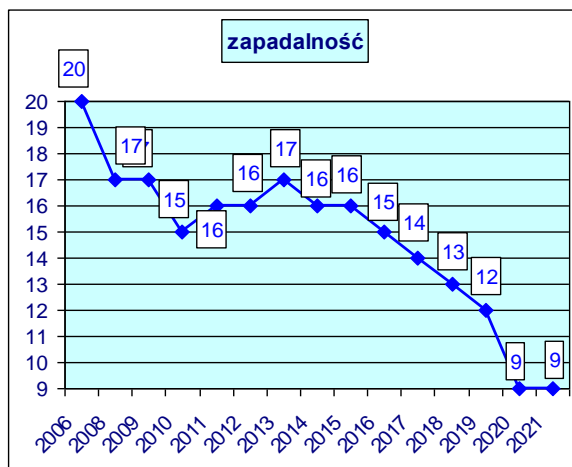
w tym:

gruźlica płuc - liczba	243
współczynnik	7,1
% ogółu gruźlicy płuc	90,0%
miejsce w rankingu	6
gruźlica pozapłucna - liczba	17
współczynnik	0,5
% gruźlicy pozapłucnej	85,0%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	15
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	6

Wykrywanie gruźlicy płuc

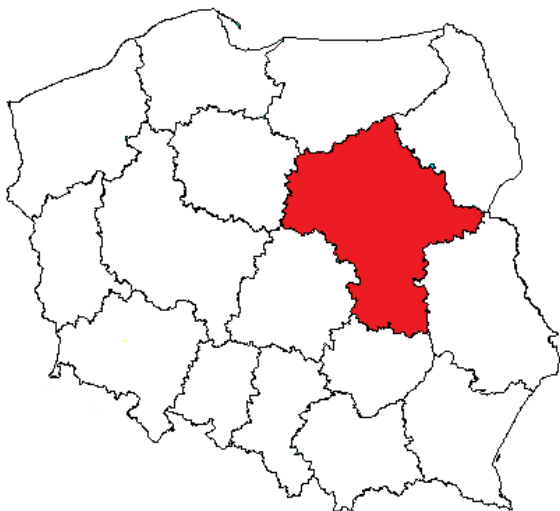
z objawów	92,6%
z kontaktów	3,3%
w badaniach profilaktycznych	3,3%
w innych badaniach	0,7%

Umieralność - 2020

liczba	43
współczynnik	1,3

Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. mazowieckim w 2021 r.

Powierzchnia w km ²	35.559
Ludność 30 VI 2021	3 408 505
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r.	51 388

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	668
współczynnik zapadalności	12,3
miejsce w rankingu	14

w tym:

nowe zachorowania - liczba	584
współczynnik	10,8
wznowy - liczba	84
współczynnik	1,8
gruźlica płuc - liczba	636
współczynnik	11,7
gruźlica pozapłucna - liczba	32
współczynnik	0,6
% ogółu zachorowań	4,8%

zachorowania wśród dzieci

liczba	17
współczynnik	1,9

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	494
współczynnik	9,1
% ogółu zachorowań	74,0%

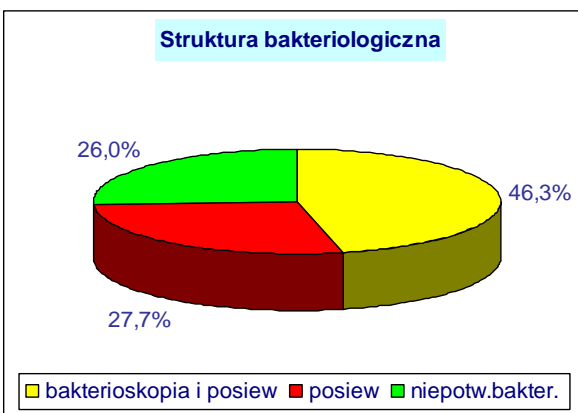
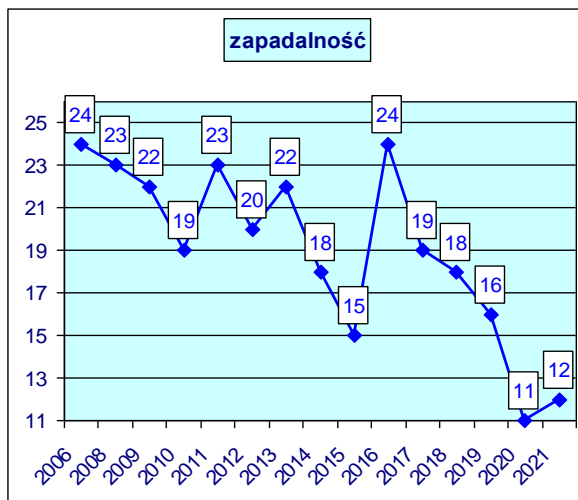
w tym:

gruźlica płuc - liczba	480
współczynnik	8,9
% ogółu gruźlicy płuc	75,5%
miejsce w rankingu	15
gruźlica pozapłucna - liczba	14
współczynnik	0,3
% gruźlicy pozapłucnej	43,8%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	19
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	18

Wykrywanie gruźlicy płuc

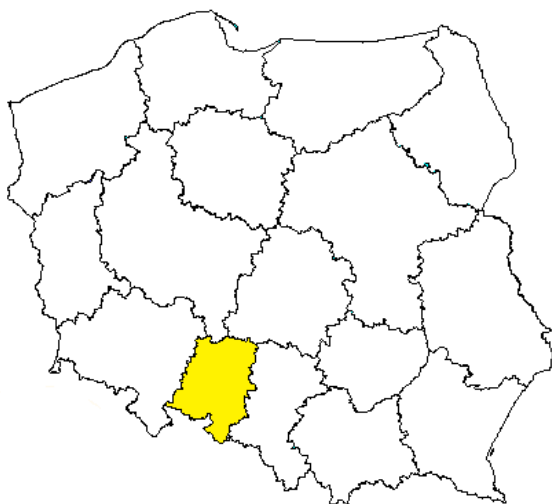
z objawów	94,2%
z kontaktów	3,0%
w badaniach profilaktycznych	1,9%
w innych badaniach	0,9%

Umieralność - 2020

liczba	65
współczynnik	1,2

Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. opolskim w 2021 r.

Powierzchnia w km² 9.412
 Ludność 30 VI 2021 973 298
 Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r. 47 272

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań 93
 współczynnik zapadalności 9,6
 miejsce w rankingu 9
 w tym:
 nowe zachorowania - liczba 85
 współczynnik 8,7
 wznowy - liczba 8
 współczynnik 0,8
 gruźlica płuc - liczba 90
 współczynnik 9,2
 gruźlica pozapłucna - liczba 3
 współczynnik 0,3
 % ogółu zachorowań 3,2%

zachorowania wśród dzieci

liczba 1
 współczynnik 0,8

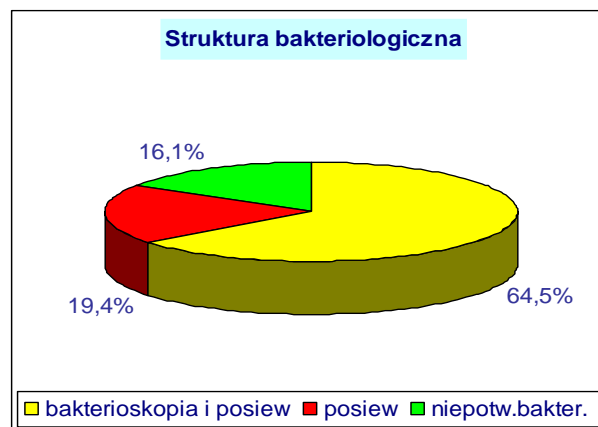
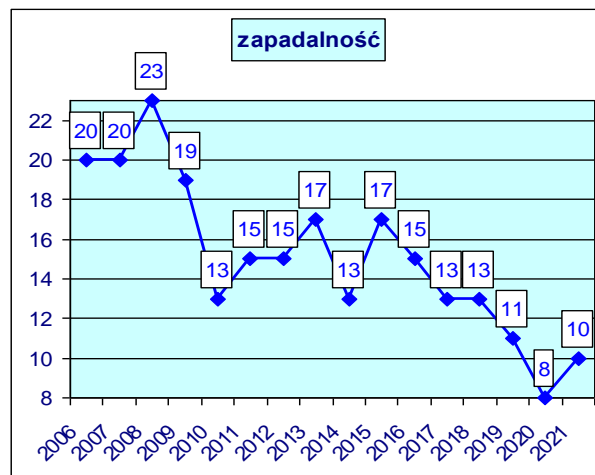
Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba 78
 współczynnik 8,0
 % ogółu zachorowań 83,9%
 w tym:
 gruźlica płuc - liczba 77
 współczynnik 7,9
 % ogółu gruźlicy płuc 85,6%
 miejsce w rankingu 10
 gruźlica pozapłucna - liczba 1
 współczynnik 0,1
 % gruźlicy pozapłucnej 33,3%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy -
 Liczba chorych z wielolekową lekoopornością -

Wykrywanie gruźlicy płuc

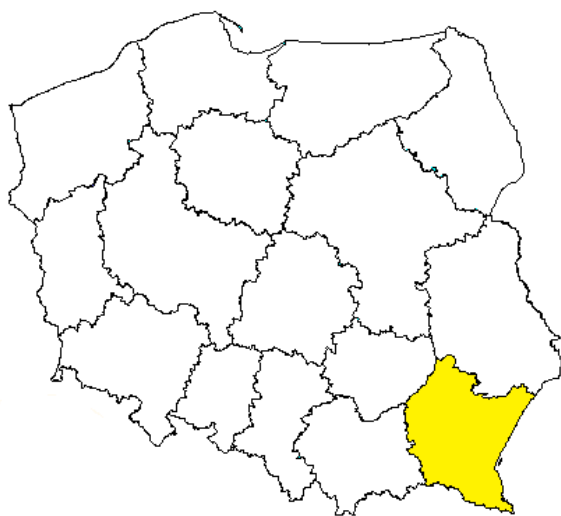
z objawów 95,6%
 z kontaktów -
 w badaniach profilaktycznych 2,2%
 w innych badaniach 2,2%

Umieralność - 2020

liczba 10
 współczynnik 1,1

Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. podkarpackim w 2021 r.

Powierzchnia w km ²	17.846
Ludność 30 VI 2021	2 115 578
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r.	42 225

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	192
współczynnik zapadalności	9,1
miejsce w rankingu	7
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	163
współczynnik	7,0
wznowy - liczba	29
współczynnik	1,4
gruźlica płuc - liczba	182
współczynnik	8,6
gruźlica pozapłucna - liczba	10
współczynnik	0,5
% ogółu zachorowań	5,2%

zachorowania wśród dzieci

liczba	2
współczynnik	0,6

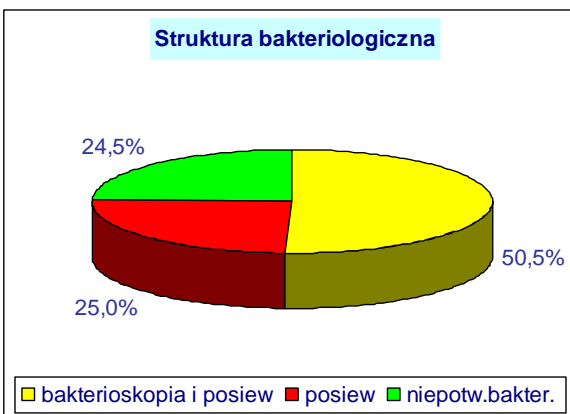
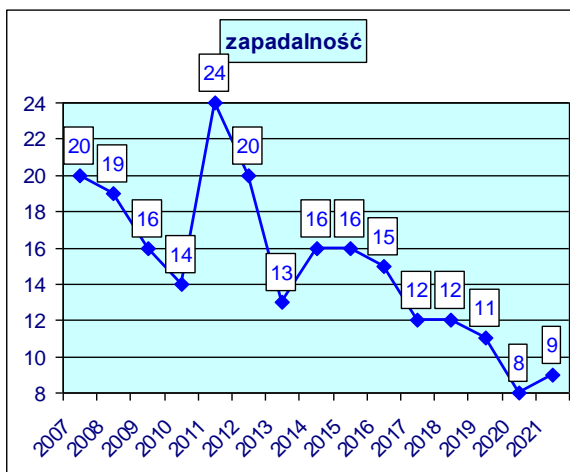
Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	145
współczynnik	6,9
% ogółu zachorowań	75,5%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	140
współczynnik	6,6
% ogółu gruźlicy płuc	76,9%
miejsce w rankingu	14
gruźlica pozapłucna - liczba	5
współczynnik	0,2
% gruźlicy pozapłucnej	50,0%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	12
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	5

Wykrywanie gruźlicy płuc

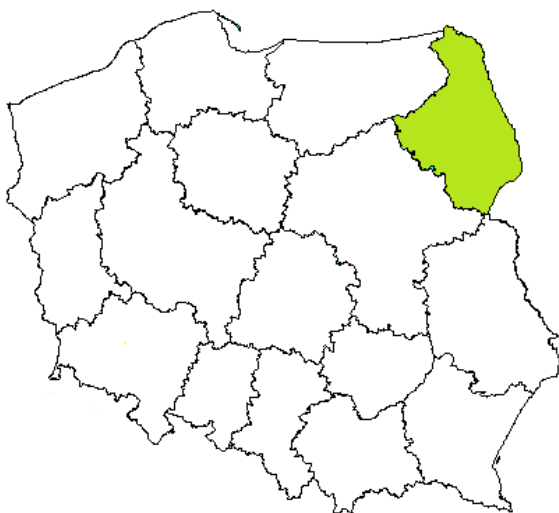
z objawów	89,6%
z kontaktów	-
w badaniach profilaktycznych	4,9%
w innych badaniach	5,5%

Umieralność - 2020

liczba	24
współczynnik	1,1

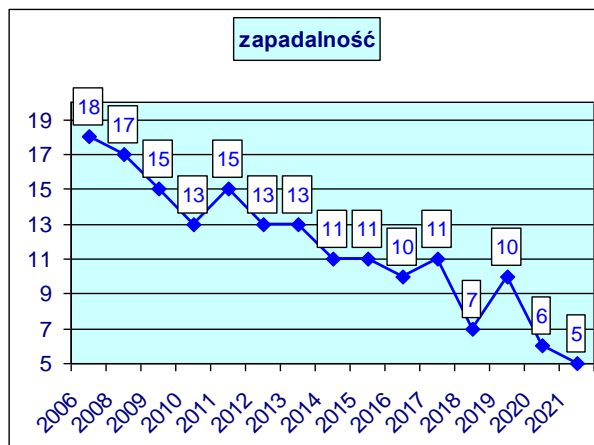
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. podlaskim w 2021 r.

Powierzchnia w km ²	20.187
Ludność 30 VI 2021	1 169 434
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r.	43 128

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	84,7%
z kontaktów	5,1%
w badaniach profilaktycznych	5,1%
w innych badaniach	5,1%

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	63
współczynnik zapadalności	5,4
miejsce w rankingu	1
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	56
współczynnik	4,8
wznowy - liczba	7
współczynnik	0,6
gruźlica płuc - liczba	59
współczynnik	5,0
gruźlica pozapłucna - liczba	4
współczynnik	0,3
% ogółu zachorowań	6,3%

zachorowania wśród dzieci

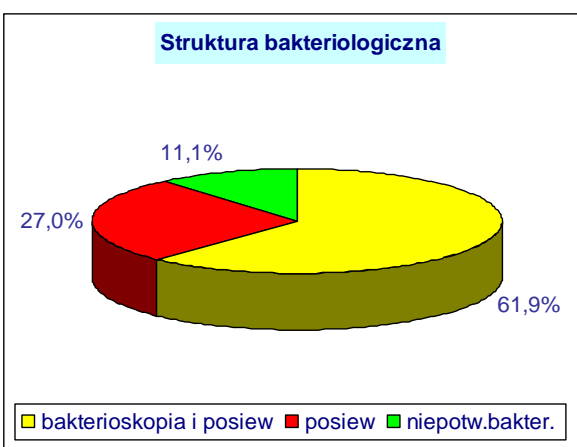
liczba	1
współczynnik	0,6

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	56
współczynnik	4,8
% ogółu zachorowań	88,9%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	54
współczynnik	4,6
% ogółu gruźlicy płuc	91,5%
miejsce w rankingu	3
gruźlica pozapłucna - liczba	2
współczynnik	0,2
% gruźlicy pozapłucnej	50,0%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	1
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	-

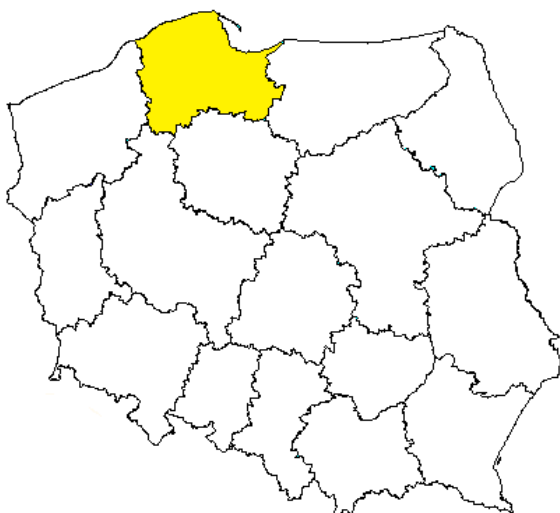
Struktura bakteriologiczna

Umieralność - 2020

liczba	9
współczynnik	0,8

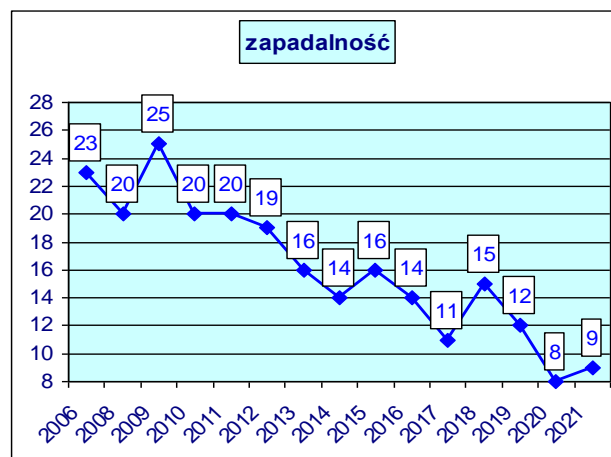
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. pomorskim w 2021 r.

Powierzchnia w km² 18.323
 Ludność 30 VI 2021 2 346 065
 Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r. 58 202

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	88,0%
z kontaktów	2,9%
w badaniach profilaktycznych	2,9%
w innych badaniach	6,2%

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	220
współczynnik zapadalności	9,4
miejsce w rankingu	8
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	202
współczynnik	8,6
wznowy - liczba	18
współczynnik	0,8
gruźlica płuc - liczba	209
współczynnik	8,9
gruźlica pozapłucna - liczba	11
współczynnik	0,5
% ogółu zachorowań	5,0%

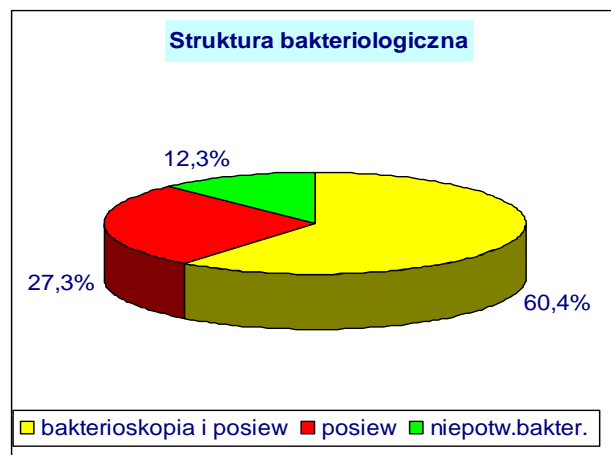
zachorowania wśród dzieci

liczba	3
współczynnik	0,8

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	193
współczynnik	8,2
% ogółu zachorowań	87,7%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	184
współczynnik	7,8
% ogółu gruźlicy płuc	88,0%
miejsce w rankingu	8
gruźlica pozapłucna - liczba	9
współczynnik	0,4
% gruźlicy pozapłucnej	81,8%

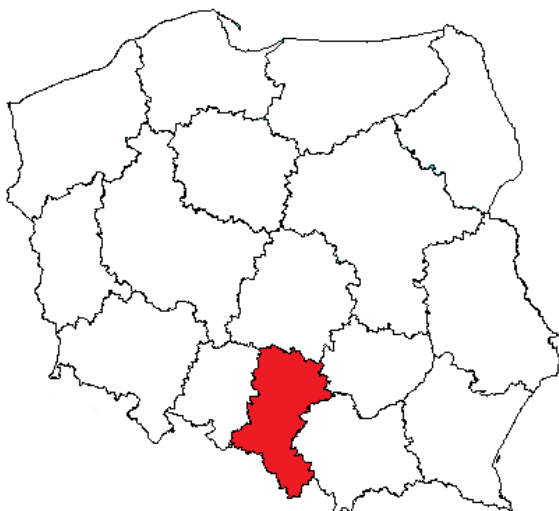
Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy -
 Liczba chorych z wielolekową lekoopornością -

Umieralność - 2020

liczba	21
współczynnik	0,9

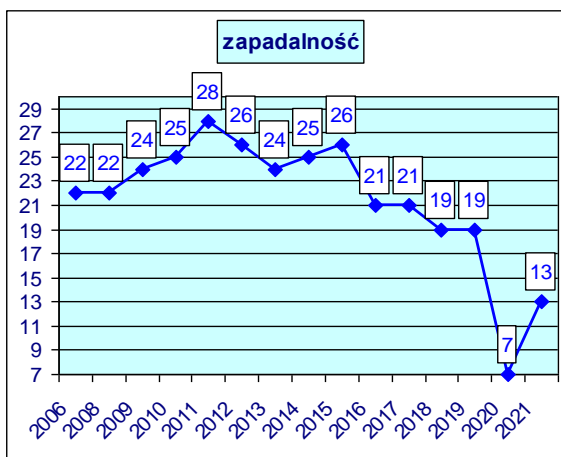
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. śląskim w 2021 r.

Powierzchnia w km ²	12.333
Ludność 30 VI 2021	44 727 703
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r.	61 234

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	92,0%
z kontaktów	0,7%
w badaniach profilaktycznych	2,5%
w innych badaniach	4,7%

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	565
współczynnik zapadalności	12,6
miejsce w rankingu	16
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	482
współczynnik	10,8
wznowy - liczba	83
współczynnik	1,9
gruźlica płuc - liczba	550
współczynnik	12,3
gruźlica pozapłucna - liczba	15
współczynnik	0,3
% ogółu zachorowań	73,3%

zachorowania wśród dzieci

liczba	4
współczynnik	0,6

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	473
współczynnik	10,6
% ogółu zachorowań	83,7%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	462
współczynnik	10,3
% ogółu gruźlicy płuc	84,0%
miejsce w rankingu	12
gruźlica pozapłucna - liczba	11
współczynnik	0,2
% gruźlicy pozapłucnej	73,3%

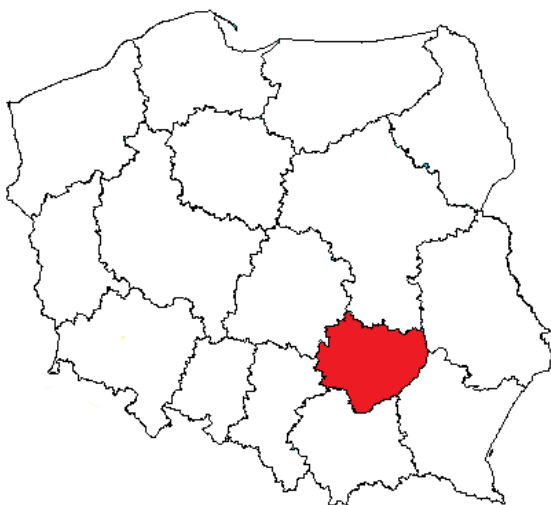
Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	4
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	-

Umieralność - 2020

liczba	83
współczynnik	1,8

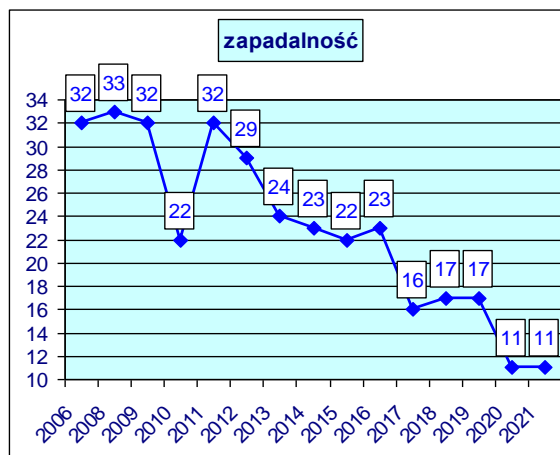
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. świętokrzyskim w 2021 r.

Powierzchnia w km2	11.710
Ludność 30 VI 2021	1 218 089
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r.	42 608

Wykrywanie gruźlicy płuc

Z objawów	91,5%
Z kontaktów	0,8%
w badaniach profilaktycznych	1,6%
w innych badaniach	6,2%

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	137
współczynnik zapadalności	11,2
miejsce w rankingu	11

w tym:

nowe zachorowania - liczba	118
współczynnik	9,7
wznowy - liczba	19
współczynnik	1,6
gruźlica płuc - liczba	129
współczynnik	10,6
gruźlica pozapłucna - liczba	8
współczynnik	0,7
% ogółu zachorowań	5,8%

zachorowania wśród dzieci

liczba	-
współczynnik	-

Zapadalność potw. bakteriologicznie

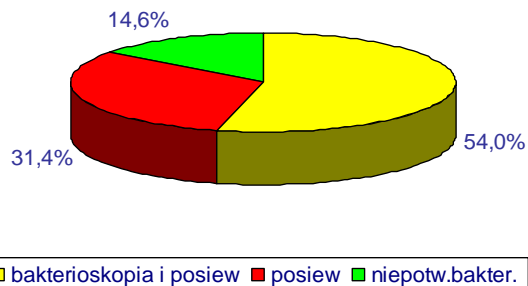
ogółem liczba	117
współczynnik	9,6
% ogółu zachorowań	85,4%

w tym:

gruźlica płuc - liczba	112
współczynnik	9,2
% ogółu gruźlicy płuc	86,8%
miejsce w rankingu	9
gruźlica pozapłucna - liczba	5
współczynnik	0,4
% gruźlicy pozapłucnej	62,5%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	1
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	1

Struktura bakteriologiczna

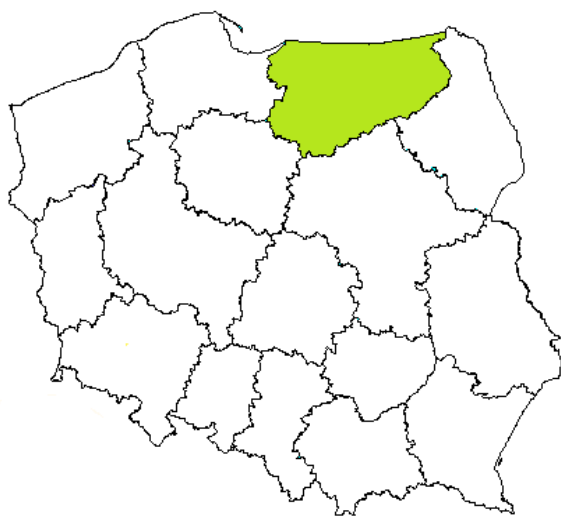

Umieralność - 2020

liczba	23
współczynnik	1,9

Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. warmińsko-mazurskim w 2021 r.

Powierzchnia w km ²	24.173
Ludność 30 VI 2021	1 410 643
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r.	40 883

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	82
współczynnik zapadalności	5,8
miejsce w rankingu	4
<i>w tym:</i>	
nowe zachorowania - liczba	71
współczynnik	5,0
wznowy - liczba	11
współczynnik	0,8
gruźlica płuc - liczba	75
współczynnik	5,3
gruźlica pozapłucna - liczba	7
współczynnik	0,5
% ogółu zachorowań	8,5%

zachorowania wśród dzieci

liczba	-
współczynnik	-

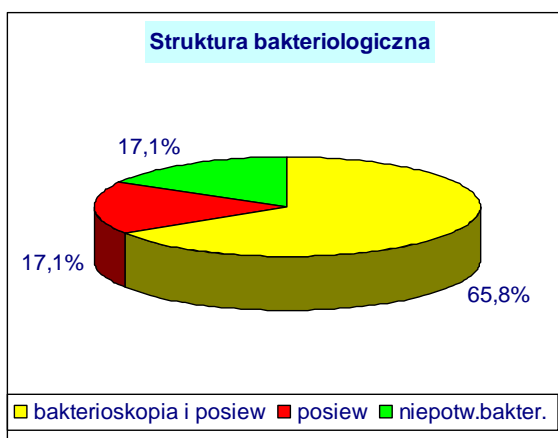
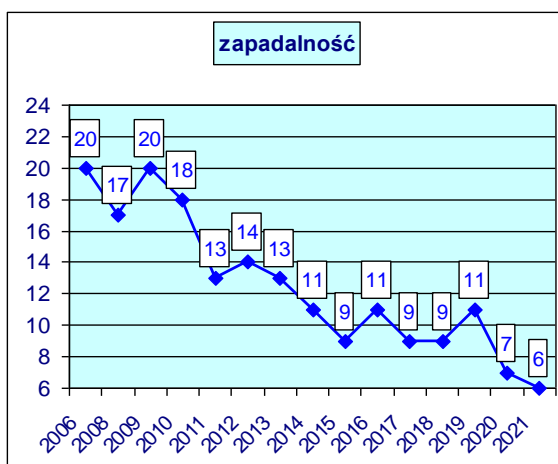
Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba	68
współczynnik	4,8
% ogółu zachorowań	82,9%
<i>w tym:</i>	
gruźlica płuc - liczba	64
współczynnik	4,5
% ogółu gruźlicy płuc	85,3%
miejsce w rankingu	11
gruźlica pozapłucna - liczba	4
współczynnik	0,3
% gruźlicy pozapłucnej	57,1%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	-
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	-

Wykrywanie gruźlicy płuc

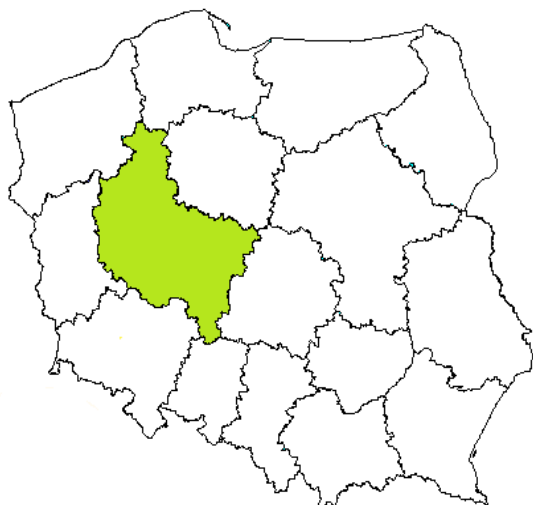
z objawów	81,3%
z kontaktów	8,0%
w badaniach profilaktycznych	5,3%
w innych badaniach	5,3%

Umieralność - 2020

liczba	17
współczynnik	1,2

Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. wielkopolskim w 2021 r.

Powierzchnia w km² 29.826
 Ludność 30 VI 2021 3 491 410
 Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r. 64 763

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań 199
 współczynnik zapadalności 5,7
 miejsce w rankingu 2

w tym:

nowe zachorowania - liczba 175
 współczynnik 5,0
 wznowy - liczba 24
 współczynnik 0,7
 gruźlica płuc - liczba 194
 współczynnik 5,6
 gruźlica pozapłucna - liczba 5
 współczynnik 0,1
 % ogółu zachorowań 2,5%

zachorowania wśród dzieci

liczba -
 współczynnik -

Zapadalność potw. bakteriologicznie

ogółem liczba 194
 współczynnik 5,6
 % ogółu zachorowań 97,5%

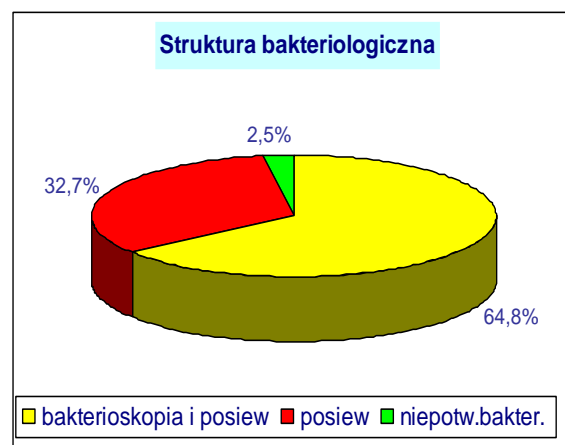
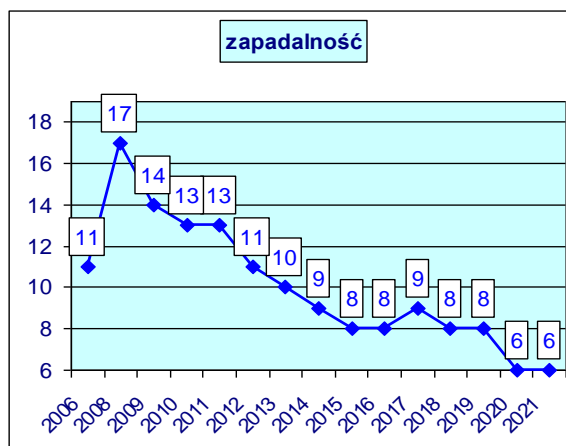
w tym:

gruźlica płuc - liczba 189
 współczynnik 5,4
 % ogółu gruźlicy płuc 97,4%
 miejsce w rankingu 1
 gruźlica pozapłucna - liczba 5
 współczynnik 0,1
 % gruźlicy pozapłucnej 100,0%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy -
 Liczba chorych z wielolekową lekoopornością -

Wykrywanie gruźlicy płuc

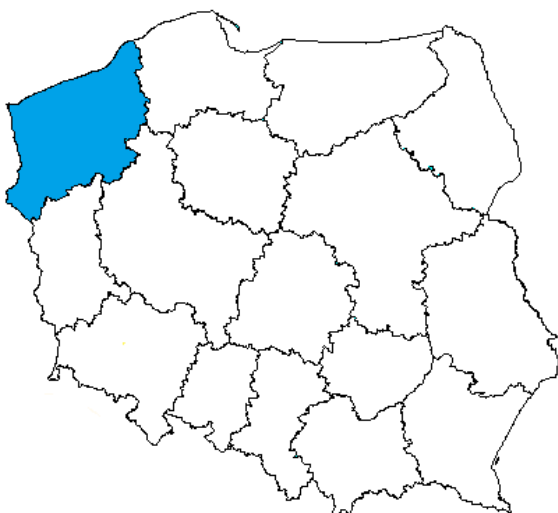
z objawów 93,3%
 z kontaktów 2,6%
 w badaniach profilaktycznych 0,5%
 w innych badaniach 3,6%

Umieralność - 2020

liczba 29
 współczynnik 0,8

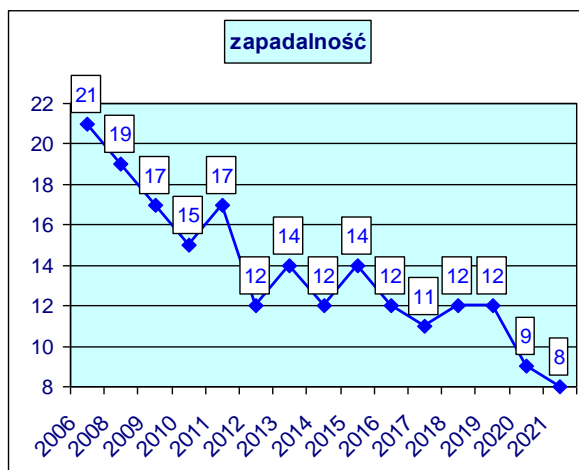
Krótką charakterystyka sytuacji epidemiologicznej i realizacji programu zwalczania gruźlicy w woj. zachodniopomorskim w 2021 r.

Powierzchnia w km ²	22.905
Ludność 30 VI 2021	1 682 003
Produkt krajowy brutto PKB na 1 mieszkańca - 2019r.	49 496

Wykrywanie gruźlicy płuc

z objawów	92,8%
z kontaktów	1,4%
w badaniach profilaktycznych	3,6%
w innych badaniach	2,2%

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

Zapadalność ogółem

liczba zachorowań	141
współczynnik zapadalności	8,4
miejsce w rankingu	5

w tym:

nowe zachorowania - liczba	113
współczynnik	6,7
wznowy - liczba	28
współczynnik	1,7
gruźlica płuc - liczba	138
współczynnik	8,2
gruźlica pozapłucna - liczba	3
współczynnik	0,2
% ogółu zachorowań	2,1%

zachorowania wśród dzieci

liczba	-
współczynnik	-

Zapadalność potw. bakteriologicznie

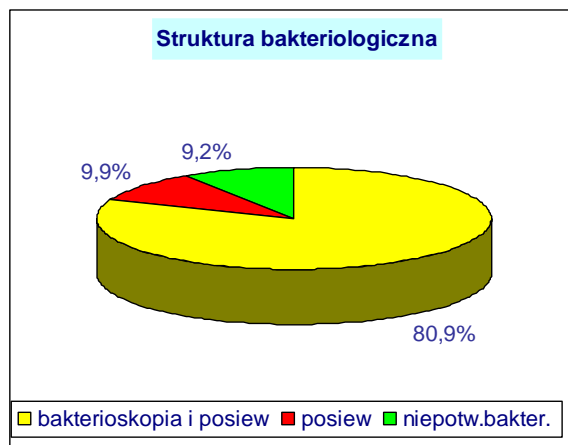
ogółem liczba	128
współczynnik	7,6
% ogółu zachorowań	90,8%

w tym:

gruźlica płuc - liczba	125
współczynnik	7,4
% ogółu gruźlicy płuc	90,6%
miejsce w rankingu	5
gruźlica pozapłucna - liczba	3
współczynnik	0,2
% gruźlicy pozapłucnej	100,0%

Liczba chorych z lekoopornością na co najmniej 1 lek p/prątkowy	7
Liczba chorych z wielolekową lekoopornością	3

Struktura bakteriologiczna

Umieralność - 2020

liczba	28
współczynnik	1,7

WOJEWÓDZKIE STACJE SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNE

<p>1. DOLNOŚLĄSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Skłodowskiej Curie 73/77, 50-396 WROCŁAW tel. 71/328-30-41 do 49, fax (71) 328-35-92</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Jacek Klakočar</p>	<p>2. KUJAWSKO-POMORSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Kujawska 4, 85-031 BYDGOSZCZ tel. 52/376-18-00, fax (52) 345-98-40</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Wojciech Koper</p>
<p>3. LUBELSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Pielęgniarek 6, 20-708 LUBLIN tel. 81/743-42-72 do 75, fax 81-743-46-86</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Maria Jolanta Korniszuk</p>	<p>4. LUBUSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Mickiewicza 12 b, 66-400 GORZÓW WLKP. tel. 95/722-60-57, fax 95-722-46-52</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Dorota Konaszczuk</p>
<p>5. ŁÓDZKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Wodna 40, 90-046 ŁÓDŹ tel. 42/253-62-00, fax 42-253-62-19</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Urszula Sztuka-Polińska</p>	<p>6. MAŁOPOLSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Prądnicka 76, 31-202 KRAKÓW tel. 12/25-49-555, fax 12-416-20-93</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Jarosław Foremny</p>
<p>7. MAZOWIECKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Żelazna 79, 00-875 WARSZAWA tel. 22/620-90-01 do 06, fax 22-624-82-09</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Przemysław Rządziejewicz</p>	<p>8. OPOLSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Mickiewicza 1, 45-367 OPOLE tel. 77/442-69-00, fax 77-442-69-04</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Anna Matejuk</p>
<p>9. PODKARPACKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Wierzbowa 16, 35-310 RZESZÓW tel. 17/852-21-11, fax 17-852-22-92</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Adam Sidor</p>	<p>10. PODLASKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Legionowa 8, 15-099 BIAŁYSTOK tel. 85/740-85-40, 85-740-48-99</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Ewa Jakubowicz</p>
<p>11. POMORSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Dębniaki 4, 80-211 GDAŃSK tel. 58/344-73-00, fax 58-520-32-53</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Maciej Merkiš</p>	<p>12. ŚLĄSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Raciborska 39, 40-957 KATOWICE tel. 32/351-23-00, 32-351-23-18</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Grzegorz Hudzik</p>
<p>13. ŚWIĘTOKRZYSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Jagiellońska 68, 25-734 KIELCE tel. 41/351-23-00, fax 41-345-18-73</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Jarosław Ciura</p>	<p>14. WARMIŃSKO-MAZURSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Żołnierska 16, 10-560 OLSZTYN tel. 89/824-83-00, fax 89-527-97-88</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Janusz Dzisko</p>
<p>15. WIELKOPOLSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Noskowskiego 23, 61-705 POZNAŃ tel. 61/854-48-00, fax 61-852-50-03</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Jadwiga Kuczma-Napierała</p>	<p>16. ZACHODNIO-POMORSKIE Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna ul. Spedytorska 6/7, 70-632 SZCZECIN tel. 91/462-40-60, fax 91-462-46-40</p> <p>Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny Małgorzata Domagała-Dobrzycka</p>

Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc

01-138 Warszawa, ul. Płocka 26, tel. (22) 43-12-100 (centrala)

Dyrektor: Dr hab. n. med. prof. nadzw. Stefan Wesołowski
tel.: 43-12-428, fax: 43-12-452

Z-ca dyrektora ds. nauki: prof. dr hab. n. med. Ewa Augustynowicz-Kopeć
tel.: 43-12-158, fax: 43-12-358

Z-ca dyrektora ds. lecznictwa: lek. med. Wojciech Skorupa
tel.: 43-12-428, fax: 43-12-452

Z-ca dyrektora ds. techniczno-administracyjnych.: Mgr inż. Marek Marszałkowski
tel.: 43-12-428, fax: 43-12-452

Z-ca dyrektora ds. zarządzania i organizacji.: Mgr Małgorzata Pacuszka
tel.: 43-12-428, fax: 43-12-452

Przewodniczący Rady Naukowej Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc:

Prof. dr hab. n. med. Rafał Krenke,

Zakład Epidemiologii i Organizacji Walki z Gruźlicą:

Kierownik Zakładu:

Dr hab. n. med. prof. nadzw. Maria Korzeniewska-Koseła tel. 43-12-123, fax: 43-12-423

- rejestracja nowych zachorowań tel. 43-12-180

- sprawozdania MZ-13, wyniki leczenia tel: 43-12-153

Zakład Mikrobiologii:

Kierownik Zakładu: Prof. dr hab. n. med. Ewa Augustynowicz-Kopeć, tel/fax.: 43-12-182

Zakład Fizjopatologii Oddychania:

Kierownik Zakładu: Dr hab. n. med. prof. nadzw. Stefan Wesołowski, tel: 43-12-223, fax: 43-12-426

I Klinika Chorób Płuc:

Kierownik Kliniki – Prof. dr hab. n. med. Witold Tomkowski, tel.: 43-12-143, fax: 43-12-443

II Klinika Chorób Płuc:

Kierownik Kliniki – Prof. dr hab. n. med. Paweł Śliwiński, tel.: 43-12-144, fax: 43-12-454

III Klinika Chorób Płuc:

Kierownik Kliniki – Prof. dr hab. n. med. Kazimierz Roszkowski-Śliż, tel.: 43-12-108, fax: 43-12-408

Klinika Chirurgii

Kierownik Kliniki - Prof. dr hab. n. med. Tadeusz M. Orłowski tel.: 43-12-266, fax: 43-12-455

Przychodnia Przychodnia:

Kierownik Przychodni – Dr n. med. Krystyna Maszkowska-Kopij tel.: 43-12-118, fax: 43-21-424